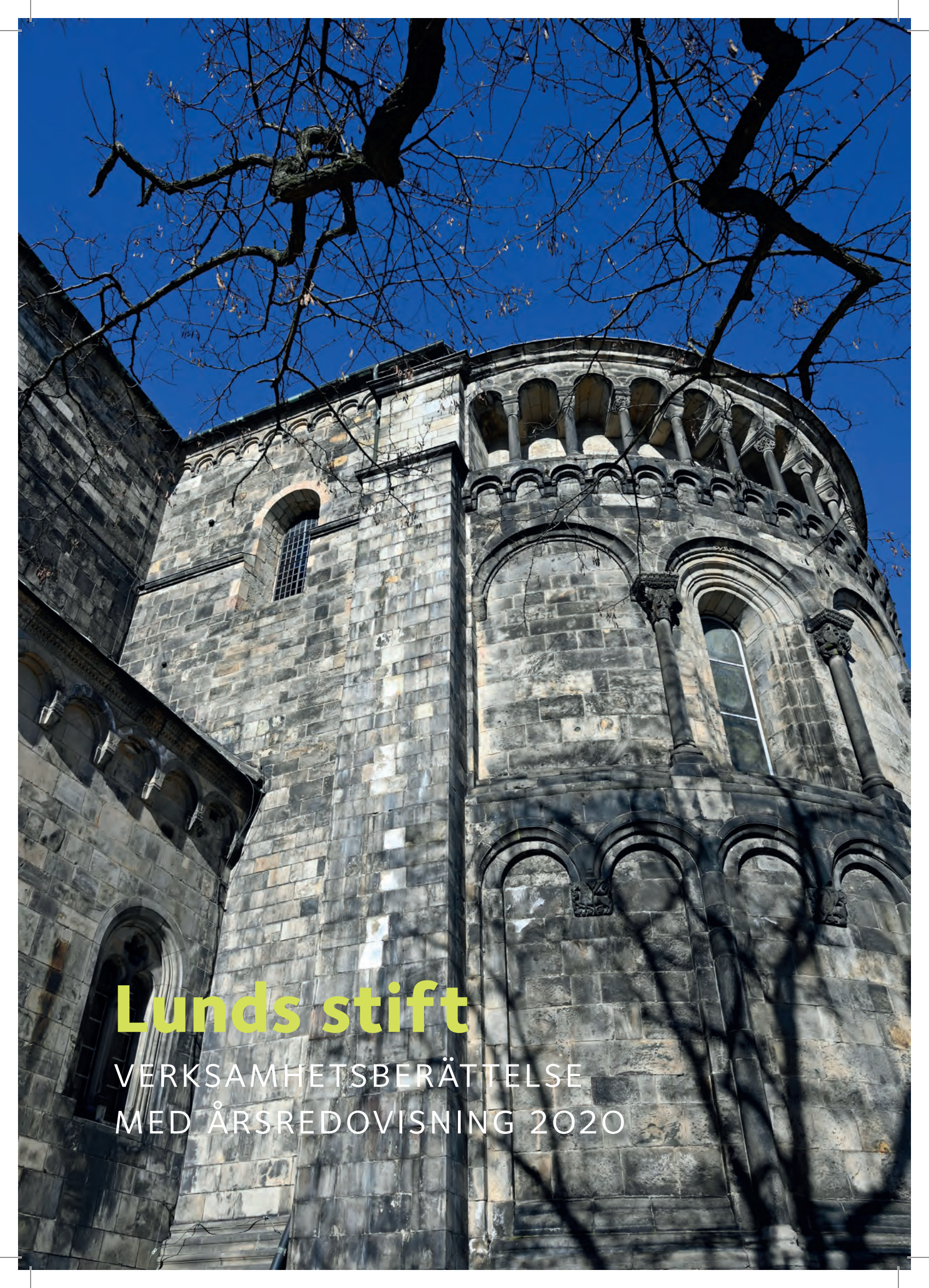

Lunds stift

VERKSAMHETSBERÄTTELSE
MED ÅRSREDOVISNING 2020

VERKSAMHETSBERÄTTELSE

VISION OCH PRIORITERINGAR	6
VERKSAMHETSPLAN	9
BISKOPSSTABEN	27
DIREKTORSSTABEN	29
AVDELNING FÖR SAMVERKAN	34
AVDELNING FÖR FÖRSAMLINGSUTVECKLING	39
AVDELNING FÖR EGENDOMSFÖRVALTNING	43
GEMENSAMMA PERSONALKOSTNADER	44

ÅRSREDOVISNING

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE	47
FRAMTIDEN	62
FLERÅRSÖVERSIKT	70
RESULTATRÄKNING	71
BALANSRÄKNING	72
EGET KAPITAL	73
KASSAFLÖDESANALYS	75
NOTER	76
REVISIONSBERÄTTELSE	86
STIFTSSTYRELSE	93
STIFTSFULLMÄKTIGE	94

INLEDNING

2020 VAR ETT ÅR som inget annat – en förändrad värld – en pandemi som drabbade hela världen – var tog tiden vägen – vad gör det med oss?

DEN AKTUELLA PANDEMISITUATIONEN

Denna omvärldsbeskrivning har, i skrivande stund, just upplevt ett helt år av en pandemi, vars konsekvenser globalt förblir både djupgående och osäkra en lång tid framöver. Världens människor upplever för närvarande en tid av sjukdom, oro, död och sorg. Coronapandemin har påverkat människors liv, hälsa, arbete och sociala relationer de senaste månaderna. Inte minst äldre personer och de människor som lever i utsatta situationer har påverkats dramatiskt. Och det fortgår. Pandemin har också lett till drastiska åtgärder med stängda landsgränser, stoppade transporter och begränsade möjligheter för familjer att umgås.

Myndigheternas åtgärder för att stoppa smittspridningen påverkar många förmåga att försörja sig själva. Allt detta påverkar människors grundvalar och våra relationer. I kristider kan den kristna tron mer än någonsin visa på ett trotsigt hopp och skapa mening och gemenskap i människors liv.

Trossamfundens bidrag och verksamhet har också efterfrågats i krisen, inte minst de diakonala och själavårdande bidragen. Likaså har människors längtan efter att fira gudstjänst inneburit att nya former utvecklats i församlingarna och att forum för gemensam bön etablerats. Den kristna tron ger oss en utgångspunkt för att förstå, tolka och hantera det som händer så att vi kan bidra till det gemensamma goda på bästa sätt.

Avgörande för framtidens kyrka är att bära evangelium i ord och handling så att den kristna tron upplevs vara relevant och får större utrymme i människors liv.

De kommande samhällsekonomiska förändringarna i Sverige kommer att vara genomgripande för hela Svenska kyrkan.

Stiftskansliets krisledningsgrupp (biskop, ledningsgrupp, pressekreterare och beredskapssamordnare) aktiverades i samband med att pandemin bröt ut och arbetet med krisledning har sedan fortsatt under hela 2020. Mycket tid har gått åt att tolka riktlinjer och råd från olika myndigheter och omsätta detta i kyrkans verksamhet. Ett flertal brev med såväl pastorala råd från biskopen som praktiska förhållningsätt har under året gått ut från stiftskansliet till stiftets församlingar. I pandemins början uppstod mycket huvudbry både på stiftskansliet och i församlingarna hur kyrkan kunde svara på människors själsliga behov och samtidigt ta ansvar för att hindra smittspridningen av coronaviruset. När det stod klart att pandemin fortsatte under hösten visade många församlingar på en fantastisk uppfinningsrikedom och framväxte nya sätt att fira gudstjänst och möta både andliga såväl som kroppsliga behov. Många av de nya sätten att vara kyrka på kommer högst troligt berika kyrkan även i framtiden.

När pandemin kopplade sitt grepp om Sverige och världen exploderade behovet av videomöten. Stiftskansliet har i huvudsak använt den av Svenska kyrkan ramavtalsupphandlade Pexip-lösningen för videokonferenser, men även Zoom när speciella behov i samband med utbildningar, konferenser och liknande har krävt det. Pandemin har lärt oss att mötas på andra plan än direkt fysiska. Resorna minskade. Detta innebär en tidsplanering som är bra både för miljön och ekonomin.

Behovet av videokonferenser, för att kunna ställa om och inte in, har ställt stora krav på anpassning, utbildning av personal och inköp av utrustning.

Omställningen har, trots en del farthinder, varit lyckad och de ökade utrustningskostnaderna har mer än väl vägts upp av besparingar på resor och de viktiga miljövinster.

Den stora lärdomen under 2020 har varit att vissa saker fungerat överraskande bra digitalt. För annat är det mycket tydligt att det fysiska mötet är omistligt. Pandemin har på ett genomgripande sätt påverkat all verksamhet från mars och framåt. Arbete har ställts in. Arbete har ställts om. Arbete har nyutvecklats. Först lite trevande, för att med tiden bli en del av det ”nya normala”. Såväl nya arbetsformer som nya kommunikationskanaler genom Pexip, Teams, Skype, Zoom för att nämna några, har bidragit till ett viktigt lärande. Innan pandemin var ett faktum och stiftskansliet från mitten av mars ställde om sin verksamhet bedrevs olika kurser och utbildningar enligt plan.

Budgeten för 2020 har i allt arbete i stiftsorganisationen relaterat till Lunds stifts vision *Bottna i nåden, skapa i världen*.

Ett gediget budgetarbete har bedrivits för att ta fram delmål som har direkt bäring på de prioriteringar som är fastställda för Lunds stift under mandatperioden. Med prioriteringar menas fokusområden för att tilldela resurser i form av kompetens, tid, pengar och personal, för att nå Lunds stifts mål under mandatperioden. Samtliga prioriteringar ska präglas av visionens förhållningssätt. Det gäller människovärde, hållbarhet och kommunikation. Det är på visionen och dess undertexter som prioriteringarna vilar.

Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i sitt herdebrev *Kallad till kärlek*. För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som är aktiv i samhället på olika sätt och visar på en väg från ord till handling. I allt vi gör är kommunikation en bärande tanke. Barn och unga är prioriterade i allt främjandearbete.

I verksamhetsberättelsen redovisas delmålen och dess resultat för respektive prioritering samt för stiftskansliets verksamhet och dess utförande utifrån mål och uppdrag. I årsredovisningens förvaltningsberättelse redovisas väsentliga händelser under året, framtiden och finansiering samt beslut och ställningstaganden som varit särskilt betydelsefulla under verksamhetsåret.

Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall budgetåret 2020, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är inte jämförbar mot tidigare år på grund av på pandemins långtgående påverkan på de genomförda uppdrag och aktiviteter som delmålen innehåller.

Det sammanlagda resultatet för Lunds stift är ett överskott om 8,0 miljoner kronor.

Det är vår förhoppning att våra gemensamma arbetsinsatser under året varit till gagn för Lunds stift och för vår gemensamma kallelse till kärlek.

Biskop Johan Tyrberg

Stiftsdirektor Lena Simonsson-Torstensson

Verksamhetsberättelse 2020

LUNDS STIFTS VISION OCH PRIORITERINGAR

LUNDS STIFTS VISION

Bottna i nåden, skapa i världen
Inspirera lärande och samlas kring hoppet
... med dopet som grund
... för att möta världens utmaningar

VISION

Lunds stifts vision och de prioriteringar som stiftsfullmäktige har beslutat för mandatperioden är utgångspunkten för arbetet i stiftet och på dess kansli. Lunds stifts vision Bottna i nåden – Skapa i världen anger riktningen, vart vi är på väg. Lunds stifts vision är vägledande för stiftets långsiktiga arbete. Med tillhörande undertexter fungerar visionen som en ledstjärna. Den uttrycker hur kyrkan i Lunds stift vill vara och uppfattas. Visionen ska förverkligas genom de prioriteringar och mål, som framgår av budgettexten och det är framförallt detta som belyses i verksamhetsplanen. Prioriteringarna accentueras av det som biskopen pekar på som angeläget i sitt herdabrev Kallad till kärlek.

För Lunds stift innebär det att stiftet ska främja en fördjupning av vår tro och vår förståelse av vem Gud är och vad Gud gör mitt ibland oss för att kyrkan ska kunna vara tydlig i samhället. Stiftet ska bidra till att vi är en kyrka som är aktiv i samhället på olika sätt och visa på en väg från ord till handling. Stiftet ska genom främjande och tillsyn verka för fungerande församlingar/pastorat med ett utvecklat ledarskap för att kyrkan som organisation ska kunna blomstra. I allt vi gör är kommunikation en bärande tanke.

PRIORITERINGAR

Lunds stifts prioriteringar är de områden som Lunds stift ser som särskilt viktiga att fokusera på för att gå i rätt riktning. Med prioriteringar menas fokusområden där resurser tilldelas i form av kompetens, tid, pengar och personal i syfte att nå Lunds stifts mål under mandatperioden. Samtliga prioriteringar ska präglas av visionens förhållningssätt när det gäller människovärde, hållbarhet och kommunikation.

Lunds stifts visionstext säger om människovärdet, med en hänvisning till Lukasevangeliets 10 kapitel vers 27 (med parallellställten): *Vi utmanas av både rikedom och nöd, i och omkring oss, och av budet att älska Gud och vår nästa som oss själva.*

Hållbarhetsarbetet inbegriper såväl ekologi och ekonomi som sociala och andliga frågor. Därför ingår hållbarhetsarbete i samtliga delar av verksamhetsplanen. Lunds stifts visionsbön lyfter hållbarhetens andliga grund: *Gud, du kallar oss ständigt till liv och förnyelse. Du ger oss skapande ansvar och låter oss bottna i nåd.*

Lunds stifts visionstext citerar 1 Petrusbrevets 3 kapitel, vers 15-16: *Var alltid beredda att svara var och en som kräver besked om ert hopp. Gör det ödmjukt och respektfullt i medvetande om er goda sak.* Detta ska prägla Lunds stifts kommunikation.

LUNDS STIFT HAR FYRA PRIORITERINGAR I SITT MÅLARBETE

PRIORITERING MISSION – att utveckla missionerande församlingsstrategier kring gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, ideellt engagemang samt rekrytering till kyrklig tjänst med hjälp av kunskap och analys. En missionerande församlingsstrategi inkluderar också dem som tillhör men inte fullt ut delar kyrkans liv.

PRIORITERING NÄRVARO I SAMHÄLLET – en kyrka som är aktiv i samhället och visar vägen. Närvaron är en följd av att vi är kallade till kärlek. Det ska ske genom samverkan med andra organisationer med hjälp av kunskap och analys samt diakonala strategier. Områden där Lunds stift får externa resurser ska utvecklas, till exempel migration och integration samt social ekonomi.

PRIORITERING LEDARSKAP – fungerande församlingar/pastorat med ett utvecklat ledarskap. Ledarskapet omfattar alla nivåer och syftar till att kyrkan ska blomstra. Berörda är kyrkoherdar och andra anställda med ledaruppdrag, ideella samt förtroendevalda, med hjälp av kunskap och analys.

PRIORITERING SAMVERKAN – att möjliggöra för kyrkan att vara kyrka lokalt. Samverkan innebär att församlingarna/pastoraten kan lägga en större del av sina resurser på den grundläggande uppgiften. Detta ska ske genom administrativ samverkan, samverkan kring fastigheter och mellan församlingar/pastorat inom övriga områden, med hjälp av kunskap och analys.

ÖVRIGA VERKSAMHETSOMRÅDEN

Utöver dessa fokusområden främjar Lunds stift internationellt arbete och bistår med främjande och tillsyn i juridiska frågor och organisationsfrågor. Stiftskansliet bereder som biskopens kansli visitationer och annat som ingår i biskopens uppdrag. Kansliet främjar också Lunds stifts kommunikationsarbete. Vid stiftskansliet sker också förvaltningen av Lunds stifts prästlönetillgångar.

MÅL PÅ OLIKA NIVÅER

Lunds stifts mål anges i verksamhetsplanen och är milstolpar på väg i rätt riktning. Målen befinner sig på två nivåer.

- Övergripande mål som anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan, och för dess medlemmar, till följd av prioriteringarna. Dessa målsättningar påverkas också av annat än Lunds stifts arbete, till exempel av förändringar i omvärlden.
- Delmål ska uppnås på kort sikt, i detta fall ett budgetår, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan utifrån fastställda prioriteringar. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

Verksamhetsberättelse 2020

Barnkonsekvensanalyser har gjorts inför all verksamhet och den kartläggning av barns och ungas liv i stiftet som bifogas budgeten ska beaktas i planering och genomförande av arbetet.

HUR PENGARNA ANVÄNDS 2020 KOPPLAT TILL PRIORITERINGAR OCH MÅL

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2020 i sin helhet uppgår till 125 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2020 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna/pastoraten i Lunds stift har under de kommande åren.

VERKSAMHETSPLAN FÖR 2020

SAMMANFATTNING AV MÅL OCH RESULTAT FÖR VERKSAMHETSÅRET 2020

Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är inte jämförbar mot tidigare år på grund av pandemins långtgående påverkan på de planerade genomförda uppdrag och aktiviteter som delmålen innehåller. Detta blir en utmaning för det fortsatta utvecklingsarbete som krävs för att nå målen i prioriteringarna för resten av mandatperioden. Härmed redovisas delmålens resultat för 2020.

MISSION

Mål och resultat

Det övergripande målet med prioritering Mission syftar till att utveckla missionerande församlings/pastoratsstrategier kring gudstjänst och kyrkliga handlingar, undervisning och lärjungaskap, ideellt engagemang och rekrytering till kyrklig tjänst. Detta ska inspirera till ett arbetssätt som stärker och utvecklar arbetet i stiftets församlingar/pastorat. De kyrkliga handlingarna såsom dop, konfirmation, vigsel och begravning tillsammans med gudstjänsten är idag viktiga områden där många människor möter kyrkan.

Våra kyrkorum och kyrkogårdar är också viktiga anknytningspunkter. Det är platser att vistas på, i enskildhet eller i gemenskap med andra. En särskild utmaning och möjlighet är att en stor grupp människor tillhör kyrkan men har en vag relation och förståelse av vad denna tillhörighet kan innebära. Att stärka människors samhörighet med Svenska kyrkan är därför en betydelsefull uppgift. Arbetet med mission och missionerande församlingsstrategier kräver därför nya arbetssätt samtidigt som tidigare erfarenheter ska tas tillvara. En kyrka med mission i centrum lever djup rotad i världen, i bön och gudstjänst, i diakoni och undervisning.

Delmål mission och internationellt arbete i stiftet

- *Att samla de internationella ombuden och grupper till två större samlingar*
Delmålet är delvis uppfyllt. Fasteupptakten för 2020 ägde rum i Löddebygdens församlingshem den 15 februari med ett 80-tal deltagare. Medverkande var bland annat deltagare från Kyrkokansliet. Dagen avslutades med en sändningsmessa under ledning av kontraktsprost Mikael Johansson. För hösten 2020 planerades regionala samlingar runt om i stiftet under vecka 46. Ytterligare restriktioner gjorde att dessa fick planeras om och istället genomfördes två digitala samlingar.

- *Att ta emot ett vänstiftsbesök av NED (North Eastern Diocese, Tanzania) våren 2020*

Delmålet är inte uppfyllt. Ett program planerades för att ta emot en delegation på åtta personer från North Eastern Diocese (NED, ELCT Tanzania) den 3-9 mars 2020. Två dagar innan delegationens ankomst sköts besöket fram till hösten med

Verksamhetsberättelse 2020

hänvisning till Coronapandemin. På grund av pandemins utveckling ställdes besöket in helt. Däremot har kontakterna med NED och arbetet med vänstiftsrelationen och de intresserade församlingarna i Lunds stift fortsatt under året.

Delmål för mission och kommunikation

- *Att genomföra en konferens på temat Den öppna gruppens mission. Konferensen riktar sig till dem som arbetar i möten med människor genom öppna grupper i församlings/pastoratsverksamheten*

Delmålet är inte uppfyllt. Större fysiska träffar var inte möjliga att genomföra den 1 september när denna konferens skulle genomföras. Temat anses bra och intressant och är nu skjutet på framtiden.

- *Att tillsammans med Stockholms stift och kyrkokansliet arrangera en Internordisk konferens i Malmö på temat: "The Power and Responsibility of Majority Churches in Interfaith Relations"*

Delmålet är uppfyllt. Den 10-12 februari 2020 genomfördes konferensen på Kyrkans hus i Malmö pastorat, med sammanlagt 45 deltagare från Norge, Finland, Danmark, Tyskland och Sverige. Bland annat talade professor David Thurfjell om "The post-lutheran mindset and the paradox of Scandinavian secularity". Konferensen utföll på ett förväntat sätt och bedömdes som värdefull.

- *Att erbjuda en fortbildningsdag för kyrkogårdspersonal kring själavård och vardagliga möten*

Delmålet är inte uppfyllt. Denna fortbildningsdag för kyrkogårdspersonal är inte genomförd på grund av pandemin. Två fortbildningsdagar i själavård genomfördes under 2020 och vände sig till alla yrkeskategorier som arbetar i själavårdande möten och samtal.

Delmål för gudstjänst och kyrkliga handlingar

- *Att erbjuda två kurser för kyrk- och gudstjänstvärdar med inriktning på såväl gudstjänstens hantverk som att ge redskap för en lekmanaledd gudstjänst*

Delmålet är inte uppfyllt. Det har under 2020 inte varit möjligt att samla människor från olika delar av stiftet. Denna typ av utbildning gör sig bäst med människor på plats i ett kyrkorum där vi kan öva praktiskt och uppleva kyrkorummet och dess symboler. De erfarenheter vi gjort under pandemin kring digitala omställningar gör att en framtida utbildning kan genomföras dels, via Zoom dels på plats i kyrkorummet.

- *Att i samarbete med Fjellstedtska skolan erbjuda en tvådagars predikofortbildning på Stiftsgården Åkersberg för att ge präster inspiration och nya verktyg i förkunnelsen av evangeliet*

Delmålet är delvis uppfyllt. Redan tidigt under 2020 stod det klart att föreläsaren Charles Chuck Campbell, professor i homiletik vid Duke University, USA, inte kunde

resa till Sverige på grund av pandemin. Utbildningen genomfördes då digitalt den 15-16 juni med länk från USA. Åtta av de 25 anmälda personerna valde att vara med. Varje eftermiddag medverkade Chuck Campbell dels med en föreläsning via Zoom och dels genom samtal. Utvärderingen från deltagarna var mycket positiv.

Delmål för undervisning och lärjungaskap

- *Att i linje med Svenska kyrkans program kring lärande och undervisning genomföra en fördjupad fortbildning för församlingspedagoger kring barn och andlighet*

Delmålet är inte uppfyllt. Målet var att träffas vid tre tillfällen. Första och sista tillfället skulle äga rum på Södra Hoka stiftsgård och vid tillfället i mitten skulle en resa göras till Lia gård i Norge. På grund av pandemin, sköts fortbildningen först upp ett halvår, sedan konstaterades att den inte kunde genomföras. I denna fortbildning fanns inte alternativet med digital omställning då besöket på Lia gård, med en reträtt, var en central del.

- *Att avsluta och sammanfatta projektet konfirmand på nya arenor med stiftets 24 projektförsamlingar/pastorat*

Delmålet är uppfyllt. Mellan den 1 januari 2018 till den 31 december 2020 har deltagande församlingar i projekt Konfirmation på nya arenor 2018-2020 givits dispens från Riktlinjer för Svenska kyrkans konfirmandarbete avseende gruppstorlek, tidsomgång och upplägg. Den 7 februari samlades deltagande församlingar till föredrag av Mats Aldén och Fredrik Wenell. Projektet sammanfattades under tidig höst och projektrapport lades fram för domkapitlet den 7 oktober. En avslutningsträff i december blev inställd på grund av rådande pandemi.

- *Att utveckla nätverket för andlig fördjupning i Lunds stift och genomföra kursen "Närmare" i samarbete med Lunds domkyrkoförsamling/Liberiet*

Delmålet är delvis uppfyllt. Nätverket för andlig fördjupning i Lunds stift – av fyra planerade fysiska träffar genomfördes två. Boken "Hopp & Tröst – tankar och böner" skickades till hela nätverket i maj månad och i advent erbjöds alla boken "Labyrinter – handbok för pilgrimer" – båda skrivna 2020 av Anna Alebo. Kursen "Närmare" genomfördes med två fysiska träffar och resterande fem träffar digitalt via Zoom med reducerat antal deltagare. Alla erbjöds de ovan nämnda böckerna.

- *Att genomföra tre träffar med barnkörsnätverket och fyra träffar med det orgelpedagogiska nätverket i Lunds stift*

Delmålet är delvis uppfyllt. En barnkörsnätverksträff av tre hann genomföras i januari innan samhällssituationen förändrades och omöjliggjorde planerade fysiska träffar. Under 2021 planeras både webbaserade och fysiska träffar för barnkörsnätverket i Lunds stift.

- *Att genomföra en temabelg "Mötesplats man" med företrädare för Lunds stifts församlingar/pastorat för att stärka arbetet med män och unga killar*

Delmålet är inte uppfyllt. På grund av covid-19 ställdes de planerade dagarna in.

Verksamhetsberättelse 2020

- *Att vidareutveckla arbetet med teckenspråkig konfirmation tillsammans med tre andra stift*

Delmålet är inte uppfyllt. Stiftskansliet återupptar under 2021 teckenspråkigt konfirmand- och ungdomsarbete. För Lunds stifts del har fyra intresseanmälningar till konfirmandgrupp tagits emot.

- *Att genomföra en fortbildningsdag för själavårdare i församlingarna kring det själavårdande samtalet och medkänslans pris*

Delmålet är uppfyllt. Själavårdscentrum genomförde två utbildningsdagar i själavård den 11 mars och den 8 oktober i Lund för totalt 130 anställda. Denna utbildningsinsats gjordes under en tid av pandemi. Riskbedömning gjordes och riskreducerande åtgärder vidtogs. Denna utbildningsinsats stärkte kyrkans personal i utövande av själavård och var ett led i arbetet för att främja hållbara och själavårdande miljöer i en tid av pandemi och samhällskris.

Delmål för ideellt engagemang

- *Att i nätverksform möta de som arbetar med ideella vid två träffar under året*
Delmålet är delvis uppfyllt. I mars månad planerades för en nätverksträff som fick ställas in med ganska kort varsel då pandemin gjorde det omöjligt att genomföra dagen. Dagen skulle innehålla en genomgång av rapporten "Församling i förvandling". Den andra nätverksträffen genomfördes digitalt i samband med Ideellt forums idédag den 3 oktober. 10 personer från Lunds stift deltog. En digital träff planeras till våren 2021.

- *Att i samverkan med Sensus och Jämshögs folkhögskola genomföra en idédag för ideella som vill fördjupa sin kunskap om Svenska kyrkan som trossamfund*
Delmålet är inte uppfyllt. En utbildningsdag planerades och inbjöds till i maj 2020, tyvärr satte pandemin stopp för att kunna genomföra dagen så den blev inställd. Det fanns ingen möjlighet att genomföra dagen digitalt.

- *Att inbjuda församlingarnas/pastoratens ungdomsråd till en framtidsdag vad gäller kyrka, tro och samhälle.*

Delmålet är inte uppfyllt. Under perioden 2018-2019 har ungdomar tillsammans med biskop Johan diskuterat viktiga frågor för kyrka och samhälle utifrån ungdomarnas perspektiv. Under 2020 kom inte ett nytt råd att bildas utan församlingarnas/pastoratens ungdomsråd/BKA-grupper inbjöds till ett stormöte. Målet var att tillsammans med ungdomar från hela stiftet lyfta aktuella- och framtidsfrågor vad gäller kyrka, tro och samhälle. Dagen blev tyvärr inställd på grund av rådande pandemi men den planeras att äga rum under hösten 2021.

Delmål för rekrytering till kyrklig tjänst

- *Att introducera ett traineeprogram för fem unga vuxna som syftar till utbildning och för tjänst i något av kyrkans fyra profilyrken*

Delmålet är uppfyllt. Fyra församlingar/pastorat (Asarum, Burlöv, Vä-Skepparslöv

och Ängelholm) ansökte och antogs till programmet. Fyra trainees har därigenom varit i tjänst under 2020. Ungdomarna är lokalt kyrkligt förankrade och har uttryckt intresse för att i framtiden arbeta i Svenska kyrkan. Traineeprogrammet fortsätter med samma upplägg 2021.

- *Att som ett led i Lunds stifts proaktiva rekryteringsarbete erbjuda unga musiker (8-25 år) en åtta dagars sommarkurs i orgelspel*

Delmålet är inte uppfyllt. Sommarkursen för ungdomar kunde ej genomföras på grund av rådande samhällssituation. Alternativet med webbaserad undervisning för deltagarna var ej heller möjligt att genomföra med tanke på deltagarnas ålder, erfarenhet och förväntningar. Under 2021 planeras en åtta dagars orgelkurs för ungdomar. Denna kurs kommer att genomföras fysiskt eller via webb. Svenska kyrkan lanserar under mars månad (2021) en nationell webbaserad så kallad orgelplattform, bland annat för att stimulera ungdomars intresse för orgel samt främja Svenska kyrkans rekrytering av framtida kyrkomusiker. Denna orgelplattform behöver för framtiden medvetandegöras för Lunds stifts orgelelever.

NÄRVARO I SAMHÄLLET

Mål och resultat

Det övergripande målet är att människor via Gud kallas till kärlek och tjänst för sina medmänniskor och skapelsen. Biskop Johan Tyrbergs valspråk, Jordens salt, ska ses som en ambition att kyrkan ska finnas med som en naturlig del i samhället. Det handlar om allt från att frimodigt berätta om den Gud vi tror på och som har en vilja som berör alla människor, till att beröra diakoni och delaktighet i samhällsbygget. Vi tror att människan har en unik plats, givet i skapelsen till Guds avbild. Därför har alla människor samma människovärde. Denna syn påverkar vår syn på samhällsbygget och allas rätt att få veta sitt värde. Lunds stift har etablerat sig i flera offentliga sammanhang där kyrkans diakonala arbete och insatser efterfrågas. Här är människovärdet och hållbarhetsperspektivet viktigt. En kyrka som är närvarande i samhället tar sin utgångspunkt i evangeliet och försöker i varje tid möta livets och världens utmaningar.

Kyrkans diakoni handlar i huvudsak om att skapa goda strukturer för känsla av sammanhang och tillhörighet i de lokala församlingarna. Varje människa ska ses som en resurs, utsatta ska ges stöd, och diakonin ska bäras av en vision om att alla har en plats och kan bidra i kyrka och samhälle. Församlingarna ska få en ökad kompetens och hållbarhet i sitt arbete, så att församlingarna ska rustas för att bygga broar i samhälle, kyrka och mellan människor. Syftet är att vitalisera församlingens liv och att bidra till meningsskapande och det gemensamma goda. Målet är en kyrka för alla.

Församlingarna/pastoraten möter människor i nöd och i svåra situationer och Lunds stift beviljar externa medel för att församlingarna ska kunna bistå dem. Stiftet främjar även församlingarnas arbete genom utbildningssatsningar och separata nätverksbygganden kring diakonala frågor.

Verksamhetsberättelse 2020

Stiftet ansvarar för Jourhavande präst via telefon och nätet och har en särskild samordnare för förskoleverksamheten. Stiftet stödjer också kyrkans närvaro på fängelser, sjukhus och inom militären genom bidrag till tjänster.

Stiftet stödjer medarbetare och förtroendevalda i Lunds stift via Självvårdscentrum. Arbetet sker genom enskild självvård, stödsamtal och handledning, enskilt och i grupp.

Support Migration i Lunds stift (SMIL) och Stiftsdiakoni med inriktning diakonal utveckling inom integration och social ekonomi

Under 2020 har SMIL och stiftsdiakonin med inriktning integration och social ekonomi varit bemannad av fyra personer. Stiftsdiakonen som tillika är projektledare för SMIL-uppdraget har arbetat 80 procent på stiftskansliet och därutöver 20 procent utlånad till Svenska kyrkan i Köpenhamn. Ansvarig brobyggare har arbetat 100 procent hela året, och ytterligare en diakon (tjänsteköp från Landskrona församling) har arbetat 100 procent i tio månader, mars-december. En visstidsanställd resursperson från Lunds universitet har haft uppdraget att arbeta med frågor kring nyanländas etablering på arbetsmarknaden. Uppdragen har finansierats av den finansiering som kyrkomötet beslutade om för arbetet med migration/integrationsfrågor som förlängts under 2020.

Brobyggare

Brobyggaren har ansvarat för ytterligare sex stycken brobyggare som arbetar 20 procent i sina respektive församlingar. Även i år har deras tjänster finansierats med medel från Kyrkostyrelsen och administrerats av Sensus studieförbund. Brobyggarna har kunnat fortsätta att arbeta med integrationsarbete i sina församlingar under pandemin men har förstås fått anpassa föra att följa gällande riktlinjer. Brobyggarnas arbete har under flera år följts av en forskare från Malmö Universitet, och nu har samma forskare sökt medel för ett tre-årigt forskningsprojekt där fyra av stiftets brobyggare kan bli anställda som forskningsassistenter. Tre av brobyggarna har också ingått i uppdraget att arbeta med frågor kring nyanländas etablering på arbetsmarknaden.

Referensgruppen

SMIL:s referensgrupp består av 35 personer, varav några nyligen fått uppehållstillstånd, några är i asylprocessen, och några är papperslösa. Referensgruppen har under tidigare år haft regelbundna träffar för att dela sina erfarenheter av den svenska flyktingpolitiken och för att driva påverkansarbete genom att skriva motioner till riksdagen och EU-parlamentet. Referensgruppen är en viktig kunskapskälla för stiftets Support Migration, då de har egna erfarenheter av flykt och den nuvarande asylprocessen i Sverige. Tidigt under 2020 hann gruppen träffas i Lund för gemensam fortbildning innan pandemin slog till. Brobyggaren har hållit kontakt med alla i referensgruppen under pandemin, och de har fortsatt sitt påverkansarbete digitalt genom att mejla in motioner till Sveriges riksdag.

Några i referensgruppen fick i uppdrag att intervjua andra i asylprocessen för att samla information om hur gruppen blivit påverkad av coronakrisen. Intervjuerna sammanfattades i en rapport som publicerades på stiftets intranät och spreds till kyrkans nationella nivå.

Konvertiter

SMIL har under året haft ett omfattande arbete med konvertiter runt om i stiftet. Brobyggaren har varit med som kultur- och språkstöd i församlingar när de haft undervisning i kristen tro för människor som vill konvertera. SMIL har också organiserat flera läger och regelbundna gudstjänsträffar för konvertiter från hela stiftet. Under året har brobyggaren hållit kontakt med konvertiterna, som inklusive barn är cirka 280 i antal samt även träffat en del konvertiter ute i deras församlingar, under coronaanpassade former.

Statliga medel mot hemlöshet bland unga vuxna före detta ensamkommande

Även 2020 fick stiftet ansöka om statliga medel för att motverka hemlöshet bland unga vuxna före detta ensamkommande. Församlingarna kunde i sin tur ansöka om en del av potten som Lunds stift fick tilldelad. Denna grupp lever i en mycket utsatt situation, där en del endast har tillfälliga uppehållstillstånd för gymnasiestudier och resten har fått avslag på uppehållstillstånd och lever i papperslöshet.

Övriga externa medel till församlingar

Stiftets flyktingkollekt fick så många ansökningar att medlen tog slut redan i februari 2020. Lyckligtvis har det funnits andra externa medel som församlingarna kunnat söka för verksamhet för och/eller bistånd till människor på flykt. TIA-medel (Tidiga insatser för asylsökande) har kunnat sökas hos Länsstyrelsen, och SMIL har bistått församlingar under ansökningsprocessen. Församlingarna har även kunnat söka extramedel hos kyrkans nationella nivå, som delats ut till civilsamhället under coronakrisen. Även här har SMIL-teamet kunnat ge information och stöd under ansökningsprocessen.

Församlingsbesök, intervjuer och rapport om diakoni under pandemin Svenska kyrkan har spelat stor roll i den sociala ekonomin i Sverige under coronapandemin. Som ett led i att följa upp MSB-avtalet om civilsamhällets hjälp till riskgrupper, har SMIL-teamets diakoner besökt 30 av stiftets församlingar för att intervjua medarbetare om hur de har anpassat det diakonala arbetet under pandemin. Församlingsbesöken har genomförts i enlighet med gällande restriktioner och har varit mycket uppskattade ute i församlingarna. Intervjuerna har utmynnat i en rapport, "Diakonalt arbete i Lunds stift under pandemin", som presenterades för stiftsstyrelsen i november. Rapporten har publicerats på stiftets intranät.

Utbildning och rådgivning i asyrrätt och migrationsfrågor

Lunds stift har ett avtal med Asyrrättscentrum i Stockholm, gällande juridisk rådgivning åt församlingarna. SMIL-teamet informerar kontinuerligt om möjligheten

Verksamhetsberättelse 2020

till juridisk rådgivning och ger stöd åt församlingsmedarbetare när de söker rådgivning i asylärenden. SMIL och Asylrättscentrum har också genomfört två digitala utbildningsdagar i asylrätt för anställda och volontärer i stiftet som ville fördjupa sina kunskaper i asylrättsliga frågor. SMIL har också varit organisatör för utbildningen med ”En Värld av grannar” som hölls digitalt för stiftets diakonimedarbetare i november samt intern samverkan och samordning med andra stift och kyrkans nationella nivå.

Extern samverkan och nätverksarbete med civilsamhället och näringslivet

Stiftsdiakonerna har under året representerat Lunds stift i olika nätverk inom civilsamhället och näringslivet, bland annat med:

- Länssamordning TIA med bland andra Länsstyrelsen Skåne, Rädda Barnen, Röda Korset, Skåneidrott, IM, Nätverket Ideell Sektor, Migrationsverket och Arbetsförmedlingen.
- Nätverket Flyktingparaplyet, tillsammans med Röda Korset, Rädda Barnen och Skåne Stadsmission.
- Tankesmedjan Think Tank Medicon Village, bestående av representanter från 100 företag och tre universitet, där stiftsdiakonen är ensam representant från civilsamhället.

Sammanfattning

Pandemin till trots har SMIL-teamet och stiftsdiakoni med inriktning integration och social ekonomi kunnat uträtta mycket under 2020. De extra resurserna från kyrkomötet avslutas i augusti 2021 och SMIL-teamet återgår till ordinarie bemanning med en stiftsdiakon 100 procent. Däremot sträcker sig brobyggarens anställning 2021 ut.

ESF-PROJEKTET (EUROPEISKA SOCIALFONDEN)

Svenska kyrkan i Lunds stift har en roll och uppgift i den sociala ekonomin, bland annat genom ett projekt som möjliggör för församlingar att involvera människor som behöver sysselsättning i form av arbetsinriktad rehabilitering. Många människor med funktionsnedsättningar har svårt att komma in på arbetsmarknaden. Många har en lång väg att gå innan man kommer så långt att man kan söka arbete. I Lunds stift har man börjat utveckla verksamhet med arbetsinriktad rehabilitering som genomförs i ett projekt som finansieras av Europeiska Socialfonden, ESF-projektet (2017-2020) som benämns ”Arbetsrelaterad rehabilitering”. Projektet ska verka för att stärka kvaliteten i de metoder man använder med speciellt fokus på de människors behov som har funktionsnedsättningar.

För att detta arbete ska vara långsiktigt hållbart och ha god kvalitet behöver man vidareutveckla strukturer för samverkan med offentlig och idéburen sektor samt näringslivet. För båda dessa ändamål finns tydliga delmål och en finansiering via externa medel. Arbetsrelaterad rehabilitering ska genomföras enligt de mål som finns i den separata projektplanen där det tydligt framgår vilka insatser och aktiviteter

som ska genomföras under projekttiden.

Uppdraget genomförs i samverkan med stiftskansliets brobyggare och den stiftsdiakon som arbetar med integrationsfrågor och social ekonomi.

Under året har ESF-projektet varit verksamt i Allerums pastorat, Burlövs församling, Hörby församling, Osby pastorat, Ronneby pastorat, Villie församling, AlltMöjligt verkstaden/Broby samt Lunds pastorat.

Projektet har vidareutvecklat arbetet med människor som är långtidsarbetslösa och har hälsoproblem. Det visar sig att det finns mycket få arbetsplatser som har Svenska kyrkans förutsättningar att arbeta med de människor som mår allra sämst. Största framgången har varit med människor som kunnat vara länge i projektverksamheten – över tolv månader. Återhämtning tar tid och kräver stora resurser. Det är en viktig lärdom av projektet.

Under året har det uppstått ett antal stora utmaningar:

Förändring i arbetsmarknadspolitiken.

Detta berör framförallt Arbetsförmedlingen (AF). Det har påverkat både rekrytering av projektdeltagare och samverkan med AF. I projektet har arbetet under året fokuserat alltmer på samarbete med kommuner och Försäkringskassan. Detta har lett till att projektet har tagit emot människor med större hälsoproblem än vad som var fallet när rekryteringen till stor del skedde via Arbetsförmedlingen.

Pandemin har lett till svårigheter i arbetet.

Distansarbete hemifrån har för deltagarna haft fler nackdelar än fördelar. Arbetet med människor i utsatthet handlar mycket om relationer och fysisk närvaro samt arbete i grupp. Pandemin har varit en stor utmaning både när det gäller rekrytering och att utveckla digitala arbetsformer.

Utifrån dessa utmaningar har de projektansvariga sökt och blivit beviljade ett nytt ESF-projekt vars genomförandefas pågår mellan januari 2021 – juni 2022. Under perioden ska de projektansvariga vidareutveckla arbetsmetoder för de som har allra störst hälsoproblem samt vidareutveckla samverkan med offentlig sektor utifrån de arbetsmarknadspolitiska förutsättningarna. Mycket är ännu oklart. Projektet ska sträva efter att skapa förutsättningar för ett fortsatt arbete utan ESF-stöd. I detta projekt deltar Ronneby pastorat, Osby pastorat, AlltMöjligt verkstaden/Broby, Hörby pastorat, Villie församling, Svedala församling och Malmö pastorat.

Nedan beskrivs projektmål/delmål som har varit i fokus under året samt en del av de arbetsområden som har prövats och genomförts:

Projektmål

Metoder och samverkansformer för arbetsinriktad rehabilitering ska etableras i Lunds stift som främjar inkluderingen av människor med olika funktionsnedsättningar på arbetsmarknaden.

Verksamhetsberättelse 2020

Delmål 1

Hållbara metoder för arbetsinriktad rehabilitering för målgruppen människor med funktionsnedsättningar har etablerats och utvecklats i Lunds stifts församlingar och diakonala institutioner. Några av arbetsområdena har varit:

- Utveckla fyrstegsmodellen (lätt arbetsinriktad rehabilitering, arbetsträning, praktik i församlingens ordinarie verksamheter, kortare anställningar)
- Utveckla/vidareutveckla metoder för planering och utvärdering
- Språkträning, praktik och samhällsintroduktion för nysvenskar
- Projektdeltagares direkta dialog med beslutsfattare
- Integrera miljöperspektiv, jämställdhet, antidiskriminering och tillgänglighet i verksamheten

Delmål 2

Hållbara samverkansformer internt i Svenska Kyrkan, med offentlig sektor, organisationer i civilsamhället samt näringslivet har utvecklats som främjar ett långsiktigt hållbart arbete med arbetsinriktad rehabilitering för målgruppen människor med olika former av funktionsnedsättning. Några av arbetsområdena har varit:

- Vidareutveckla dialogen mellan projektdeltagare och beslutsfattare på lokal, regional, riks och EU-nivå.
- Skapa en långsiktigt hållbar struktur för samarbete mellan kyrkan och myndigheter på lokal, regional och riksnivå.
- Arbeta med intern kyrklig förankring och spridning av arbetet med arbetsinriktad rehabilitering.
- Integrera miljöperspektiv, jämställdhet, antidiskriminering och tillgänglighet i verksamheten.

Delmål 3

Jämställdhetsperspektivet ska vara en integrerad del i projektets verksamhet och ämnar rusta kvinnor och män att motverka de tendenser som är ett hinder på vägen mot arbete och studier. Några av arbetsområdena har varit:

- Arbetssättet med deltagarinflytande, hög personaltäthet och anpassning till deltagares intressen och behov främjar jämställdhet både på individ-, grupp- och samhällsnivå.

LEDARSKAP

Mål och resultat

Det övergripande målet är att skapa levande församlingar/pastorat där organisationen främjar att människor i gemenskap kan möta Gud. Prioritering Ledarskap syftar till fungerande församlingar med ett utvecklat ledarskap. Ledarskapet omfattar alla nivåer och syftar till att kyrkan ska fungera organisatoriskt bra. Berörda är kyrkoherdar och andra anställda med ledaruppdrag – ideella, förtroendevalda samt unga ledare. Med hjälp av kunskap och analys ska pastorat och församlingar/

pastorat ges möjlighet att utvecklas i deras ledarskap på olika nivåer. Det är angeläget att utbilda och fortbilda såväl anställda, förtroendevalda som ideella inom stiftet. Ett fungerande ledarskap i församlingarna/pastoraten kräver kunskap om kyrkans maktindelning mellan styrelsens uppdrag att styra och kyrkoherdarnas och de övriga chefsnivåernas uppdrag att leda.

Det strategiska ledarskapsprogrammet tillhandahåller introduktion av nya kyrkoherdar med grundutbildning, nätverksbyggande och arbetshandledning. Dessutom erbjuds fördjupande kurser och seminariedagar för stiftets erfarna kyrkoherdar. Under 2020 ska stödet till församlingsherdar och kyrkorådens ordförande vidareutvecklas.

Inom prioriteringen ledarskap ryms också Lunds stifts ledarutbildningar för unga konfirmandledare. Steg 1 är en webbaserad utbildning som vill ge nya unga konfirmandledare en stabil grund för att känna sig trygga i sin roll som ledare i församlingen/pastoratet. Steg 2 "Unga med uppdrag" innebär fyra utbildningshelger som syftar till att rusta ungdomar att vara ambassadörer för Svenska kyrkan. Utbildningarna genomförs i samverkan med Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift (SKUL) och Sensus Skåne-Blekinge.

Delmål

- *Att programmet UGL (utveckling-grupp-ledare) ska erbjudas vid två tillfällen till församlings/pastoratsanställda*

Delmålet är delvis uppfyllt. Två UGL-kurser planerades under 2020 och en av dem genomfördes under en septembervecka (kursen omfattar fem dagar) när restriktionerna fortfarande tillät mindre grupper att samlas med social distans. Utvärderingarna visade på en bra genomförd kurs som ger verktyg att vara ledare i vardagen. Stiftskansliets planeringsgrupp och kursledning har haft återkommande planerings- och uppföljningsmöten under året. Under 2021 har det planerats för två UGL-kurser och det troliga är att det enbart kommer att genomföras en under hösten 2021.

- *Att genomföra en ledarkonferens för kyrkoherdar*

Delmålet är uppfyllt. Kyrkoherdekonferens i Lunds stift genomfördes digitalt den 5-6 november 2020. Konferensen innehöll: Inspiration av och dialog med biskop Johan Tyrberg om situationen det senaste året. Analysgruppen *Kairos Future* gav en bild av framtiden att reflektera över i ljuset av kända erfarenheter. Professor emeritus Bodil Jönsson reflekterade och inspirerade till att möta framtiden med kreativitet och ta vara på de insikter covidsituationen gett oss. Jonna Bornemark föreläste utifrån boken *Det omätbaras renässans* (2018) och reflekterade över pandemins konsekvenser. Hennes betoning av icke-vetandet som en viktig faktor i ledarskap fördjupade deltagarnas syn på sitt uppdrag. Det finns en ambition och inriktning att genomföra en kyrkoherdekonferens varje år, med tvådagars konferens vartannat år och däremellan endags konferens för stiftets alla kyrkoherdar.

Verksamhetsberättelse 2020

- *Att genomföra en arbetsmiljökonferens för chefer och medarbetare*
Delmålet är inte uppfyllt. Tjänsten (100 procent) som organisationsutvecklare på Lunds stiftskansli har inte varit tillsatt de senaste åren och under året tagits bort ur organisationen. Det innebär att det inte funnits tid eller resurser att genomföra detta arbete. Angående frågans framtid: Under året har stiftskansliet rekryterat en ny HR-generalist, där en av arbetsuppgifterna är att främja församlingarnas och pastoratens behov av fortbildning kring arbetsmiljö.
- *Att initiera ett mentorsprogram för kyrkorådsordföranden*
Delmålet är inte uppfyllt. Fokus har istället från ledarskapsutvecklingsperspektivet lagts på att få till stånd en digital utbildning för stiftets kyrkorådsordförande i samverkan med andra stift nationellt samt Verbum förlag, Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation (SKAO) och Sensus studieförbund. Utbildningen ska vara klar i samband med ny mandatperiod efter kyrkovalet hösten 2021.
- *Att genomföra en mellancheftsbildning i samverkan med Göteborgs, Skara, Linköpings och Växjö stift*
Delmålet är uppfyllt. Planerad arbetsledarutbildning – pilotkurs 1 i samverkan med Göteborgs, Skara, och Växjö stift har genomförts med sex deltagare från Lunds stift. Kursen startade redan hösten 2019 och man hann med att göra de flesta utbildningarna enligt planering med internatdagar samt enskilda kursdagar på stiftskansliet i Lund. Sammanlagt blev det elva dagars utbildning som fick goda utvärderingar av deltagarna. De olika professioner som deltog var fastighets- och kyrkogårdschef, arbetsledande på kyrkogård, arbetsledande diakon, arbetsledande komminister och kanslichef. Deltagarna kom från fem olika församlingar/pastorat i Lunds stift. I utbildningen ingick också en mentorskontakt.
- *Att introducera ett mentorsprogram med erfarna kyrkoherdar i stiftet med inriktning mot de kursdeltagare som går den behörighetsgivande utbildningen*
Delmålet är delvis uppfyllt. Planering, målarbete och kontakt med nya och redan initierade mentorer har genomförts och den behörighetsgivande kyrkoherdeutbildningens deltagare har haft yrkesverksamma kyrkoherdar som mentorer under året. Även arbetsledarutbildningen har haft mentorer inom sina respektive yrkesgrupper under 2019-2020.

Den planerade inspirations- och utbildningsinsatsen för alla mentorer med uppdrag i Lunds stift i maj 2020 har fått flyttas fram till lämplig tidpunkt under hösten 2021 eller våren 2022. Programinnehåll, kurslitteratur och dokumentation är redan planerat och klart.

SAMVERKAN

Mål och resultat

Övergripande mål för administrativ samverkan inom Svenska kyrkan är att möjliggöra för församlingar och pastorat att fungera som kyrka lokalt.

Ett sviktande medlemsunderlag kräver en långsiktig resursplanering så att

Svenska kyrkan även i framtiden kan fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Vår strävan är att det ska finnas en likvärdig kvalitet inom det administrativa området, även om förutsättningarna och villkoren är olika.

Samverkan och samordning är centralt för att kunna bedriva kvalitativ och hållbar verksamhet som på sikt möjliggör ett långsiktigt hållbart kyrkoliv i Lunds stift.

Lunds stifts utvecklingsarbete sker i samarbete mellan stiftens och kyrkokansliet och i nära relation med stiftets församlingar/pastorat inom fem verksamhetsområden: IT, fastigheter, ekonomi och lönehantering, ärende- och dokumenthantering samt inköpsstöd. Lunds stift deltar aktivt i utvecklingsarbetet både på strategisk, taktisk och operativ nivå.

ADMINISTRATION

Svenska kyrkans gemensamma IT-plattform (GIP) utgör grunden för det strategiska arbetet inom det administrativa samverkansområdet. Det specifika projektet att införa GIP i Lunds stift, som beslutades om i november 2010, avslutades vid årsskiftet 2020-2021. Under projektets nio år har 95 församlingar infört GIP och arbetet med Kristianstads pastorat är igång. Därmed når vi målet på 85 procent och stannar på 87 procent anslutna enheter. Fjorton församlingar har under 2020 tydligt tackat nej till att införa GIP inom stiftets projekt.

Vad gäller samverkan inom det administrativa stödet kopplat till Gemensamt administrativt stöd (GAS) pågår arbetet med informations- och införandearbete tillsammans med våra församlingar/pastorat.

Lunds stifts servicebyrå hanterar per den siste december 2020 totalt 16 församlingar/pastorat inom ekonomi- och lönehantering utifrån GAS-konceptet. Av dessa är tio församlingar/pastorat ”helkunder” och sex församlingar/pastorat köper endast tjänster inom lön. Under 2020 har tre nya församlingar/pastorat anslutit sig till servicebyrån och kommer vara helt i förvaltning i början av 2021.

Antalet medarbetare på servicebyrå uppgår till fem personer samt en resurs på 25 procent som jobbar med införande av lönetjänsten.

Inom arbetet med arkiv och diarium har det under året bland annat genomförts ett projekt.

Projektet ”Ordna och förteckna arkiv” innebar att en extra arkivarie anställdes under ett år för att stötta anmälda församlingar och pastorat i arbetet med att avsluta sina arkiv. Projektet påbörjades i augusti 2019 och efter beslut om förlängning pågick det under hela 2020. Under projektets gång gjordes totalt 113 besök i 54 olika församlingar/pastorat.

Arbetet med Svenska kyrkans tekniska telefoni plattform (GTP) har fortsatt under 2020 och i Lunds stift finns nu 28 församlingar/pastorat och drygt 100 anslutningar med i GTP. Kontinuerliga driftsmöten med alla i landet större ingående enheter hålls månadsvis. Resultatet av dessa är bland annat ett gott samarbete mellan församlingar/pastorat, fortsatt förbättring och utveckling samt en gemensam hållning mot leverantören.

Verksamhetsberättelse 2020

KURSER OCH UTBILDNINGAR

Året har präglats av pandemin med många inställda kurser och arrangemang. Verksamheten var igång som vanligt fram till mitten av mars 2020 och genomförda kurser/utbildningar/arrangemang samlade totalt 878 deltagare. Därefter och fram till sommaren genomfördes två digitala kurser och 26 arrangemang blev inställda. Efter sommaren gjordes ett nytt försök med fysiska kurser/utbildningar/arrangemang men tyvärr fick dessa också ställa in eller flyttas fram i tiden. Det blev 23 inställda tillfällen. Däremot genomfördes nio digitala kurser/utbildningar/arrangemang med totalt 363 registrerade deltagare, men det kan i verkligheten röra sig om ännu fler personer.

Många av de inställda kurserna var framför allt riktade till kyrkomusiker, barn och unga, konfirmandarbete samt utbildning i kyrkans olika IT-system. En del kurser blev inställda på grund av för få anmälda deltagare.

Kyrksam-utbildningarna som skulle äga rum fysiskt på stiftskansliet ställdes in. Stiftskansliets utbildare har under året varit i två kontrakt och utbildat under några dagar. Totalt har 45 personer deltagit vid dessa tillfällen. Kontrakten fungerar bra som geografiska områden för utbildningar i våra gemensamma system. Lunds stift har sedan 1999 haft ett samarbete med Glimåkra folkhögskola kring utbildning i kyrkobokföring.

Under 2020 har det genomförts en certifieringskurs i Kbok i Glimåkra folkhögskolas regi, tio deltagare blev certifierade. Utbildningen skedde digitalt, för första gången och genomfördes med gott resultat. Glimåkra folkhögskola valde under året att inte förnya avtalet om Kbooks-utbildningar med stiftskansliet. Kurserna kommer framöver att genomföras i stiftskansliets egen regi.

Delmål för fastigheter och kulturarv

- Att genomföra en Kulturarvsdag på plats i en kyrkomiljö i stiftet
Delmålet är inte uppfyllt. Kulturarvsdagen är på grund av pandemin framflyttad till hösten 2021.
- Att tillsammans med avdelning för församlingsutveckling inbjuda till två aktiviteter inom kyrkobyggnadspedagogiken med målgrupp församlingspedagoger
Delmålet är inte uppfyllt. Detta kunde inte genomföras på grund av pandemin.
- Att genomföra en eller flera turnéer med konserter i två-tre kyrkor under konceptet Church Keys Sweden/Kyrkorock i underutnyttjade kyrkor i stiftet
Delmålet är inte uppfyllt. En konsert är framflyttad och kommer att genomföras i samband med Kulturarvsdagen under hösten 2021.
- Att genomföra utbildningar i arbetsmiljö samt IT-stöd för KAE (Kyrkoantikvarisk ersättning)
Delmålet är delvist uppfyllt. Inga utbildningar med fysisk närvaro är genomförda. Support för IT-stöd för KAE har genomförts via telefonmöten. Det har inte genomförts någon utbildning i arbetsmiljö inom fastighetsområdet.

- *Att medverka till att ta fram en modell för vård- och underhållsplanering till församlingarnas/pastoratens övriga byggnader*

Delmålet är uppfyllt. Modellen för vård- och underhållsplan (VUP) är framtagen och är en viktig del i fastighetsplaneringen, inte minst i arbetet med lokalförsörjningsplanen gällande kostnader, underhållsbehov och byggnadsstatus. Några församlingar/pastorat har fått hjälp och stöd i arbetet med att ta fram VUP för byggnader som inte är kyrkor.

Delmål för strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling

- *Att aktivt delta i arbetet med Svenska kyrkans klimatstrategi Färdplan för klimatet.*
- *Att arbeta fram en långsiktig handlingsplan för att uppfylla Svenska kyrkans klimatstrategi*

Delmålen är uppfyllda. Under hösten 2020 fattade stiftsstyrelsen beslut om att ställa sig bakom Färdplan för klimatet samt den framtagna handlingsplanen för Lunds stift. Handlingsplanen fokuserar på tio av de delmål som finns i den gemensamma färdplanen och anger inriktning på stiftskansliets stödjande och främjande arbete. Det handlar specifikt om områden som kyrkans uppdrag, energianvändning och resor, transporter och markförvaltning. Arbetet sker i nära koppling till stiftskansliets övriga arbete och speciellt till arbete med lokalförsörjningsplaner vad gäller energifrågor.

INTERNATIONELLT ARBETE

Mål och resultat

Lunds stift har ett internationellt utskott underställt stiftsstyrelsen. Det övergripande målet för utskottets arbete, liksom för stiftsadjunkten för internationella frågor och ekumenik, samt övriga stiftsmedarbetare som arbetar med internationella perspektiv, är att främja Lunds stift, som en del av kyrkans världsvida gemenskap.

Syftet är att verka för ett ökat internationellt engagemang i stiftet som helhet. Det internationella arbetet i Lunds stift ska vara en resurs i församlingarnas/pastoratens uppdrag, genom inspiration, genom en intensifierad kommunikation och ökad kunskap, samt genom att föra fram goda exempel.

Församlingarna/pastoraten ska stärkas i att vara ambassadörer för Action of Churches Together, ACT Svenska kyrkan och främjas i möjligheten att ha utbyte med församlingar/pastorat runt om i världen. Stiftets övergripande kontakter med kyrkor utanför landet ska förstärkas och utvecklas.

Genom kontot för Internationell mission och diakoni avsätts medel för ekonomiskt stöd till internationella missions- och bistandsprojekt.

Delmål

- *Att fira Lui-stiftets 100-års jubileum av kristen tro i deras land vilket kommer att uppmärksammas även i Lunds stift*

Verksamhetsberättelse 2020

Delmålet är delvis uppfyllt. På grund av coronapandemin har 100-års jubiléet i Lui liksom det firande som skulle skett i Lunds stift skjutits fram ett år. I gengäld har en 30 minuters video satts samman och sänts till Lui. I denna har vänförsamlingar liksom de fyra biskopar och två internationella stiftsadjunkter som tjänstgjort i Lunds stift under stiftens 25-åriga vänstiftsrelation framfört sina gratulationer.

- *Att genom utvecklat nätverksarbete främja ledarskapet och organiseringen av församlingarnas internationella arbete*

Delmålet är delvis uppfyllt. För att främja och uppmuntra det internationella arbetet i Lunds stifts församlingar och pastorat samt att etablera ett stiftsomspännande internationellt nätverk genomfördes under året en rundringning till samtliga församlingar/pastorat. De kontaktpersoner som angetts bildar tillsammans ett internationellt nätverk. Dessa har under året fått fyra skriftliga hälsningar med information och inbjudan till utbildningar. Denna kontaktväg kommer att fortsätta. När så blir möjligt planeras för studieresor.

- *Att arrangera utbildning och inspiration inför de nationella insamlingskampanjerna, så att det blir ökad kännedom och ökat engagemang för Action of Churches Together ACT Svenska kyrkan som en professionell biståndsorganisation*

Delmålet är uppfyllt. Under året anordnades en fysisk fasteupptakt i Löddeköpinge församlingshem i februari inför fasteaktionen samt två digitala möten inför Julkampanjen.

- *Att främja kontakterna med våra vänstift Evangelische Kirche in Mitteldeutschland (EKM), North Eastern Diocese i ELCT, Tanzania och våra vänrelationer Luistiftet i Sydsudan och vår vänrelation med palestinska kristna, såsom en del av ett ömsesidigt lärande i en världsvid kyrka*

Delmålet är delvis uppfyllt.

Evangelische Kirche in Mitteldeutschland (EKM)

Den gemensamma planeringsträffen för arbetsgrupperna i de två länderna planerat till Wittenberg i mitten av mars sköts fram ett år. Arbetsgruppen för Tysklands-samarbetet har träffats till möte vid tre tillfällen under året. I ett samarbete mellan Pilgrimsvägen/Lunds stift och pilgrimscentrum vid Volkenroda genomfördes en gemensam pilgrimsvandring med Volkenroda som utgångspunkt under några dagar i februari. Andra planerade aktiviteter som deltagande i ungdomsfestival och pastoratsadjunkternas deltagande i EKM:s missions och ekumenikvecka har pandemin satt stopp för.

Kontinuerlig kontakt med den ansvarige koordinatören Jens Lattke har hållits och vid Internationella utskottets möte i oktober deltog han via länk. Lattke gratulerades vid sin vigning till diakon. Skiftet till en ny partnerkoordinator Judith Königsdörfer uppmärksammades med intervjuer som publicerades på Lunds stift intranät.

North Eastern Diocese (NED)

En nationell konferens för stift med Tanzaniakontakter hölls på Rättviks stiftsgård i början av året. Kontinuerlig kontakt har tagits med NEDs företrädare första generalsekreterare, och praktikantansvarige Reverend Joyce Kibanga samt biskopens hustru Anneth Munga, och Reverend Paulo Diu i arbetet med att etablera vänförsamlingskontakter.

Efter höstens arbete har sju vänförsamlingskontakter etableras och vid årsskiftet har följande församlingar nu en kontakt inom NED: Kyrkhult, Höllviken, Västra Skrävlinge/Malmö, Landskrona, Örkelljunga, Hässleholm, Dalby och Lunds östra stadsförsamling. NED forum har haft ett möte och fått tre skriftliga hälsningar med information under året. I slutet av november genomfördes i NED en synod då en ny biskop, Reverend Dr Joseph Mbilu valdes efter Biskop Stephen Munga som gick i pension. Även övrigt ledarskap byttes ut som Assistant to the Bishop Reverend Michael Mlondakweli Kanju, de fyra kontraktsprostarna samt ny generalsekreterare Reverend Godfrey Ndimu. Brev har skickats för att etablera kontakt med detta nya ledarskap samt kontakt med ACT Svenska kyrkans utsända till Tanzania, Kerstin Bergeå.

Lui Diocese, Sydsudan

Kontinuerlig kontakt har tagits med biskop Stephen Dokolo och hustrun Lillian Dokolo samt pastor Sosthen Amin, Kiryandongo flyktingläger i Uganda och CUAMMs landskoordinator Giorgia Gelfi. Lui-nätverket har träffats till möte fysiskt eller på webben fyra gånger under året och nätverket har även fått kontinuerlig information via mejl. Vid novembermötet deltog programhandläggare Sofia Olsson och Peter Svensson regional representant, kyrkokansliet och talade om ACT Svenska kyrkans arbete i Sydsudan. Informationsmaterial sändes ut till församlingar i samband med stiftskollekt till Luiarbete dessutom publicerades på intranätet en video från pastorskonferens i Lui, samt Kiryandongo under pandemi inom ramen för serien "Lär känna våra vänstift". Det planerade 100 årsjubileet Lui 2020 flyttades fram ett år men Lunds stift satte samman en 30 minuters gratulationsvideo som skickades till vänstiftet och som publicerades på Lunds stifts hemsida.

Vänskap med palestinska kristna

Palestinanätverket har träffats en gång fysiskt samt i övrigt fått information via mejl. Kontakt med samarbetsorganisationer Sabeel Jerusalem och Wiam i Betlehem har ägt rum. Böneveckan i september uppmärksammades med en tema-andakt från stiftskansliet samt digitala gudstjänster i fem församlingar. I samverkan med Dar el Kalima genomfördes ett digitalt konstprojekt Christmas 2020 som publicerades på Lunds stifts hemsida samt hos Kvinnor i Svenska kyrkan. Ekonomiskt stöd gavs till Wiams sommarläger och julaktiviteter samt de dominikanska systrarnas diakonala arbete. Ett material för uppmuntran till kontextuellt bibelstudiearbete i kontakt med palestinska kristna förbereds tillsammans med Sabeels vänner i Sverige.

Verksamhetsberättelse 2020

- *Att främja utbytesprogrammet Ung i den världsvida kyrkan och vårt praktikantprogram till NED där unga människor sänds på ett uppdrag som vidgar både deras egen och deras församlingars syn på vad det innebär att vara del av den världsvida kyrkan*

Delmålet är delvis uppfyllt. Värdförsamlingar för de internationella stipendiaterna rekryterades och en rekryteringsprocess för svenska stipendiater inleddes i början av 2020, men på grund av coronapandemin beslutades centralt att sända hem de internationella stipendiaterna efter endast en veckas kurs och att avbryta den svenska rekryteringsprocessen. Lunds stifts två svenska stipendiater Teresia Loive och Lisa Hellmark genomförde informationsuppdrag i mån av möjlighet. Stiftshandläggare samt nationella handläggare för programmet har under hela året hållit kontakt via digitala konferenser för att gemensamt följa utvecklingen både inom landet och i programländerna. Även Lunds stifts praktikantprogram i samverkan med NED sattes efter hemkomsten av praktikanterna Emma Svensson och Albin Tveitan i inledningen av året på paus. Praktikanterna har i mån av möjlighet genomfört sina hemkomstuppdrag.

BISKOPSSTABEN

MÅL OCH RESULTAT

Varje stift leds av en biskop som är Svenska kyrkans främste företrädare i sitt stift samt ordförande i stiftsstyrelsen och domkapitlet. Biskopen ansvarar för ledning av stiftet och tillsyn över att kyrkoordningen följs. Viktiga uppgifter är att främja och inspirera församlingarna/pastoraten samt att göra Svenska kyrkans röst hörd i den offentliga debatten. Till sin hjälp har biskopen ett stiftskansli och kontraktsprostarna i Skåne och Blekinge. Stiftskansliets personal och resurser är tillgångar i biskopens utövande av sitt ämbete och bistår biskopen i dennes uppdrag att främja och utöva tillsyn över församlings/pastoratslivet i Lunds stift.

Kontraktsprostarna är en del av biskopens ledarskap och förväntas att i ömsesidigt förtroende utveckla och upprätthålla detta ledarskap. Kontraktsprostarna bildar biskopens ledargrupp, som ska arbeta med strategiska val och prioriteringar vilka berör alla församlingarna/pastoraten i stiftet.

Kontrakten är tjänstgöringsområdet för kontraktsprosten och fungerar som ett forum för samverkan över församlings- och pastoratsgränser. Biskopen beslutar själv om kontraktsindelningen som har varit föremål för översyn. Detta medför också att en ny visitationsmodell kommer att införas under 2020.

Konceptet med prästdagar fortsätter och kommer att handla om ecklesiologi, kyrkosyn.

Det internationella arbetet behöver utvecklas vidare och förutsättningarna för ett vänstift i England kommer att undersökas. Vidare ska möjligheten att med hjälp av strategiska studieresor stärka Lunds stifts engagemang i och för den världsvida kyrkan utredas och eventuellt genomföras.

DELMÅL

- *Att genomföra Prästdagar kring ecklesiologi*

Delmålet är uppfyllt. Temat för prästdagarna den 4-5 februari var ecklesiologi och genomfördes i Lund. Utöver biskop Johan Tyrberg var de fyra huvudtalarna stiftsprost Mats Aldén på temat "Svenska kyrkan - en evangelisk-luthersk folkkyrka", biskop emeritus Martin Lind "Svenska kyrkan i en allmänkyrklig tradition", Bornholms prost Johannes G Jensen "Svenska kyrkan sedd ur ett danskt perspektiv" och fil.dr. Kristina Helgesson Kjellin "Församlingar i nätverket Framtiden bor hos oss". Övriga programpunkter var:

- Shalom och Pax - om en kyrka för den här världens förvandling med KG Hammar, professor och ärkebiskop emeritus
- Barnet som teolog - möjlighet och utmaning, Lena Andersson, stiftskonsulent för dopprojekt och ungdomsfrågor och Kent Wisti, stiftsadjunkt för mission
- Konstinstallation i Odarslövs kyrka, Stiftsantikvarierna Henrik Lindblad, Heikki Ranta och stiftsadjunkt Karin Sundmark

Verksamhetsberättelse 2019

- Religionsdialogens tre F: Fred, Fördjupning, Fest, Helene Egnell, teologie doktor och stiftsadjunkt på Centrum för religionsdialog
- Sårbar kyrka - att ge rum åt barn med särskilda behov, Sofia Camnerin, teologie doktor och biträdande kyrkoledare i Eumeniakyrkan
- Andlig växt - en rörelse i kyrkan, Anna Alebo, kaplan på Killans bönegård och stiftsadjunkt för andlig vägledning, samt Tobias Berg, ordförande i föreningen Killan och komminister i S:t Petri församling i Malmö
- Carbon Ruins. En utställning om fossilåldern

Under prästdagarna firades tre gudstjänster: Vesper, morgonmässa och avslutningsgudstjänst. Som kvällsprogram erbjöds Nya friska Tage, som baserar sig på Tage Danielssons texter med Kalle Lind och Mimi Terris.

- *Att vänstiftavtal med ett stift i Church of England ska förberedas, och en resa planeras.*

Delmålet är inte uppfyllt. Samtal med ett par engelska stift inleddes och en resa planerades. På grund av coronapandemin kunde inte resan genomföras och samtalen kom av sig.

- *Att ekumeniska frågor kring mötet med andra kyrkotraditioner samt vänstiftskontakter ska samordnas genom biskopens stab*

Delmålet är uppfyllt. Biskopens kaplan ingår nu i det internationella utskottet och fungerar som en länk mellan biskopen och gruppen. Det planerades för ett besök från det nya vänstiftet North Eastern Diocese (NED) i Tanzania med syfte att knyta samman tanzaniska församlingar med församlingar i Lunds stift. På grund av coronapandemin fick besöket, som först planerades om från våren till hösten, ställas in. Det är positivt att en del församlingar trots allt har funnit vänförsamlingar i NED och så smått inlett sina relationer.

- *Att under 2020 kommer biskopen att genomföra en visitation*

Delmålet är inte uppfyllt. Projektgruppen för biskopsvisitationer planerade tillsammans med prosten i Listers och Bräkne kontrakt, Henrik Lindén, för en visitation i västra Blekinge i april. Visitationen fick skjutas på framtiden på grund av coronapandemin.

- *Möta samtliga nytillträdde kyrkoherdar med deras kyrkorådsordförande*

Delmålet är delvis uppfyllt. Av 13 planerade samtal med nya kyrkoherdar kunde tolv genomföras. De tre middagarna med de nya kyrkoherdarna, deras prostar och kyrkorådsordföranden ställdes in med anledning av coronapandemin.

DIREKTORSSTABEN

MÅL OCH RESULTAT

Direktorsstaben främjar och stödjer såväl stiftskansliet som församlingar/pastorat inom följande områden: Kyrkoordningsfrågor, övergripande organisations- och rättsfrågor, kommunikation, ekonomi, personal, arbetet med flykting- och integrationsfrågor som genomförs av Supportteamet Migration (SMIL) samt Svenska kyrkan i Lunds stifts roll och uppgift i den sociala ekonomin där ett arbete sker via bidrag från Europeiska socialfondens projekt (ESF) benämnt Arbetsrelaterad rehabilitering.

Stiftsdirektorn har det övergripande ansvaret för kansliets arbete och förestår dess ledningsgrupp. Stiftsdirektorn har som främsta uppgift att leda och utveckla stiftskansliet samt att arbeta i nära samverkan med biskopen och de förtroendevalda. Stiftsdirektorn ansvarar för att verksamhets- och resultatmål uppnås. Kansligemensam utbildning och fortbildning har genomförts, liksom chefsstöd, företagshälsovård, arbetsmiljöarbete och friskvård.

Inom Svenska kyrkan finns ett nätverk av kontaktpersoner, en kvinna och en man i varje stift, som är kontaktperson för den/de som utsatts för sexuella trakasserier. Kontaktpersonerna ger råd och stöd till såväl församlingar och pastorat som enskilda personer i dessa frågor.

Ledningsgruppen har under 2020 bestått av stiftsdirektor, stiftskansliets avdelningschefer, tre stiftsjurist, personalstrateg samt biskop. Stiftsdirektorns och avdelningschefernas arbete är att leda och utveckla stiftskansliets arbetsområden och personal utifrån stiftets grundläggande uppgift att främja och ha tillsyn över församlingslivet i stiftet utifrån de mål och uppdrag som stiftsfullmäktige och stiftsstyrelsen anger. Sammantaget ska stiftskansliet verka på ett sådant sätt att samtliga medarbetare och förtroendevalda i stiftet upplever kansliet som en resurs.

KOMMUNIKATION

Mål och resultat

Kommunikation är ett missionsverktyg för att nå människor med Svenska kyrkans budskap. Det övergripande målet är att Svenska kyrkans uppdrag ska avspeglas i all kommunikation. Kommunikationsarbetets syfte är att människor ska ha en positiv relation till Svenska kyrkan i Lunds stift, känna att kyrkan är relevant för mig som individ samt att kyrkan bidrar med samhällsnytta. Genom omvärldsanalys ska kommunikationen göras relevant för mottagaren för att få människor att upptäcka kyrkan och väcka intresse för en närmare relation med sin församling/pastorat, tro och gemenskap.

Stiftskansliets målgrupp är församlingarna/pastoraten och det är kansliets uppdrag att kommunicera med dem. Kommunikationsgruppens uppdrag är att stödja stiftsorganisationen och främja församlingarna/pastoraten med

Verksamhetsberättelse 2020

kommunikationsinsatser utifrån stiftsstyrelsens prioriterade områden, det överordnade målet och syftet med kommunikation. Kommunikationsgruppen har också ett särskilt ansvar att vara ett kommunikativt stöd till biskopsämbetet. Uppdraget är såväl strategiskt som operativt.

Uppdraget utförs genom att Lunds stifts verksamheter på olika sätt gestaltas i text, foto och rörlig bild för olika informations-/kommunikationskanaler, konsultativ rådgivning i kommunikationsfrågor samt främjande av praktiskt kommunikationsarbete. Vidare ska kommunikatörsnätverket utvecklas för att sprida erfarenheter och stärka samverkan mellan församlingar/pastorat inom kommunikation och marknadsföring av församlingarnas/pastoratens aktiviteter.

Styrande dokument för verksamheten är de kommunikationsstrategier stiftsstyrelsen antagit, samt Svenska kyrkans och Lunds stifts övriga riktlinjer och policy.

Delmål

- *Att anpassa arbetssätt, struktur och leverans för en reducerad bemanning i kommunikationsgruppen*

Delmålet är uppfyllt. Kommunikationsgruppen bestod från och med mitten av februari av en kommunikatör på 80 procent, en assistent på 25 procent, en kommunikatör på 20 procent samt del av pressekreterarens tjänst. Från och med maj gick pressekreteraren in som samordnare. Coronapandemin ledde till minskat antal förfrågningar om kommunikationsstöd och gruppen tog beslut om att ha en lägre ambitionsnivå för sociala medier än tidigare, att köpa in tjänster gällande webbarbete, en del fotograferingar, artiklar och livesändningar. Rekrytering av ny kommunikatör, som tillträder 1 mars 2021, är utförd.

- *Att främja församlingarnas kommunikationsarbete genom utbildningar, KOM-dagar, arbete med kommunikatörsnätverket och särskilda främjandeinsatser*

Delmålet är inte uppfyllt. På grund av coronapandemin och den reducerade bemanningen har det inte varit möjligt att erbjuda utbildningar och särskilda främjandeinsatser. Kommunikatörsnätverket kunde trots det genomföra två träffar, ett studiebesök på HBG Works och ett möte om kyrkovalet och Schrems II-domens inverkan på kyrkans närvaro på nätet.

- *Att undersöka möjligheter till alternativa främjandemodeller som syftar till att avlasta församlingars/pastorats ordinarie kommunikationsarbete*

Delmålet är inte uppfyllt. På grund av coronapandemin och den reducerade bemanningen har detta inte kunnat prioriteras.

- *Att bidra med kommunikativt värde och kompetens till stiftskansliet i de sammanhang som kommunikationsgruppen engageras*

Delmålet är uppfyllt. Kommunikationsgruppen har bidragit med sin kompetens i flera sammanhang, i olika projekt och till kollegor på stiftskansliet samt i krisledningsgruppen.

- *Att bidra med kommunikativt värde och kompetens till församlingar/pastorat genom skapandet av material som kan användas i församlingars externa kommunikativa insatser*

Delmålet är delvis uppfyllt. Med anledning av coronapandemin har behoven i församlingar/pastorat sett annorlunda ut än tidigare. Kommunikationsgruppen har bidragit med sin kompetens både genom råd och hänvisningar men framtagande av eget material och utbildningar har det inte funnits resurser till.

MEDIEARBETET

Pressbevakning

Lunds stiftskansli använder sig av en pressbevakningstjänst som ombesörjs av företaget Retriever. Under 2020 fångade tjänsten upp 5 169 artiklar/inslag där ”Kyrkliga frågor i Skåne/Blekinge” behandlas. Av dessa nämns Lunds domkapitel i åtta fall och Lunds stiftskansli i 762. I 323 artiklar/inslag nämns ”biskop Johan Tyrberg” vilket dock inte är helt sanningsenligt eftersom ”biskop Johan Dalman” smyger sig in då och då. Retriever redovisar en total summa på 9 705 exponeringar i media. De tre medier som haft flest artiklar är Kyrkans Tidning (35 stycken), BLT (16 stycken) och Dagen (10 stycken).

Pressmeddelanden

Från stiftskansliet har det skickats nio pressmeddelanden som visats 4 370 gånger. De tre pressmeddelanden som visats flest gånger är ”Lunds stift får tre nya präster” (639 gånger), ”Biskop Johan inviger meditationsplats i Arild” (327 gånger) och ”Gudstjänst är det sista vi slutar med” (256 gånger). Statistiken kommer från det pressmeddelandeverktyg som stiftskansliet använder sig av – Via TT.

Förvaltning av kanaler

Externwebb och intranät

Under året kom Schrems II-domen som medförde att vi fick ta bort kopplingen till Google Analytics – därför har vi ingen statistik för externwebb och intranät.

Nyhetsbrev

Nyhetsbrevets 13 nummer skickades till drygt 3 000 prenumeranter, framförallt anställda och förtroendevalda. På grund av bortkopplingen av Google Analytics vet vi inte vad som lästes mest men med tanke på att vi hade med en puff till sidan om coronapandemin i nästan varje nummer så ligger det ämnet nära till hands. Öppningsfrekvensen ligger kvar på runt 50 procent. Detta är dock en missvisande siffra eftersom det går utmärkt att läsa Nyhetsbrevet i förhandsvisningen i sin Outlook utan att öppna det.

Facebook

Biskop Johans sida hade 2 312 följare och Lunds stifts sida hade 3 658 följare. Som en konsekvens av minskade personalresurser beslutades att kommunikatörerna

Verksamhetsberättelse 2020

skulle sänka ambitionsnivån i de sociala medierna. Trots det har följarna ökat med sammanlagt drygt 600 personer.

Twitter, Instagram och LinkedIn

Biskop Johan har 2 420 följare på Twitter. Engagemangsnivån på Twitter har hållits nere delvis på grund av ett samtalsklimat som hårdnat betydligt. Det har blivit allt svårare att motivera närvaron på Twitter och diskussioner har förts huruvida biskopen ska fortsätta vara aktiv där. Istället har biskopen ökat sin närvaro på Instagram (944 följare) och på LinkedIn (898 kontakter). Lunds stift har ett inaktivt Twitterkonto som inte används. Följande text möter besökaren: Lunds stift är en del av Svenska kyrkan och består av Skåne och Blekinge. Detta konto är för närvarande inte aktivt. Följ gärna "BiskopJohan."

Blogg

Biskop Johan har en blogg på Svenska kyrkans bloggportal. Under året gjordes elva blogginlägg. Mest läst var inlägget "Döden – det enda vi kan veta".

Youtube och Vimeo

Ett företagskonto kopplat till lundsstift.kommunikation@svenskakyrkan.se är skapat och finns redo för när det blir aktuellt att producera och sprida filmer igen. På Vimeo publicerades under året ett 10-tal filmklipp.

ORGANISATIONS- OCH RÄTTSFRÅGOR

Mål och resultat

Juristerna ska utifrån sin kompetens och med god tillgänglighet, internt och externt, bistå stiftets personal och församlingar i arbetet med stiftets prioriteringar. Dessutom tillhör uppdraget att besvara, utreda och klarlägga juridiska frågeställningar som uppkommer i stiftets församlingar/pastorat.

Vidare samarbetar juristerna med Svenska kyrkans utbildningsinstitut med utbildning av präster samt förväntas delta i stiftets egen ledarskapsutbildning.

En annan arbetsuppgift är att handlägga processen kring församlingsinstruktioner, som också granskas av kontraktsprostarna. Beslut om utfärdande av församlingsinstruktion fattas av domkapitlet, efter yttrande av kontraktsprost. Stiftsjuristerna handlägger de ärenden i domkapitlet där domkapitlet fungerar som domstol. Man handlägger också frågor kring de kyrkliga valen och den kyrkliga indelningen samt ärenden rörande stiftelser. Vidare ska man stödja församlingar/pastorat i arbetet med den nya dataskyddsförordningen som trädde i kraft under 2018. Fortsatt arbeta med att reducera antalet stiftelser som förvaltas av stiftskansliet.

Arbetet med kyrkovalet 2021 påbörjades under hösten 2020 med bland annat valdistriktsindelning och allmän information kring kyrkovalet 2021. Det togs fram en digital valnämndsutbildning då fysiska utbildningsträffar inte bedömdes kunna utföras på grund av rådande pandemi. Digital valnämndsutbildning kommer att genomföras vid ett flertal tillfällen under januari och februari månad 2021.

Delmål

- *Att arbeta aktivt med församlingar/pastorat vid implementering av de nya bestämmelserna om lokalförsörjningsplaner och begravningsinstruktioner*

Delmålet är delvis uppfyllt. Arbetet med lokalförsörjningsplanerna stannade av något på grund av pandemin. Stiftskansliets stiftsingenjörer har under året hjälpt pilotförsamlingarna med deras lokalförsörjningsplansarbete.

I november månad blev mallen för ”Instruktioner för begravningsverksamheten” klar och gjordes tillgänglig för församlingar och pastorat. Församlingarna och pastoraten ska under 2021 göra klart och skicka in sina instruktioner till stiftet.

Verksamhetsberättelse 2020

AVDELNING FÖR SAMVERKAN

Avdelningen främjar och erbjuder stöd och kompetens inom stiftets prioriteringsområde samverkan: Administration, fastighet och kulturarv samt strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling. Avdelningen har också ett internt ansvarsområde som består av stiftskansliets reception, vaktmästeri och service, intern IT och telefoni, kursadministration samt lokalansvar.

LÅNGSIKTIGA MÅL FÖR SVENSKA KYRKAN

Kyrkomötet antog 2019 tre långsiktiga mål varav ett handlar om administration och förvaltning.

År 2030 finns en effektiv styrning, administration och förvaltning i Svenska kyrkan, så att församlingarna kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag.

Detta mål pekar på en effektivisering, så att vi får mer värde för pengarna, eftersom vi vill att Svenska kyrkans samlade resurser i större utsträckning ska gå till den grundläggande uppgiften. Människan är förvaltare av Guds gåvor och har ett ansvar, både gentemot andra människor och gentemot skapelsen i stort.

Sedan hösten 2018 har stiftet och kyrkokansliet arbetat inom ramen för en modell för samverkan som ger oss bättre förutsättningar att på såväl strategisk, taktisk som operativ nivå samarbeta för kyrkans gemensamma bästa. Under åren framöver kommer vi med denna organisering kunna skapa grund för gemensamma prioriteringar. Detta ger oss riktning och förutsättningar för att fortsätta vår gemensamma resa.

GEMENSAMT ANSVAR - FASTIGHETSFÖRVALTNING

Efter kyrkomötesbeslutet från 2016, Gemensamt ansvar, är stiftets församlingar/pastorat klara med all registrering i fastighetsregister och tar nu nya steg in i arbetet med lokalförsörjningsplaneringen.

Lokalförsörjningsplanen är ett strategiskt redskap i församlingens arbete med att säkerställa en långsiktig hållbar resurshushållning.

Vid utarbetandet av lokalförsörjningsplanen ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas. Lokalförsörjningsplanen ska omfatta församlingens samlade innehav av mark, byggnader och anläggningar för all verksamhet som församlingen planerar att driva. Lokalförsörjningsplanen ska relatera till församlingsinstruktionen och samordnas med församlingens övriga långsiktiga verksamhetsplanering. Den ska utgå från en omvärldsbeskrivning och avse en planeringsperiod om minst tio år (ur Svenska kyrkans bestämmelser SvKB 2018:8).

Det tredje steget i beslutet handlar om Överlåtelse av kyrkobyggnad.

Den förste januari 2022 ska församlingar/pastorat ha möjlighet att ansöka om att överlåta kyrkobyggnader som inte används till trossamfundet Svenska kyrkan.

För att utveckla och införa en arbetsmodell med processer, ansvarsfördelning och regelverk för hur en överlåtelse av kyrkobyggnad, från församling till trossamfundet Svenska kyrkan, ska gå till och hur mottagandet ska vara organiserat arbetar kyrkokansliet tillsammans med stiftskanslierna i ett projekt. Till slutet av sommaren 2021 är det projektgruppens ambition att en beskrivning av hur en överlåtelse ska kunna gå till är framtagen.

Virket - Lunds stifts metod att bevara, använda och utveckla det kyrkliga kulturarvet används som ett verktyg i församlingars/pastorats lokalförsörjningsplanering. Metoden ska utgöra ett stöd vid genomlysning och beslut om kyrkomiljöers och kyrkorums användning och utveckling samt vid frågan om eventuellt överlåtande av kyrkobyggnader till trossamfundet Svenska kyrkan.

Arbetet inom fastighetsområdet utgår ifrån att skapa en uthållig och hållbar fastighetsförvaltning med utgångspunkt i ett aktivt miljö- och klimatarbete. Fastighetsorganisationens uppdrag är att arbeta nära församlingar/pastorat genom att underlätta, samordna och strukturera fastighetsförvaltningen genom kompetenshöjande åtgärder inom byggteknik, projektledning och förvaltning. En del i en strukturerad fastighetsförvaltning handlar om en god vård- och underhållsplanering av byggnader som medför att underhållskostnaderna för byggnaderna minskar. Detta arbete har fortgått under året och trots pandemin har församlingsbesöken fortsatt som tidigare och det har inte märks någon nedgång i förfrågningarna. Dock har viss planeringen innan besöken krävts.

Under 2020 har arbetet med att ta fram en struktur för vård- och underhållsplan (VUP) för kyrkor genomförts. Tanken är att församlingen själva ska kunna ta fram sin plan. För några kyrkor har strukturen tillämpats och arbetet med att sammanställa pågår. Några är klara och ny VUP är registrerad i kyrkobyggnadsregistret. Någon församling har känt, efter genomgång, att arbetet är för dem övermäktigt och köper tjänsten i stället.

Stiften har sedan början av 2019 fått större ansvar gällande tillsyn, stöd och främjande av begravningsverksamhet i församlingar/pastorat. Detta skapar nya förutsättningar och ger bättre möjligheter att stödja det arbete som stiftets församlingar/pastorat gör med det kyrkliga kulturarv som berör begravningsplatsernas materiella och immateriella kulturvärden.

Det digitala planeringsverktyget Bambi, för vård- och underhållsplanering av begravningsplatser, är framtaget av Lunds stift i samverkan med externa parter. Verktöget och tillhörande databas är under året överflyttad till Svenska kyrkans servrar och blir således tillgänglig för församlingar/pastorat runtom i landet. Uppdatering och utveckling av Bambi är fortfarande angeläget och leds av Lunds stift.

Under 2020 planerades forsknings- och utvecklingsprojektet "Liv i kyrkan" i samverkan med Avdelningen för etnologi vid Lunds universitet, ytterligare forskare och församlingar/pastorat. Syftet är att undersöka och utveckla det kyrkliga kulturarvets betydelse för och användning av lokalsamhället. Projektet har tilldelats nationella KAE-medel och genomförs under 2021–2022 under ledning av Avdelningen för etnologi som är medelsförvaltare.

Verksamhetsberättelse 2020

STRATEGISKT MILJÖARBETE

Stiftsfullmäktige i Lunds stift beslutade i verksamhetsplan och budget för 2020 att avsätta 1 miljon kronor till stöd för församlingars/pastorats klimatbefrämjande åtgärder under 2020–2021.

Stödet utlystes innan sommaren för olika typer av åtgärder som minskar utsläpp av växthusgaser och som bidrar till effektivare energianvändning. På stiftskansliet sköttes administrationen av utlysningen av stiftsingenjörerna och stiftskonsulenten för hållbar utveckling och av de inkomna 22 ansökningarna beviljade sedan stiftsstyrelsen 17 stycken bidrag på totalt 1 miljon kronor.

Den klimatmiljon som delades ut har kommenterats av många och många har tackat för att de fick pengar. Denna riktade händelse kan ha gjort att man i högre grad börjar tänka på klimatbefrämjande åtgärder.

I början av året söktes ett stiftsprojekt (KAE) gällande klimatförändringens effekter på kyrkomiljöer i Lund stift. Ansökan beviljades under hösten 2020 och projektet har en tidplan över åren 2021–2022.

Under den sista delen av år 2020 startade även ett samarbete mellan klimatarbetet och pilgrimsverksamheten i Lunds stift. Anledningen till det är en planerad klimatpilgrimsvandring till klimattoppmötet i Glasgow hösten 2021.

Utöver klimatarbetet så har även 2020 präglats av stöd och främjandearbete vad gäller miljödiplomeringen där flera av stiftets stora pastorat med flera ingående församlingar arbetar aktivt. Även mindre församlingar arbetar aktivt med miljödiplomeringen. Flertalet utbildningar har hållits, särskilt i början av året men också under hösten. Även det här miljöarbetet bidrar i högsta grad till att uppnå målen i Färdplan för klimatet.

KULTURARVSARBETET

I Lunds stift finns idag omkring 550 kyrkobyggnader. Våra kyrkobyggnader är en resurs och deklarerar Guds och kyrkans närvaro i landskapet. Kyrkobyggnaden och dess symbolik berättar också om vår tro. Detta relaterar till stiftets prioriteringar – närvaro i samhället och mission.

Under de senaste åren har Lunds stift erhållit en jämn tilldelning av kyrkoantikvarisk ersättning (KAE). Ersättningen har lett till att stiftets kyrkor idag är i relativt gott skick. KAE tillsammans med kyrkounderhållsbidraget (KUB) delas ut till församlingar/pastorat för att det kyrkliga kulturarvet ska bevaras, användas och utvecklas.

Tilldelning av KAE är numera förutsägbar och transparent genom att en ny femårig tilldelning av KAE infördes under 2020. Det nya IT-systemet för ansökningar av KAE implementeras under 2019–2021 och har effektiviserat och rationaliserat för både församlingar/pastorat och stiftskansliets handläggning av KAE ansökningar.

REGIONALA SAMRÅDSGRUPPEN

Den regionala samrådsgruppen för det kyrkliga kulturarvet i Lunds stift består av representanter från Svenska kyrkan, länsstyrelserna och de regionala museerna.

Dessutom finns det i gruppen numera även representanter för övriga museer med regionala uppdrag samt för hembygdsförbunden i Blekinge och Skåne.

Den regionala samrådsgruppen har under året genomfört sina samråd digitalt och den planerade kulturarvsdagen där församlingar/pastorat, andra aktörer och allmänheten skulle bjudas in är framflyttad till hösten 2022.

ADMINISTRATIV SAMVERKAN

Kyrkostyrelsen har beslutat att alla församlingar/pastorat i Svenska kyrkan ska ha gått över till verksamhetsbaserad arkivredovisning senast den 1 januari 2022. Sedan hösten 2020 pågår dock ett revideringsarbete vilket med största sannolikhet kommer att innebära att tidpunkten för övergången skjuts fram något eller några år och att förteckningsplanerna ändras. Av denna anledning har utbildningarna i hur man förtecknar enligt detta sätt skjutits fram till dess att kyrkostyrelsen fattar ett nytt beslut.

Under åren 2022/2023 kommer införandet av den verksamhetsbaserade arkivredovisningen att genomföras och då planerar stiftskansliets ett stort arbete med att ge stöd och hjälp i att upprätta dokumenthanteringsplaner och avsluta arkiv i församlingar/pastorat.

Arbetet med att införa församlingar/pastorat i diarie- och dokumenthanterings-systemet Public 360 fortsätter inom ramen för stiftskansliets löpande arbete, med stöd och hjälp i form av utbildningar och support. Under året blev fem församlingar införda, vilket innebär att vi idag har 31 församlingar/pastorat som arbetar aktivt i Public 360, förutom vid stiftskansliet.

Utvecklingsarbetet med Svenska kyrkans tekniska telefoniplattform (GTP) har under 2020 fortsatt, tillsammans med kyrkokansliet och de övriga stiftet. Stiftskansliets del i detta arbete har bland annat handlat om incidenthantering, hotfulla samtal samt stöd i händelse av lokala kriser. Stiftskansliet är representerat i arbetet genom Björn Johansson.

Helsingborgs pastorat har uppdraget att erbjuda plattformen till samtliga församlingar/pastorat i vårt stift. En pågående kvalitetssäkring av telefonist-funktionen har också skett under 2020. Inför 2021 finns ett antal intresseförfrågningar från församlingar/pastorat. En gemensam förutsättning för medverkan är att justeringar i den egna personalstaben görs så att kostnaden inte blir en merkostnad.

STIFTSKANSLIETS ARBETSSÄTT UNDER PANDEMIN

Stiftskansliet har sedan 2011 använt videokonferenser i verksamheten. Antalet videokonferensanläggningar har över tid långsamt ökat, precis som antalet möten. Den viktigaste faktorn har varit att kunna ha fler och tätare möten samt att inte behöva transportera sig fysiskt.

När pandemin kopplade sitt grepp om Sverige och världen exploderade behovet av videomöten. Stiftskansliet har i huvudsak använt den av Svenska kyrkan ramavtalsupphandlade Pexip-lösningen för videokonferenser, men även Zoom när

Verksamhetsberättelse 2020

speciella behov i samband med utbildningar, konferenser och liknande har krävt det. Pandemin har lärt oss att mötas på andra plan än direkt fysiska. Resorna minskade. Detta innebär en tidsbesparing som är bra både för miljön och ekonomin.

Behovet av videokonferenser, för att kunna ställa om och inte in, har ställt stora krav på anpassning, utbildning av personal och inköp av utrustning.

Omställningen har trots en del farthinder varit lyckad och de ökade utrustningskostnaderna har mer än väl vägts upp av besparingar på resor och de viktiga miljövinster.

AVDELNING FÖR FÖRSAMLINGSUTVECKLING

Avdelningen främjar och stödjer församlingar/pastorat med inriktning mot kyrkans grundläggande uppgift: Fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Avdelningens arbete är inriktat mot både kyrkans anställda och de ideella samt förtroendevalda som finns i stiftets församlingar.

I huvudsak genomförs fortbildningar, utbildningar och inspirationsdagar som relaterar till den grundläggande uppgiften.

Det ekumeniska arbetet och kontakter med kyrkor i andra delar av världen samt vänstiftskontakter är en del av arbetet. Avdelningen arbetar också proaktivt med den framtida kompetensförsörjningen inom Svenska kyrkan. Detta innebär ett brett arbete med rekrytering och praktik inom de fyra profilyrkerna, församlingspedagog, diakon, kyrkomusiker och präst. Denna dimension av avdelningens arbete innefattar en mängd kontakter med studenter och olika utbildningsinstitutioner såsom folkhögskolor, universitet och Svenska kyrkans utbildningsinstitut.

Avdelningens medarbetare har ett nära utbyte med andra stiftsmedarbetare genom flera nationella nätverk. Tjänsteköp görs även av enskilda församlingar för att lösa specifika uppgifter. Här kan nämnas stöd till kristna förskolor, telefon- och nätsjälavård genom jourhavande präst samt samordning av kriminalsjälavården. Avdelningen stödjer också fortbildning för sjukhuskyrkan samt ger möjlighet till själavård och handledning av anställda i stiftets församlingar vid Lunds stifts själavårdscenrum.

Den stora lärdomen under 2020 har varit att vissa saker fungerat överraskande bra digitalt. För annat är det mycket tydligt att det fysiska mötet är omistligt. Pandemin har på ett genomgripande sätt påverkat all verksamhet från mars och framåt. Arbete har ställts in. Arbete har ställts om. Arbete har nyutvecklats. Först lite trevande, för att med tiden bli en del av det ”nya normala”. Såväl nya arbetsformer som nya kommunikationskanaler genom Pexip, Teams, Skype, Zoom för att nämna några, har bidragit till ett viktigt lärande.

Innan pandemin var ett faktum och stiftskansliet från mitten av mars ställde om sin verksamhet bedrevs olika kurser och utbildningar enligt plan. Under vecka 8 kunde därför ett sportlovsläger i samarbete med SKUL genomföras på Södra Hoka för 35 barn i åldern 7-12 år med temat ”Miljö”. Under höstlovet kunde trots begränsningar också ett läger med ett reducerat antal barn, 20 stycken i årskurserna 1-8 genomföras på Södra Hoka med temat ”Superhjältar”. Båda dessa läger var mycket uppskattade. Under hösten med start i oktober genomförde SKUL, Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift också en temavecka på Instagram med temat ”I regnbågens alla färger”, för att pålysa allas lika värde och kyrkans stöd till HBTQ-rörelsen.

Verksamhetsberättelse 2020

Ett stormöte där församlingarna hade möjlighet att få inspiration kring arbetet med ungdomar och etablerandet av lokala ungdomsråd var planerat till december men fick ställas in. Deltagare skulle varit Gustav Fridolin och biskop Johan Tyrberg. *Barnens bästa bibel*, vilket är en nyproducerad svensk barnbibel, skickades i december månad ut till 60 av Svenska kyrkans ungas lokalavdelningar i stiftet. Detta som en uppmuntran och inspiration att ta sig an de spännande bibelberättelserna och levandegöra dem för barn.

Den andliga törsten har också under 2020 blivit synligare. Fler personer har sökt sig till sig till andlig vägledning vilket många som arbetar med vägledning och själavård vittnar om. Pandemin har således bidragit till en öppning för existentiella frågor och fördjupat intresset för kristen tro och liv. *Hopp och Tröst – tankar och böner*, utgiven i maj och författad av stiftsadjunkten för andlig vägledning Anna Alebo gav redskap för andlig fördjupning. Materialet kunde användas av församlingar och enskilda i en svår tid och responsen var överväldigande.

En viktig punkt under mars/april 2020 blev också arbetet med den avsiktsförklaring som Myndigheten för samhällsberedskap i samarbete med Röda korset och Svenska kyrkan upprättade. Detta gällde stöd och hjälp till inköp för människor som var 70 år och äldre. I Lunds stift var det endast tre församlingar som blev koordinerande för arbetet. Däremot hittade många församlingar nya vägar att möta och mötas, utan att gå in i avsiktsförklaringen, då församlingarna redan naturligt hade detta perspektiv.

Diakonidagarna i november 2020 blev mycket förkortade och genomfördes som digitala träffar. Under året har också märkbart fler kontaktat stiftskansliet för att de är intresserade av att bli diakoner. En tänkbar orsak till detta kan ha med pandemin att göra. Under året antogs också 15 prästkandidater som är under utbildning för framtida tjänst i Lunds stift. En arbetsledande utbildning för mellanchefer, som är en stigande grupp i Svenska kyrkan, genomfördes också tillsammans med Skara, Växjö och Göteborgs stift. I utbildningen deltog 24 personer varav sex var från Lunds stift.

Själavårdscentrum (SVC) medverkade också i kyrkoherdeutbildningen på Stiftsgården Åkersberg och fortbildade kring hur arbetshandledning kan hjälpa och stärka ett gott och reflektivt ledarskap och en hållbar arbetsmiljö. Den digitala kyrkoherdekonferensen i november 2020 kring centrala ledarskapsfrågor i nuvarande situation blev en strategiskt viktig insats för stiftets kyrkoherdar, utifrån de förutsättningar som existerade vid tillfället. Det var också ett tillfälle för stiftets kyrkoherdar att introduceras i biskop Johan Tyrbergs tankar, om hur Svenska kyrkans framtida uppdrag kan se ut i Lunds stift under perioden 2022–2025.

På stiftsplan var också det behovs- och utredningsunderlag som religions-sociologen Jonas Bromander tagit fram på stiftsstyrelsens initiativ ett viktigt dokument för stiftets långsiktiga arbete och strategiska prioriteringar inför framtiden. Under april 2020 låg detta till grund för framtidssamtal med stiftsstyrelsen och fördjupades i augusti genom en dialog med stiftskansliets personal.

En tvådagars handledarutbildning för de som tar emot praktikanter inom de två profilerna musiker och pedagog samt de två viningstjänsterna präst och diakon

ägde rum på Stiftsgården Åkersberg i den 9-10 januari. Utbildningen genomfördes av personal från Lunds stifts själavårdscentrum. I Mötesplats stift student (MSS) genomfördes under våren som två digitala kurser. I allt deltog 25 blivande studenter till ovan nämnda profiler/vigningstjänster.

Stiftskansliet har sett en tendens att det blivit svårare att finna praktikplatser för de som går kyrkliga utbildningar. Det har fortsatt funnits ett stort intresse för frågan kring idealitet. Hösten 2020 startade 15 personer från sex församlingar på kursen Att vara kyrka – en projektutbildning om idealitet, identitet och medarbetarskap. Det har kommit många positiva reaktioner över hur bra det går att genomföra kursen digitalt samtidigt som det uttrycks att det skulle vara så roligt att träffas på riktigt.

Lunds stifts konfirmandledarutbildning steg 1, vilken sedan tidigare varit digital genomfördes under året. Fortsättningsutbildningen unga med uppdrag, kunde till dels genomföras under januari/februari med en av de fyra ledarhelger som planerats under året. Resterande fick ställas in. Under hösten 2020 har tankar om ett nytt ledarskapsprogram för unga planerats och är tänkt att starta 2021.

Mötesplats barn och unga i behov av särskilt stöd digitaliserades och sände i september en välbesökt och uppskattad föreläsning om diagnoser med psykiater Lena Nylander. Projekt Konfirmation på nya arenor 2018-2020 har genomfördes den 7 februari en heldagsträff med föredrag av stiftsprost Mats Aldén och Fredrik Wenell, lärare i systematisk teologi. Projektrapporten ”Konfirmation på nya arenor” presenterades i oktober för domkapitlet och den berättar positivt om hur nya målgrupper har nåtts under projektets gång. Konferensen ARENA: Konfirmand digitaliserades och blev mycket välbesökt och uppskattad. I oktober 2020 antogs nya riktlinjer för konfirmandarbetet av domkapitlet i Lunds stift, samt direktiv hur de ska implementeras under 2021.

Trots eller kanske på grund av pandemin har antalet samtal vid Lunds stifts själavårdscenter (SVC) ökat.

SVC har under 2020 och under pandemin främjat församlingars anställda genom att kontinuerligt ha själavårds- och stödsamtal samt arbetshandledning. Arbetet har också inneburit att nya vägar och verktyg för att bedriva handledning och själavård genom telefon, digitala lösningar och utomhusmöten. Under året har SVC genomfört två fördjupningsdagar i själavård med temat ”Självmedkänsla och själavård i ovisshetens tid”. Totalt deltog 130 personer.

En ljusglimt under början av året var konferensen Smörgåsbordet som ägde rum den 13 januari. Detta var en inspirations- och metoddag för anställda i Svenska kyrkan som arbetar med barn (0-18 år) och deras familjer. Dagen var ett samarbete med Sensus Skåne-Blekinge och hade 160 deltagare. Alldeles i slutklämmen av 2020 lanserades också podcasten Kinamockaskogen som ett samarbete mellan Lunds stift, Luleå stift, Sensus studieförbund, Kyrkans tidning och Universitetskyrkan. Tanken är att detta skall bli en arena, ett torg för just det existensiella samtalet i samhället.

Vikten av stöd till institutionssjälavården på sjukhus och fängelser samt samordningen av jourhavande präst genom telefonsjälavården har också blivit

Verksamhetsberättelse 2020

tydlig under pandemin. Under året bidrog stiftskansliet också aktivt genom flera av sina präster till den nationella förstärkningen av 112 Jourhavande präst. En grundläggande kurs om Svenska kyrkan för församlingsanställda avslutades också under året. Kursen skedde i samverkan med Jämshögs Folkhögskola och Sensus Skåne-Blekinge.

Svenska kyrkans ungdomsfilmspris delades ut i september under Barn- och ungdomsfilmsfestivalen BUFF som genomfördes digitalt. Priset är ett trepartssamarbete mellan Malmö pastorat, Lunds stift och nationell nivå. I Malmö genomförde också stiftskansliet tillsammans med kyrkokansliet ett möte med namnet En värld av grannar den 27 - 30 januari. Fokus låg på religionsmöte och religionsdialog och samlade ett 70-tal deltagare från hela Europa.

Under året har det också konstaterats att antalet kyrkomusikerstuderande vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI) ökat. En delförklaring till detta är sannolikt det långsiktiga, strategiska arbetet med stöd och kontakt till studenter och utbildningsinstitutioner som nu börjar ge frukt.

Mot slutet av året medverkade flera medarbetare från Lunds stiftskansli vid tv-inspelning av Advents-gudstjänster på Stiftsgården Åkersberg. Gensvaret från hela Sverige har varit överväldigande. Detta följdes av den nationella satsningen på advents- och julkonserter. Tittarsiffrorna var höga och antagligen har Svenska kyrkan nu etablerat kontakt med en ny grupp människor via webben.

Att den tekniska nivån/kompetensen på webbaserade möten och utbildningar under året har höjts rejält på stiftskansliet ger också utrymme till ett framtida mer välövärt val när utbildningar och möten ska planeras som digitala eller med fördel kan genomföras som fysiska möten, In Real Life.

AVDELNING FÖR EGENDOMSFÖRVALTNING

Avdelningen för egendomsförvaltning svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönetillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift.

UPPDRAG

Svenska kyrkans prästlönetillgångar består av jord, skog och fondkapital som förvaltats av kyrkan i många århundraden. På uppdrag av kyrkomötet förvaltar stiftens prästlönetillgångarna. I Lunds stift har stiftsfullmäktige tillsatt egendomsnämnden för att förvalta tillgångarna. Det operativa arbetet utförs av avdelningen för egendomsförvaltning på stiftskansliet. Avdelningen ansvarar också för att genom främjande hjälpa församlingarna i Lunds stift med frågor avseende arrende och fastighetsjuridik.

Prästlönetillgångarnas ändamål är att bidra till de ekonomiska förutsättningarna för Svenska kyrkans förkunnelse. Tillgångarna ska förvaltas så effektivt som möjligt och på ett sådant sätt att de ger bästa möjliga uthålliga totalavkastning. De ska också förvaltas på ett etiskt försvarbart sätt i enlighet med kyrkans grundläggande värderingar.

VERKSAMHETEN

Avdelningen för egendomsförvaltning arbetar huvudsakligen med att förvalta jordbruksmark, skog och fondmedel som ingår i prästlönetillgångarna. Det löpande arbetet består i att bedriva aktivt skogsbruk i egen regi, förvaltning av jordbruksfastigheter, köp och försäljning av fastigheter och mycket mer. Utgifterna för stiftets förvaltning av prästlönetillgångarna betalas med inkomsterna från denna förvaltning. Prästlönetillgångarna bär således sina egna förvaltningskostnader.

Av den årliga avkastningen som förvaltningen av prästlönetillgångarna genererar delas hälften ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna medan den andra hälften tillfaller utjämningsystemet och betalas direkt till nationell nivå. Utdelningen från 2020 års resultat föreslås bli 68 miljoner kronor, vilket är detsamma som året innan. Det innebär att 34 miljoner kronor delas ut till församlingarna och 34 miljoner kronor tillfaller utjämningsystemet.

Lunds stifts prästlönetillgångar upprättar en separat årsredovisning där man kan läsa mer om förvaltningen av prästlönetillgångarna.

Verksamhetsberättelse 2020

GEMENSAMMA PERSONALKOSTNADER

Kostnadsstället omfattar i huvudsak kostnader för arbetsmiljö, sjuk- och hälsovård, rekrytering, gemensam fortbildning och trivselresurser. Kostnaderna för arbetsmiljö, företagshälsovård och olika rehabiliteringsinsatser har 2020 varit 45 668 kronor (jämfört med 420 414 kronor för 2019).

Friskvårdsbidrag till motionsaktiviteter har används av 44 anställda (inklusive pastorsadjunkter) till ett värde av 84 145 kr (jämfört med 78 anställda till ett värde av 104 125 kr för 2019).

PERSONALSTATISTIK

Av vikt är att tillägga att pastorsadjunkter ingår i statistiken.

Påbörjade anställningar

25 påbörjades under 2020. Tre tillsvidareanställningar (HR-generalist, utredningssekreterare och chefsadministratör) och tio visstidsanställningar (varav åtta pastorsadjunkter). Utöver dessa tjänster tillkommer 14 intermittenta allmänna visstidsanställningar på jourhavande präster.

Avslutade anställningar

- 38 anställningar har avslutats under 2020. Sex tillsvidareanställningar (förvaltningsassistent), personalstrateg, fyra kommunikatörer), 14 allmän visstidsanställningar (varav tio pastorsadjunkter), och 18 intermittenta allmän visstidsanställningar (jourhavande präster).
- Fem medarbetare har angett avgångsorsak egen begäran – en av dessa utgörs av en pensionsavgång.
- Tre medarbetare var tjänstlediga under 2020.

Framtiden

Under 2021 genomförs en omorganisering på stiftskansliet i Lund med syfte att minska antalet tjänster. Detta kommer inte att få effekt i budget för 2021 då uppsägningstiden är minst sex månader.

- Fem pensionsavgångar kommer preliminärt att ske under 2021. I enlighet med stiftsstyrelsens beslut ska varje pensionsavgång medföra att aktuell tjänst och dess omfattning prövas. Det är viktigt att säkerställa att tjänsterna motsvarar framtida kompetensbehov vid stiftskansliet.
- Två pastorsadjunkter vigdes i januari, tio vigdes i juni.
- ESF-projektet Samverkan kommer att fortgå under 2021 med två visstidsanställningar på deltid.
- Kyrkovalet 2021 medför en tjänst – allmän visstidsanställning på deltid.

	Totalt	Kvinnor	Män
Medellön	41 525 kr (40986 kr)	39 757 kr (38 640 kr)	43 881 kr (44 648 kr)
Slutat under året (tillsvidare anst, allm. visstidsanställning)	38 (25)		
Börjat under året (tillsvidare anst, allm. visstidsanställning)	25 (12)		
Sjukstatistik procentuell sjukfrånvaro – alla	3,39% (4,63%)	3,53% (6,29%)	3,39% (2,39%)
29 år eller yngre	0% (0,53%)	0% (0,81%)	0,0% (0,67%)
30–49 år	2,83% (7,52%)	2,15% (12,5%)	3,68% (2,67%)
50 år eller mer	3,92% (3,37%)	3,99% (3,98%)	3,81% (2,46%)
Långtidssjukfrånvaro av total sjukfrånvaro – alla	36,5% (53,37%)	45,09% (64,05%)	24,95% (18,97%)
Direkta utbildnings- kostnader	254 287 kr (267 272 kr)		
Pensionsavgångar, prognos –	År		
den anställda kan	2021 (68 år) 5		
välja att arbeta	2022 (68 år) 6		
vidare till 68 år.	2023 (69 år) 3		
	2024 (69 år) 3		
	2025 (69 år) 2		

BIDRAG

Under denna rubrik behandlas alla typer av bidrag. Lunds stift betalar exempelvis bidrag till vissa tjänster i församlingar/pastorat för institutionssjälavård. Under bidrag redovisas också kostnaderna för präster i telejouren. Bidrag till organisationer har utbetalats enligt budget till Jämshögs folkhögskola, stiftsgården Åkersberg samt övriga beslutade organisationer. Kostnaden för institutionssjälavården blev 0,5 miljoner kronor lägre beroende på vakanser i tjänsterna vilket medför ett avdrag av bidraget. Bidrag till stiftsstyrelsens förfogande användes enbart 1,4 miljoner kronor mot budgeterat 3 miljoner kronor. Det stora bidraget om 1 miljon kronor från stiftsstyrelsens förfogande gavs till Skåne Stadsmission med syfte att stärka deras egna kapital. Anledningen till att bidraget inte nyttjades fullt ut var att bidragsdelen reserverades till stiftelsen Lunds stiftsgård med anledning av pandemin. Stiftsgårdarna

Verksamhetsberättelse 2019

drabbades hårt ekonomiskt av pandemin och likviditeten blev ansträngd för gårdarna. Bidraget utnyttjades inte till stiftsgårdarna, men skapade utrymme för att låna ut pengar till gårdarna för att parera den ansträngda likviditeten. Även biskopens medel till förfogande utnyttjades enbart med 283 tusen kronor och bidrog till ett budgeterat överskott om 217 tusen kronor.

Årsredovisning 2020

FÖRVALTNINGSBERÄTTELSE

Stiftsstyrelsen i Lunds stift (252010-0070) avger härmed årsredovisning för 2020

DETTA ÄR LUNDS STIFT

Trossamfundet Svenska kyrkan är ett evangeliskt-lutherskt trossamfund som framträder som församlingar och stift. Därmed är stiftet det regionala området vars uppgift regleras av lagen om Svenska kyrkan och kyrkoordningen. Lunds stifts grundläggande uppgift är enligt kyrkoordningen att främja och ha tillsyn över församlingslivet och församlingarnas uppgift att fira gudstjänst, bedriva undervisning, utöva diakoni och mission samt över församlingarnas förvaltning. Stiftet ska också främja en god förvaltning i stiftets församlingar, ha tillsyn över förvaltningen, verka för en lämplig församlings- och pastoratsindelning samt tillhandahålla de resurser som behövs för att biskop och domkapitel ska kunna utföra sina uppdrag. Därtill kommer uppdraget att förvalta prästlönstillgångarna.

Främjandet sker genom att erbjuda utbildning och fortbildning men också rådgivning för att stödja och stimulera församlingar, anställda, förtroendevalda och ideella i deras uppgift. Stiftet har också ansvar att se till att församlingarna följer Svenska kyrkans regelverk, kyrkoordningen samt Svenska kyrkans bestämmelser.

Lunds stift är ett av Svenska kyrkans tretton stift och består geografiskt av Skåne och Blekinge. Grunden i stiftets organisation är församlingarna. Stiftet omfattar församlingar inom stiftets geografiska område och bär namn efter biskopssätet. Stiftet är indelat i 12 kontrakt, vilka vardera och ett omfattar ett antal församlingar. Församlingarna kan samverka i ett pastorat. I Lunds stift under 2020 fanns 162 församlingar/pastorat i 108 ekonomiska enheter.

Kyrkans episkopala struktur kommer till uttryck i att det finns en biskop i ledningen för stiftet. Till biskopens uppgifter hör att svara för ledning och tillsyn samt inspirera verksamheten i stiftet. I varje stift ska det finnas ett domkapitel. Domkapitlet med biskopen som ordförande fullgör självständiga uppgifter enligt kyrkoordningen. Till uppgifterna hör bland annat att granska prästers och diakoners uppdrag och besluta i ärenden rörande beslutsprövning och överklagande. Tillsammans med domkapitlet har biskopen tillsyn över dem som är vigda till uppdrag i kyrkan.

Högsta beslutande organ för ett stift är ett demokratiskt valt stiftsfullmäktige. Dess uppgift är att besluta i ärenden av principiell och övergripande karaktär. Stiftsfullmäktige utser stiftsstyrelse som är stiftets verkställande organ. Biskopen är ordförande i stiftsstyrelsen.

Egendomsnämnden är det andra verkställande organet som på uppdrag av stiftsfullmäktige förvaltar stiftets prästlönstillgångar. Prästlönstillgångarna utgörs av jord- och skogsfastigheter och därtill knutet fondkapital.

Årsredovisning 2020

LUNDS STIFT ÄR ETT ANRIKT STIFT

Lunds stift har en mer än tusenårig historia. Lund blev biskopssäte redan 1060 och upphöjdes 1103 till ärkestift över hela dåvarande Norden. Vår nuvarande biskop Johan Tyrberg är nummer 69 i följd av biskopar i Lund. Lunds domkyrka är stiftskatedral och även Nordens största romanska kyrka. Kyrkan började byggas redan i början på tusentalet och är idag en av Sveriges största turistattraktioner.

I Lunds stift finns över 500 kyrkor som används för gudstjänster, dop, konfirmationer, vigslar, begravningar, konserter och mycket mer. Våra kyrkor och kyrkogårdar rymmer stora andliga och kulturhistoriska värden.

Svenska kyrkan i Lunds stift har cirka 3 000 anställda varav i runda tal 480 präster, 120 diakoner, 260 kyrkomusiker och 150 församlingspedagoger.

Svenska kyrkan är en evangelisk-luthersk kyrka och en del av den världsvida kyrkan. Lunds stift har vänstift i Tyskland och i Tanzania North Eastern Diocese (NED), vänrelation i Sydsudan samt med palestinska kristna.

ORGANISATION, BUDGET OCH VERKSAMHETSPLAN

Stiftskansliet är Lunds stifts centrala stöd-, främjande- och tillsynsfunktion. Stiftskansliet ska stödja biskopen i dennes ämbete samt verkställa stiftsfullmäktiges, stiftsstyrelsens, domkapitlets och egendomsnämndens beslut. I lokalerna vid Krafts torg i Lund har biskopen sitt ämbetsrum. Domkapitlet, egendomsnämnden och stiftsstyrelsen sammanträder i stiftskansliets lokaler.

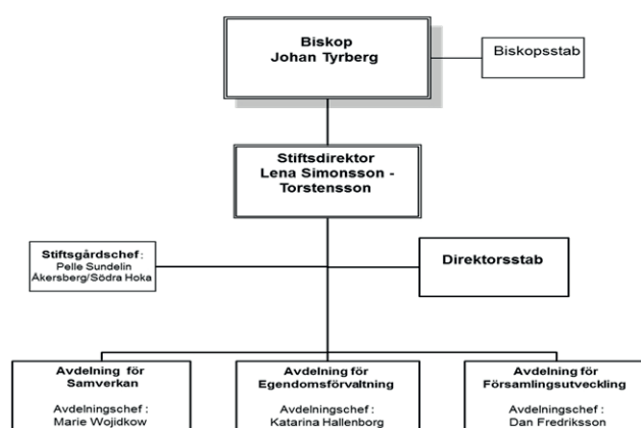
På stiftskansliet finns för stiftet angelägna funktioner med fack- och specialistkompetens samlade. Personalen inom stiftskansliorganisationen utgör en samlad resurs för stiftets uppdrag.

Stiftsorganisationen består av en biskopsstab som leds av biskopen, en direktorsstab som leds av stiftsdirektorn och tre underliggande avdelningar: Avdelning för församlingsutveckling, Avdelning för egendomsförvaltning och Avdelning för samverkan. Organisationens förutsättningar att samordna för effektiva lösningar, är tydlig utifrån ett församlingsperspektiv och tar tillvara den kompetens och det goda arbete som genomförs i församlingar och stiftskansli. Organisationen avspeglar sig också i verksamhetsplanen, som är gemensam för stiftsorganisationen (frånsett egendomsförvaltningen, som har separat ekonomi).

Biskopen har delegerat chef/ledarskapet för kansliet till stiftsdirektorn. Stiftskansliets ledningsgrupp består av biskop, stiftsdirektor, avdelningschefer, i.e stiftsjurist och HR. Stiftsdirektorn leder ledningsgruppen. Stiftsdirektorn är chef och personalansvarig för samtliga avdelningschefer.

Nedan ges en kort beskrivning av de uppdrag och arbetsuppgifter som respektive avdelning ansvarar för inom kansliet. Tillsammans utgör avdelningarna en helhet där samarbete mellan avdelningarna är ett måste för att grunduppdragen i kyrkoordningen ska utföras på ett kvalitativt och professionellt sätt. Det innebär att uppdragen i kyrkoordningen är kansliets linjearbete. Detta görs möjligt genom att kansliets samlade personalresurs med fack- och specialistkompetens tas till vara inom samtliga avdelningar.

Därutöver har Lunds stift en vision som anger riktningen och som är vägledande för stiftets långsiktiga arbete med tillhörande undertexter. Visionen ska förverkligas genom prioriteringar och mål, vilka framgår i budgettexten framledes. Stiftsfullmäktige har fastställt stiftets prioriteringar för innevarande mandatperiod.

Biskopsstab

Stödfunktion till biskopens utövande av sitt uppdrag gentemot stiftskansliet, församlingar/pastorat, samhälle och näringsliv etcetera. Stödet innebär bland annat administrativt stöd, strukturering och beredning av det inkommande uppdragsflödet, press/kommunikationsfrågor samt beredning av visitationer med mera.

Direktorsstab

Främjar och stödjer såväl stiftskansliet som församlingar/pastorat inom följande områden: Kyrkoordningsfrågor, övergripande organisations- och rättsfrågor, kommunikation, ekonomi, HR, arbetet med flykting- och integrationsfrågor som genomförs av supportteamet migration (SMIL) samt Svenska kyrkans Lunds stifts roll och uppgift i den sociala ekonomin. Här sker ett arbete via bidrag från Europeiska socialfondens projekt (ESF) kallat Arbetsrelaterad rehabilitering.

Avdelning för församlingsutveckling

Främjar och stödjer församlingar/pastorat med inriktning mot kyrkans grundläggande uppgift: Att fira gudstjänst, bedriva undervisning och utöva diakoni och mission. Avdelningens arbete är inriktat mot både kyrkans anställda och de ideella samt förtroendevalda som finns i stiftets församlingar. I huvudsak genomförs fortbildningar, utbildningar och inspirationsdagar som relaterar till den grundläggande uppgiften. Det ekumeniska arbetet och kontakter med kyrkor i andra delar av världen samt vänstiftskontakter är en del av arbetet.

Årsredovisning 2020

Avdelningen arbetar också proaktivt med den framtida kompetensförsörjningen inom Svenska kyrkan. Detta innebär ett brett arbete med rekrytering och praktik inom de fyra profilyrkerna, församlingspedagog, diakon, kyrkomusiker och präst. Denna dimension av avdelningens arbete innefattar en mängd kontakter med studenter och olika utbildningsinstitutioner såsom folkhögskolor, universitet och Svenska kyrkans utbildningsinstitut. Avdelningens medarbetare har ett nära utbyte med andra stiftsmedarbetare genom flera nationella nätverk. Tjänsteköp görs även av enskilda församlingar för att lösa specifika uppgifter. Här kan nämnas stöd till kristna förskolor, telefon- och nätsjälavård genom jourhavande präst samt samordning av kriminalsjälavården. Avdelningen stödjer också fortbildning för sjukhuskyrkan samt ger möjlighet till själavård och handledning av anställda i stiftets församlingar vid Lunds stifts själavårdscenrum.

Avdelning för samverkan

Främjar och erbjuder stöd och kompetens inom stiftets prioriteringsområde samverkan: Administration, fastighet och kulturarv samt strategiskt miljöarbete och hållbar utveckling. Avdelningen har också ett internt ansvarsområde som består av stiftskansliets reception, vaktmästeri och service, intern IT och telefoni, kursadministration samt lokalansvar.

Avdelning för egendomsförvaltning

Avdelningen för egendomsförvaltning svarar tillsammans med egendomsnämnden för uppdraget att förvalta stiftets prästlönetillgångar, det vill säga jord, skog och fonder. Avkastningen från dessa tillgångar bidrar till utövandet av kyrkans grundläggande uppgift. Avdelningen har också ansvar för stiftets främjande vad avser fastighetsfrågor, arrendevärderingar med mera.

Hur pengarna används 2020 kopplat till prioriteringar och mål

Stiftsstyrelsens beslut och prioriteringar utifrån stiftets uppdrag uttrycks i budgeten som för 2020 i sin helhet uppgår till 125 miljoner kronor. En stor del av budgeten omsluter löpande åtaganden och verksamhetskostnader. 2020 års budget bygger på en samlad bedömning av vilka behov församlingarna i Lunds stift har under de kommande åren.

Mål på olika nivåer

Lunds stifts mål anges i verksamhetsplanen och är milstolpar på väg i rätt riktning. Målen befinner sig på två nivåer.

- Övergripande mål som anger färdriktningen och vilken förändring som ska ske på lång sikt i kyrkan, och för dess medlemmar, till följd av prioriteringarna. Dessa målsättningar påverkas också av annat än Lunds stifts arbete, till exempel av förändringar i omvärlden.
- Delmål ska uppnås på kort sikt, i detta fall ett budgetår, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan utifrån fastställda prioriteringar. Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas.

Barnkonsekvensanalyser har gjorts inför all verksamhet och den kartläggning av barns och ungas liv i stiftet som bifogas budgeten ska beaktas i planering och genomförande av arbetet.

VÄSENTLIGA HÄNDELSER UNDER ÅRET

I stiftskansliets verksamhetsplan och budget för verksamhetsåret 2020 finns tydliga delmål som utgår ifrån fastställda prioriteringar för mandatperioden: *Mission, Närvaro i samhället, Ledarskap och Samverkan*.

Delmålen ska uppnås på kort sikt, i detta fall för budgetåret 2020, och vara ett resultat av de aktiviteter som genomförs inom ramen för budgetens verksamhetsplan.

Måluppfyllelsen för dessa delmål ska utvärderas. Verksamhetsplanens delmål och resultat samt stiftskansliets verksamhet och dess utförande finns noggrant beskrivet i den inledande delen av detta dokument, verksamhetsberättelse för 2020.

Sammanfattning av mål och resultat för verksamhetsåret 2020

Måluppfyllelsen i verksamhetsplanen är inte jämförbar mot tidigare år på grund av på pandemins långtgående påverkan på de genomförda uppdrag och aktiviteter som delmålen innehåller. Detta blir en utmaning för det fortsatta utvecklingsarbete som krävs för att nå målen i prioriteringarna för resten av mandatperioden.

I den text som följer redovisas beslut, ställningstaganden och väsentliga händelser under året som särskilt kan nämnas för det mycket annorlunda verksamhetsåret 2020.

Stiftskansliets arbetssätt under 2020 med anledning av pandemin

Som en inledning på rubriken ”Väsentliga händelser under året...” så krävs dock en beskrivning av det annorlunda arbetssätt som stiftskansliets personal har fått anpassa sig till. Inte minst har arbetsmiljön fått anpassats efter hand, att arbeta hemifrån har växt fram till att vara ett helt naturligt arbetssätt med start från mitten av mars 2020.

Stiftskansliets krisledningsgrupp aktiverades i samband med att pandemin bröt ut och arbetet med krisledning har sedan fortsatt under hela 2020. Mycket tid har gått åt till att tolka riktlinjer och råd från olika myndigheter och omsätta detta i kyrkans verksamhet. Ett flertal brev med såväl pastorala råd från biskopen som praktiska förhållningsätt har under året gått ut från stiftskansliet till stiftets församlingar. I pandemins början uppstod många tankar både på stiftskansliet och i församlingarna hur kyrkan kunde svara på människors själsliga behov och samtidigt ta ansvar för att hindra smittspridningen av coronaviruset. När det stod klart att pandemin fortsatte under hösten visade många församlingar på en fantastisk uppfinningsrikedom och fram växte nya sätt att fira gudstjänst och möta både andliga såväl som kroppsliga behov. Många av de nya sätten att vara kyrka på kommer högst troligt berika kyrkan även i framtiden.

När det inte gick att mötas som vanligt gjorde biskopen tillsammans med utredningssekreterare eller pressekreterare församlingsbesök och träffade kyrkoherde

Årsredovisning 2020

och ytterligare en person i ett antal församlingar för samtal om utmaningar och glädjeämnen. Samtalen var meningsfulla bland annat på grund av att biskopen fick en direkt återgivning av läget i stiftet.

Stiftskansliet har sedan 2011 använt videokonferenser i verksamheten. Antalet videokonferensanläggningar har över tid långsamt ökat, precis som antalet möten. Den viktigaste faktorn har varit att kunna ha fler och tätare möten samt att inte behöva transportera sig fysiskt.

När pandemin kopplade sitt grepp om Sverige och världen exploderade behovet av videomöten. Stiftskansliet har i huvudsak använt den av Svenska kyrkan ramavtalsupphandlade Pexip-lösningen för videokonferenser, men även Zoom när speciella behov i samband med utbildningar, konferenser och liknande har krävt det. Pandemin har lärt oss att mötas på andra sätt än direkt fysiska. Resorna minskade. Detta innebär en tidsbesparing som är bra både för miljön och ekonomin.

Behovet av videokonferenser, för att kunna ställa om och inte in, har ställt stora krav på anpassning, utbildning av personal och inköp av utrustning.

Omställningen har trots en del farthinder varit lyckad och de ökade utrustningskostnaderna har mer än väl vägts upp av besparingar på resor och de viktiga miljövinster.

Den stora lärdomen under 2020 har varit att vissa saker fungerat överraskande bra digitalt. För annat är det mycket tydligt att det fysiska mötet är omistligt. Pandemin har på ett genomgripande sätt påverkat all verksamhet från mars och framåt. Arbete har ställts in. Arbete har ställts om. Arbete har nyutvecklats. Först lite trevande, för att med tiden bli en del av det ”nya normala”. Såväl nya arbetsformer som nya kommunikationskanaler genom Pexip, Teams, Skype, Zoom för att nämna några, har bidragit till ett viktigt lärande. Innan pandemin var ett faktum och stiftskansliet från mitten av mars ställde om sin verksamhet bedrevs olika kurser och utbildningar enligt plan.

Detta har genomförts under 2020 inom stiftskansliets olika verksamheter, här följer en kort redovisning av väsentliga händelser:

- Under vecka 8 kunde ett sportlovsläger i samarbete med SKUL, Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift, genomföras på Södra Hoka för 35 barn i åldern 7-12 år med temat ”Miljö”. Under höstlovet kunde trots begränsningar också ett läger med ett reducerat antal barn, 20 stycken i årskurserna 1-8, genomföras på Södra Hoka med temat ”Superhjältar”. Båda dessa läger var mycket uppskattade.
- Den andliga törsten har också under 2020 blivit synligare. Fler personer har sökt sig till sig till andlig vägledning vilket många som arbetar med vägledning och själavård vittnar om. Pandemin har således bidragit till en öppning för existentiella frågor och ett fördjupat intresse för kristen tro och liv. *Hopp & Tröst – tankar och böner*, utgiven i maj och författad av stiftsadjunkten för andlig vägledning Anna Alebo gav redskap för andlig fördjupning. Materialet kunde användas av församlingar och enskilda i en svår tid och responsen var överväldigande.

- En viktig punkt under mars-april 2020 blev också arbetet med den avsiktsförklaringen som Myndigheten för samhällsberedskap i samarbete med Röda korset och Svenska kyrkan upprättade. Detta gällde stöd och hjälp till inköp för människor som var 70 år och äldre. I Lunds stift var det endast tre församlingar som blev koordinerande för arbetet. Däremot hittade många församlingar nya vägar att möta och mötas, utan att gå in i avsiktsförklaringen, då församlingarna redan naturligt hade detta perspektiv.
- Diakonidagarna i november 2020 blev mycket förkortade och genomfördes som digitala träffar. Under året har också märkbart fler kontaktat stiftskansliet för att de är intresserade av att bli diakoner.
- Under året antogs också 15 prästkandidater som är under utbildning för framtida tjänst i Lunds stift.
- En arbetsledande utbildning för mellanchefer, som är en stigande grupp i Svenska kyrkan, genomfördes också tillsammans med Skara, Växjö och Göteborgs stift.
- Den digitala kyrkoherdekonferensen i november 2020 kring centrala ledarskapsfrågor i nuvarande situation blev en strategiskt viktig insats för stiftets kyrkoherdar, utifrån de rådande förutsättningarna tillfället. Det var också ett tillfälle för stiftets kyrkoherdar att introduceras i biskop Johan Tyrbergs tankar, om hur Svenska kyrkans framtida uppdrag kan se ut i Lunds stift under perioden 2022–2025.
- Temat för prästdagarna den 4-5 februari var ecklesiologi och genomfördes i Lund. Utöver biskop Johan Tyrberg var de fyra huvudtalarna stiftsprost Mats Aldén på temat "Svenska kyrkan - en evangelisk-luthersk folkkyrka", biskop emeritus Martin Lind "Svenska kyrkan i en allmänkyrklig tradition", Bornholms prost Johannes G Jensen "Svenska kyrkan sedd ur ett danskt perspektiv" och fil.dr. Kristina Helgesson Kjellin, "Församlingar i nätverket Framtiden bor hos oss". Ytterligare en programpunkt var: Shalom och Pax - om en kyrka för den här världens förvandling med K G Hammar, professor och ärkebiskop emeritus.
- På stiftsplan var också det behovs- och utredningsunderlag som religionssociologen Jonas Bromander tagit fram på stiftsstyrelsens initiativ ett viktigt dokument för stiftets långsiktiga arbete och strategiska prioriteringar inför framtiden. Under april 2020 låg detta till grund för framtidssamtal med stiftsstyrelsen och fördjupades i augusti genom en dialog med stiftskansliets personal.
- Lunds stifts konfirmandledarutbildning steg 1, som sedan tidigare varit digital, genomfördes under året. Fortsättningsutbildningen Unga med uppdrag, kunde till dels genomföras under januari/februari tillsammans med en av de fyra ledarhelger som planerats under året. Resterande fick ställas in.
- Projektrapporten "Konfirmation på nya arenor" presenterades i oktober för domkapitlet och den berättar positivt om hur nya målgrupper har nåtts under projektets gång.
- Konferensen ARENA: Konfirmand digitaliserades och blev mycket välbesökt och uppskattad. I oktober 2020 antogs nya riktlinjer för konfirmandarbetet av domkapitlet i Lunds stift, samt direktiv hur de ska implementeras under 2021.

Årsredovisning 2020

- Trots eller kanske på grund av pandemin har antalet samtal vid Lunds stifts själavårdscenter (SVC) ökat. SVC har under 2020 och under pandemin främjat församlingars anställda genom att kontinuerligt ha själavårds- och stödsamtal samt arbetshandledning. Arbetet har också inneburit att nya vägar och verktyg för att bedriva handledning och själavård genom telefon, digitala lösningar och utomhusmöten.
- Under året har SVC genomfört två fördjupningsdagar i själavård med temat "Självmedkänsla och själavård i ovisshetens tid". Totalt deltog 130 personer.
- En ljusglimt under början av året var konferensen "Smörgåsbordet" som ägde rum den 13 januari. Detta var en inspirations- och metoddag för anställda i Svenska kyrkan som arbetar med barn (0–18 år) och deras familjer. Dagen var ett samarbete med Sensus Skåne-Blekinge och hade 160 deltagare.
- Alldeles i slutklämmen av 2020 lanserades också podcasten Kinamockaskogen som ett samarbete mellan Lunds stift, Luleå stift, Sensus studieförbund, Kyrkans tidning och Universitetskyrkan. Tanken är att detta ska bli en arena, ett torg för just det existensiella samtalet i samhället.
- Vikten av stöd till institutionssjälavården på sjukhus och fängelser samt samordningen av jourhavande präst genom telefonsjälavården har också blivit tydlig under pandemin. Under året bidrog stiftskansliet också aktivt genom flera av sina präster till den nationella förstärkningen av 112 Jourhavande präst.
- I Malmö genomförde också stiftskansliet tillsammans med kyrkokansliet ett möte med namnet En värld av grannar den 27 - 30 januari. Fokus låg på religionsmöte och religionsdialog och här samlades ett 70-tal deltagare från hela Europa.
- Under året har det också konstaterats att antalet kyrkomusikerstuderande vid Svenska kyrkans utbildningsinstitut (SKUI) ökat. En delförklaring till detta är sannolikt det långsiktiga strategiska arbetet med stöd och kontakt till studenter och utbildningsinstitutioner som nu börjar ge frukt.
- Mot slutet av året medverkade flera medarbetare från Lunds stiftskansli vid tv-inspelning av Advents-gudstjänsterna på Stiftsgården Åkersberg. Gensvaret från hela Sverige har varit överväldigande. Detta följdes av en nationell satsning på advents- och julkonserter. Tittarsiffrorna var höga och antagligen har Svenska kyrkan nu etablerat kontakt med en ny grupp människor via webben. Att den tekniska nivån/kompetensen på webbaserade möten och utbildningar under året har höjts rejält på stiftskansliet ger också utrymme till ett framtida mer välöversvägt val när utbildningar och möten ska planeras som digitala eller med fördel kan genomföras som fysiska möten.
- Supportteamet Migrations (SMIL) uppdrag att bygga strukturer och arbetssätt som ska vara hållbara på sikt - såsom brobyggare funktioner och den referensgrupp som finns att tillgå för församlingarna och pastoraten – har uppfyllts då brobyggarna och referensgruppen kommer att finnas kvar under 2021. Dessa kommer att fortsätta att vara bollplank i integrationsarbetet och att bygga broar för en växande gemenskap i församlingar och pastorat.
- Brobyggaren har ansvarat för ytterligare sex stycken brobyggare som arbetar

20 procent i sina respektive församlingar. Även i år har deras tjänster finansierats med medel från Kyrkostyrelsen och administrerats av Sensus studieförbund. Brobyggarna har kunnat fortsätta arbeta med integrationsarbete i sina församlingar under pandemin men har förstås fått anpassa sitt arbete och följa gällande riktlinjer. Brobyggarnas arbete har under flera år följts av en forskare från Malmö Universitet, och nu har samma forskare sökt medel för ett 3-årigt forskningsprojekt där fyra av stiftets brobyggare kan bli anställda som forskningsassistenter.

- Även insatserna med att kompetensutveckla arbetet mot främlingsfientlighet och rasism har fortsatt under 2020. Projektet Social Hållbarhet – tillit och demokrati har kommit igång och har med viktiga frågor i sitt arbete.
- Samverkan med andra organisationer, både myndigheter och idéburen, sektor har uppfyllts och utvecklats. Lunds stift är representerat i många organisationer som en naturlig samverkanspart som till exempel Röda Korset, Rädda Barnen, Länsstyrelsen, Skånes stadsmission, Think Tank (Medicon Village), Medicinska fakulteten Lunds Universitet.
- Arbetet har varit i fas med utvecklingen i samhället som påverkas mycket av politiska beslut som har ett direkt genomslag på församlingarnas diakonala arbete.
- Kyrkomötet antog 2019 tre långsiktiga mål, varav ett handlar om administration och förvaltning. ”År 2030 finns en effektiv styrning, administration och förvaltning i Svenska kyrkan, så att församlingarna kan fullgöra sitt grundläggande uppdrag”.
- Detta mål pekar på ett behov av effektivisering, så att vi får mer värde för pengarna, eftersom vi vill att Svenska kyrkans samlade resurser i större utsträckning ska gå till den grundläggande uppgiften.
- Efter kyrkomötesbeslutet från 2016 rörande Gemensamt ansvar är stiftets församlingar/pastorat klara med all registrering i fastighetsregister och tar nu nya steg in i arbetet med lokalförsörjningsplaneringen.
- Lokalförsörjningsplanen är ett strategiskt redskap i församlingens arbete med att säkerställa en långsiktigt hållbar resurshushållning.
- Vid utarbetandet av lokalförsörjningsplanen ska kyrkobyggnadernas särställning beaktas. Lokalförsörjningsplanen ska omfatta församlingens samlade innehav av mark, byggnader och anläggningar för all verksamhet som församlingen planerar att driva. Lokalförsörjningsplanen ska relatera till församlingsinstruktionen och samordnas med församlingens övriga långsiktiga verksamhetsplanering. Den ska utgå från en omvärldsbeskrivning och avse en planeringsperiod om minst tio år (ur Svenska kyrkans bestämmelser SvKB 2018:8).
- Arbetet inom fastighetsområdet utgår ifrån att skapa en uthållig och hållbar fastighetsförvaltning med utgångspunkt i ett aktivt miljö- och klimatarbete. Fastighetsorganisationens uppdrag är att arbeta nära församlingar/pastorat genom att underlätta, samordna och strukturera fastighetsförvaltningen genom kompetenshöjande åtgärder inom byggteknik, projektledning och förvaltning.

Årsredovisning 2020

En del i en strukturerad fastighetsförvaltning handlar om en god vård- och underhållsplanering av byggnader som medför att underhållskostnaderna för byggnaderna minskar. Detta arbete har fortgått under året och trots pandemin har församlingsbesöken fortsatt som tidigare. Det har inte märks någon nedgång i förfrågningarna. Dock har viss planeringen innan besöken krävts.

- Under 2020 har arbetet med att ta fram en struktur för vård- och underhållsplan (VUP) för kyrkor genomförts. Tanken är att församlingarna själva ska kunna ta fram sin plan. För några kyrkor har strukturen tillämpats och arbetet med att sammanställa pågår. Några är klara och ny VUP är registrerade i kyrkobyggnadsregistret. Någon församling har känt, efter genomgång, att arbetet är för dem övermäktigt och köper tjänsten i stället.
- Stiftelsen har sedan början av 2019 fått större ansvar gällande tillsyn, stöd och främjande av begravningsverksamhet i församlingar/pastorat. Detta skapar nya förutsättningar och ger bättre möjligheter att stödja det arbete som stiftets församlingar/pastorat gör med det kyrkliga kulturarv som berör begravningsplatsernas materiella och immateriella kulturvärden.
- Arbetet med att införa församlingar/pastorat i diarie- och dokumenthanteringssystemet Public 360 fortsätter inom ramen för stiftskansliets löpande arbete, med stöd och hjälp i form av utbildningar och support. Under året blev fem församlingar införda vilket innebär att vi idag har 31 församlingar/pastorat som arbetar aktivt i Public 360 förutom vi på stiftskansliet.
- Under de senaste åren har Lunds stift erhållit en jämn tilldelning av kyrkoantikvarisk ersättning (KAE). Ersättningen har lett till att stiftets kyrkor idag är i relativt gott skick. Tilldelning av KAE är nu mera förutsägbar och transparent genom att en ny femårig tilldelning av KAE infördes under 2020. Det nya IT-systemet för ansökningar av KAE implementeras under 2019-2021 och har effektiviserat och rationaliserat handläggning av KAE ansökningar för både församlingar/pastorat och stiftskansliet.
- Under våren 2020 avslutades utredningsarbetet som nationell nivå initierade 2019 kring framtidsfrågor med inriktning bland annat på framtida personalbehov och behov av utbildning för Svenska kyrkans profilyrken. Utredningen vände sig till stiftsstyrelserna och utredningen gjordes med hjälp av flera olika personer vid kansliet och frågeställningar skickades också till några av kontraktsprostarna. I svaret till fanns också med tankar kring stiftens framtida behov av stöd från nationell nivå.
- Av den årliga avkastning som förvaltningen av prästlönetillgångarna genererar delas hälften ut till de församlingar som har andelar i tillgångarna, medan den andra hälften tillfaller utjämnningssystemet och betalas direkt till nationell nivå. Utdelningen från 2020 års resultat föreslås bli 68 miljoner kronor, vilket är detsamma som året innan. Det innebär att 34 miljoner kronor delas ut till församlingarna och 34 miljoner kronor tillfaller utjämnningssystemet.

Stiftsstyrelsens uppdrag till kansliledningen inför kommande verksamhetsår 2022-2025

- Ledningsgruppen har presenterat ett förslag till förändringsarbete avseende det uppdrag som stiftsstyrelsen har gett kansliledningen inför de kommande verksamhetsåren. Uppdraget innebär att se över stiftskansliets verksamhet utifrån stiftets uppdrag och dess kostnader för verksamhetsåren 2022-2025.
- Ledningsgruppen startade upp sitt arbete under våren 2020 med en översyn av kansliets arbete i förhållande till nuvarande och framtida uppdrag utifrån förändringar i omvärlden, kyrkomötesbeslut och församlingars/pastorats behov. Som ett led i detta arbete har stiftskansliet genomfört en undersökning riktad till församlingar/pastorat som skickats ut under februari 2020 kring vilka typer av främjande och stöd som stiftets församlingar behöver i framtiden. I uppdraget ingick även att se över fastighetsorganisation – främjande/operativt arbete – ta betalt.
- Biskopen formulerade förslag på nya övergripande mål som ska gälla för den kommande mandatperioden 2022-2025. Stiftsfullmäktige fastställde målen november 2020. Utifrån mål, uppdrag och koppling till den verklighet som hela Svenska kyrkan och dess församlingar/pastorat befinner sig i samt det aktuella världsläget så måste förändringar och anpassningar genomföras utifrån den ovan sagda.
- Förändringsarbetet för stiftskansliet startar från och med januari 2021 och ska vara genomfört till den 1 januari 2022. Förslaget utgår från nya övergripande mål, uppdraget främja och utöva tillsyn som leder till förändring av organisation, arbetssätt och åtgärder för att få kommande budgetar i balans som i klartext innebär en minskning av tjänster.

STIFTSFULLMÄKTIGE

Stiftsfullmäktige har under 2020 sammanträtt vid ett tillfälle med anledning av pandemin. Stiftsfullmäktigesammanträdet i maj 2020 och dess ärenden flyttades till novembersammanträdet. Det genomfördes digitalt med reducerat antal ledamöter utifrån beräknad omräkning – 39 mandat istället för 65 mandat.

Därutöver har gruppledarna för stiftsfullmäktiges nomineringsgrupper deltagit i stiftsstyrelsens budget dag som genomfördes digitalt/fysiskt på stiftsgården Åkersberg i juni 2020. Utöver information och samtal om kommande budgetar så redovisades det behovs- och utredningsunderlag som religionssociologen Jonas Bromander tagit fram på stiftsstyrelsens initiativ. Det ett viktigt dokument för stiftets långsiktiga arbete och strategiska prioriteringar inför framtiden.

Av stiftsfullmäktiges beslut under 2020 kan särskilt nämnas följande:

- Övergripande mål för Lunds stift för den kommande mandatperioden 2022-2025
- Befrielse från räntedebitering för stiftelsen Lunds stiftsgård
- Fördelning av extra stiftsbidrag utifrån beslut i kyrkomötet med anledning av pandemin
- Miljö- och klimatpolicy för Lunds stifts prästlönetillgångars jord- och

Årsredovisning 2020

- skogsförvaltning
- Valkretsindelning
- Bidrag till tryckning av valsedlar 2021
- Jaktpolicy för Lunds stifts prästlönetillgångar
- Revidering av nämndsinstruktion
- Revidering av reglementet för egendomsnämnden
- Revidering av reglemente för kontroll av ekonomiska transaktioner, gällande Lunds stifts prästlönetillgångar
- Besvarande av motion från Centerpartiet angående upprättande av en vikariepool för diakoner och musiker
- Besvarande av motion från Frimodig kyrka angående ”Hur krympande församlingar kan bli så kallade tillväxtförsamlingar”

Stiftsfullmäktige har tagit emot, och lämnat till stiftsstyrelsen att bereda, följande motioner:

- Motion från Miljöpartiet i Svenska kyrkan ”Studiecirkel om Ett biskopsbrev om klimatet”.

Av stiftsstyrelsens beslut kan särskilt nämnas följande:

- Ett flertal indelningsärenden om sammanläggning, dessa är åtta till antalet och kommer att träda i kraft den 1 januari 2022
- Fördelning av statliga medel i Lunds stift, utifrån kriterier från kyrkostyrelsens arbetsutskott
- Fastställande av reviderad beredskapsplan för Lunds stiftskansli
- Resepolicy för Lunds stiftsansställda och förtroendevalda
- Fastställande av policydokumentet för Bemötande och förebyggande av sexuella trakasserier och kränkningar vid Lunds stiftskansli
- Anta Svenska kyrkans färdplan för klimatet
- Klimatbefrämjande åtgärder: att avsätta 1 miljon kronor till stöd för församlingar/pastorats klimatbefrämjande åtgärder
- Lån till Stiftelsen Lunds stiftsgård för att klara av de ändrade marknadsförutsättningarna för besöksnäringen i Sverige, beroende på coronaviruset
- Angående ansökan till Europeiska socialfonden för medel för projektet Samverkan för den 1 september 2021 t.o.m. den 31 maj 2022
- Utse jurymedlemmar till Lunds stifts musikstipendium efter stiftsfullmäktiges beslut den 17 maj 2019

Av det ej beslutade bidraget om 3 miljoner kronor har stiftsstyrelsen besluta att totalt bevilja 1 344 028 kronor till följande bidragstagare och åtgärder:

• Skåne Stadsmission (förstärka eget kapital)	1.000.000
• Samariterhemmet (själavård, äldre)	150.000
• Simrishamns församling (startbidrag IT-stöd)	100.000
• Sundsgårdens folkhögskola orgelkurs	50.000
• Blekinge kontrakt, film	40.000

· Lunds stifts kyrkospel	31.528
· Musikstipendiater	22.500

Stiftsstyrelsen har under 2020 avgett remissyttranden för följande PM/remisser/enkäter:

- PM ansvar för nomineringsmöten inför val av församlingsråd
- Remiss om Biskopens uppdrag och tillsyn
- Remiss om Byte av uppdrag inom vinningstjänsten
- PM om offentlighetsfrågor (Ks 2019-0275):
Kyrkobokföring
Svenska kyrkans internationella verksamhet för diakoni och mission
Svenska kyrkans ekumeniska verksamhet
Svenska kyrkans klagomålshantering inom Svenska kyrkans verksamhet för diakoni och mission
Undantag från förbud vid nödvändigt utlämnande
Röstning

Av stiftsstyrelsens arbetsutskotts beslut (utifrån delegation från stiftsstyrelsen) kan särskilt nämnas följande:

- Au initierade en budgetdag för stiftsfullmäktige våren 2020, gruppledare deltog för de olika nomineringsgrupperna
- Beslut om uppföljning och tillsättning gällande förändring av tjänster inom stiftskansliet

Vid framtagandet av remissyttranden har arbetsgrupper bildats av stiftskansliets tjänstemän och utsedda ledamöter från stiftsstyrelsen och domkapitlet. Genom samverkan mellan olika remissinstanser från Lunds stift kan aktuella ärenden belysas från olika perspektiv, något som leder till genomarbetade remissvar.

Stiftsstyrelsens ärenden har beretts av arbetsutskottet. Arbetsutskottet är tillika personalutskott och utgör också budgetberedning inför kommande budgetar. Budgetarbetet har skett i nära samarbete mellan förtroendevalda och stiftskansliets ansvariga tjänstemän.

Arbetsutskottet och stiftskansliets personal har på delegation från stiftsstyrelsen beslutat i ett stort antal ärenden. Arbetsutskottet har haft ett arbetssätt som riktat sig både inåt och utåt i stiftets organisation. Arbetsutskottet har också varit aktivt som styrgrupp och referensgrupp i stiftsövergripande projekt så som ESF-projektet Arbetsrelaterad rehabilitering.

Miljöinformation

Stiftet bedriver ingen enligt miljöbalken tillstånds- eller anmälningspliktig verksamhet.

Framtida utveckling samt väsentliga osäkerhetsfaktorer

Medlemsutvecklingen i kombination med den ekonomiska utvecklingen i stort påverkar kyrkans ekonomi och av allt att döma kommer intäkterna från kyrko-

Årsredovisning 2020

avgiften kontinuerligt att minska eller åtminstone inte öka i den takt som stiftets kostnader för personal och övriga kostnader ökar. Det är en utmaning för Lunds stift att påverka den utvecklingen till exempel genom att främja mission och genom att visa på det goda arbete som görs i församlingarna. Samtidigt måste stiftet förbereda för minskade ekonomiska resurser i framtiden.

FINANSIERING

Kyrkoavgiften minskade med 1,7 miljoner kronor jämfört med föregående år och uppgick till 57,8 miljoner kronor. Stiftsbidraget ökade med 0,9 miljoner kronor till 42 miljoner kronor, vilket är den nivå som förväntas vara kvar när modellen avseende stiftsbidrag numera har övergått helt från gammal till ny modell.

För 2021 beräknas tillväxten i kyrkoavgiften bli negativ om 1,1 procent för att de efterkommande tre åren fram till 2024 att i princip vara noll. Det går därför inte att kompensera ökningar i löner och övriga kostnader med förändring i kyrkoavgift med nuvarande avgiftssats.

Resultatet för våra kapitalplaceringar blev 3 miljoner kronor att jämföra med budgeterat 2,5 miljoner kronor, vilket är 0,5 miljoner kronor bättre än budgeterat. Dock medförde nedskrivningen av lånet till Stiftelsen Lunds stiftsgård om 3 miljoner kronor att finansnettot blev i stort sett noll. Vid årets utgång uppgick marknadsvärdet på Lunds stifts kapitalplaceringar till 118,3 miljoner kronor jämfört med 108,9 miljoner kronor föregående år, en ökning på 9,4 miljoner kronor. Det bokförda värdet uppgick till 94,5 miljoner kronor (87,3 miljoner kronor), vilket ger ett dolt övervärde om 23,8 miljoner kronor (21,6 miljoner kronor).

Kapitalplaceringarna följer Svenska kyrkans etiska riktlinjer och är placerat enligt nedanstående tabell.

Kapitalförvaltare	Instrument	Bokfört värde	Marknadsvärde
Kammarkollegiet	Aktiekonsortiet Spiran	33,2	51,5
Kammarkollegiet	Räntekonsortiet	16,3	15,2
Kammarkollegiet	Företagsoblig.konsortiet	16,9	17,2
Swedbank	Räntefond Talenten	16,6	16,2
Swedbank	Aktiefond Talenten	11,6	18,2
Summa		94,6	118,3

Kassaflödet blev +0,6 miljoner kronor, anledningen till att det inte blev större med hänsyn till det positiva resultatet var fortsatt utlåning om 3 miljoner kronor till Stiftelsen Lunds Stiftsgård avseende pandemin och den tillfälliga likviditetsbrist som uppstod. Detta lån har nedskrivits i sin helhet. I övrigt ökade de kortfristiga fordringarna vilket medförde ett försämrat kassaflöde, främst en fordran avseende GIP-bidrag som rekviderats från nationell nivå.

KOMMENTAR TILL DET EKONOMISKA UTFALLET

Årets resultat uppgick till 8,0 miljoner kronor att jämföra med det budgeterade om 2,2 miljoner kronor. Anledningen till den stora skillnaden mellan faktiskt och budgeterat resultat är den pandemi som orsakade att mycket av verksamhetens kostnadsdrivande verksamheter fick ställas in. Kostnader för arrangemang minskade betydligt under året, samtidigt som lönekostnader på grund av vakanser och sänkta arbetsgivaravgifter bidrog till det positiva resultatet.

Det egna kapitalet uppgick vid årets utgång till 118 miljoner kronor (110 miljoner kronor), vilket överstiger det uppsatta målkapitalet (50 miljoner kronor) med 68 miljoner kronor. Soliditeten minskade från 71,7 procent till 71,5 procent, detta på grund av den ökade balansomslutningen med ökade fordringar, bland annat den avseende GIP-kostnader.

Årsredovisning 2020

FRAMTIDEN

Kyrkokansliets analysenhet ger varje år ut en årsrapport som syftar till att ge en överblick över de trender och händelser under det gångna året som av analysenheten bedöms vara av särskild betydelse för de utmaningar som formuleras i omvärldsbeskrivningar inför kommande budgetar. Nedan beskrivs de åtta problemområden som är av vikt att vara medveten om när verksamhetsplaner och budgetprocesser startar.

- Ökat behov av undervisning och lärande
- Minskade kontaktytor och försvagad relation till unga
- Ökande psykosocial ohälsa
- Valfärden utmanas
- Risk för minskat bistånd till de mest utsatta
- Kyrkan har ett stort klimatansvar
- Behov av att säkra framtidens kompetensförsörjning
- Behov av att arbeta för en ekonomiskt hållbar kyrka

FRAMTIDEN UTIFRÅN LUNDS STIFTS PERSPEKTIV

Tankar om pandemins påverkan för framtiden avseende Svenska kyrkans uppdrag och arbetssätt

En generell utmaning som Svenska kyrkan delar med samhället i övrigt är hur vi som samhälle och kyrka ska kunna återgå till ett nytt normalläge efter Covid-19.

Under åren 2020 och 2021 satte pandemin stora begränsningar för kyrkans fysiska närvaro, lokalt och globalt, så även i Lunds stift. Samtidigt möjliggjordes möten och nytt arbete med fördjupat gudstjänstliv, teologiska poddar, webinarier, Zoom-studiecirklar, internationella möten etcetera, kring en mängd teologiskt och samhällsrelaterade ämnen. Kyrkan ställde inte in. Kyrkan ställde om. Dessa erfarenheter får vi ta med oss in i framtiden.

Många har upplevt att de nya digitala arbetssätten, trots begränsningar, fungerat mycket väl. Andra har haft svårare att famna det nya. Detta illustrerar sannolikt ett framtidsscenario som handlar om spänningen mellan det analoga och det digitala. Konstruktivt kan de erfarenheter som gjorts under 2020 därför bidra till nya arbetssätt, vilka förhoppningsvis kommer att berika framtidens kyrka. En kyrka som söker och delar människors sammanhang på skiftande arenor. Pandemin har också lärt församlingarna i Lunds stift att leva i en situation där det inte alltid är tydligt vad som kommer. Frågan är om dessa erfarenheter kan omsättas i varaktiga förändringar av framtida arbetsformer? Kommer det i tiden efter covid-19 att bli en reflexmässig återgång till tidigare mönster, då ordningar inte längre behöver omprövas? För i snart sagt allt, från diakoniarbete, gudstjänster, dop, begravningar, konfirmandverksamhet och förtroendevaldas delaktighet i församlingarna styrelsearbete, för att nämna

några områden, har nya arbetsformer etablerats. Detta har visat och visar på kyrkans konstruktiva förmåga till omställning i osäkra tider. En framtid där Svenska kyrkan i Lund stift fortsätter att arbeta för att förmedla evangeliet, tar ansvar som en del av den världsvida kyrkan och har församlingarna i fokus.

De diakonala utmaningarna har förändrats mycket på grund av pandemin. Nya grupper kommer att söka hjälp som tidigare inte varit i kontakt med kyrkan. Det är särskilt fyra områden som sticker ut:

Fler som får ekonomiska problem och skulder

Människor som redan var socioekonomiskt utsatta har blivit mera utsatta under pandemin. För personer som redan stod utanför arbetsmarknaden blir det ännu svårare att komma i arbete. För människor som blivit arbetslösa under pandemin och som saknar sparkapital kan det få stora konsekvenser i form av skulder. Det blir allt större klyftor i det svenska samhället. Ojämligheten har ökat på många plan. Därför behöver vi som kyrka sträva efter ett samhälle där kyrkans arbete bidrar till sammanhållningen i samhället. Det finns idag stora utmaningar att nå ut med budskapet om kyrkans liv och vad kristen tro är.

Psykisk ohälsa ökar i samhället

Det finns forskning som visar att den psykiska ohälsan kan öka efter en pandemi och farhågorna är stora i Sverige att det kommer att ske här. Redan har samtal till kvinnojourer och andra hjälplinjer ökat. Den psykiska ohälsan ökar bland ungdomar och unga vuxna, särskilt de från utsatta livsmiljöer har drabbats av övergången till digital undervisning och minskade möjligheter till jobb och försörjning längre fram. Det finns grupper som suttit isolerade länge under pandemin. Detta gäller främst äldre och de som är i riskgrupp.

Ge hopp i tider av andlig nöd

Det finns också en hög grad av psykisk ohälsa i samhället. Hur kan kyrkan vara en resurs i människors liv då? 46 procent av alla sjukskrivningar beror idag på psykisk ohälsa. 25 procent av alla som söker sig till akut psykvård är födda på 90-talet. Samtidigt går psykisk ohälsa ner i åldrarna och ökar i åldrarna 10-12 år. Hur kan Svenska kyrkan i detta sammanhang stå för hopp och möjligheter? För stiftskansliet berör det flera områden inom undervisning, diakoni, ledarskap, själavård och som en del av det andliga hållbarhetsarbetet. I förlängningen av den ekologiska, ekonomiska och sociala hållbarheten är kyrkans särskilda uppdrag att just värna den andliga hållbarheten. Vem ska värna denna fjärde hållbarhetsdimension om inte Svenska kyrkan?

Kyrkan som attraktiv arbetsplats

En tydlig framtidsrend är att fler församlingar/pastorat under de kommande åren kommer att få en sämre ekonomi vilket innebär mindre resurser. Samtidigt med försämrad ekonomi förutspås en annan utmaning i församlingarna och

Årsredovisning 2020

det är svårigheter att få sökande till lediga profiltjänster (präst, kyrkomusiker, församlingspedagog och kyrkomusiker). Stiftets proaktiva arbete med ett traineeprogram, för att nå ungdomar som är intresserade av profilyrken i kyrkan och flera andra rekryteringsinsatser, är därför under de kommande åren viktiga. Frågan är hur kyrkan som arbetsplats även i framtiden ska kunna bibehålla attraktionskraften, så att unga och resursstarka människor väljer ett arbete i kyrkans tjänst?

Mentorsprogram för kyrkorådsordförande

I takt med att medlemsantalet minskar blir sannolikt utbildad personal i samverkan med förtroendevalda, som är rustade för uppdraget, nyckeln till en hållbar verksamhet över tid. Ett framtida mentorsprogram för ordförande i kyrkoråd bör undersökas. En ordförandeutbildning tillsammans med andra stift i Svenska kyrkan kan vara en realistisk och god väg framåt för att stärka de lokala enheterna.

Vara relevant från vagga till grav

En fråga som blir allt mer viktig i framtiden är hur människor i sina liv kan relatera till kyrkan från vaggan till graven. Hur blir kyrkan något som omsluter hela livet? Kan kyrkan i framtiden till exempel få fler att erfara att det är meningsfullt, även för dem som föräldrar, att välja att döpa sina barn?

Uppmuntra till internationella relationer och mission

Kyrkan är samtidigt både lokalförsamling och global samhörighet. Att arbeta mot en vision där varje församling/pastorat i stiftet ska vara indragen i någon form av internationell relation är därför en viktig del av det internationella främjandet som stiftskansliet vill bedriva framåt.

Stiftskansliet behöver således möta upp församlingars behov kring mission och internationella frågor, samtidigt som olika ”missionssatsningar” som gjorts och görs av stiftets församlingar behöver analyseras.

Framförhållning i utbudet a och o

Det är också tydligt att det finns flera aktörer som i framtiden kommer att rikta sig till stiftets församlingar/pastorat och erbjuda alternativ kring fortbildningar och arrangemang. Stiftskansliet behöver därför arbeta med längre framförhållning kring kurser och arrangemang, som är specifika just för ett stiftskansli, och aktivt kommunicera syfte och mål.

Fokus på unga och andlig fördjupning

SKUL (Svenska Kyrkans Unga i Lunds stift) kommer även i framtiden att ha fokus på barns och ungdomars centrala plats i vår kyrka och har ambitionen att bedriva lägerverksamhet samt demokratisk skolning på kristen grund. Det finns även en vilja att fördjupa samtalen och nätverken kring den andliga fördjupningen i Lunds stift och se vilka platser och sammanhang i stiftet som blir viktiga för människor att

samlas kring. Inom den teckenspråkiga verksamheten kan också spåras ett fördjupat intresse för andlig fördjupning.

Idealitet och lärande som stärker framåt

Under de kommande åren behöver vi också initiera olika fördjupningsmöjligheter för erfarna kyrkoherdar. Det kan röra sig om UGL (utveckling-grupp-ledare) på bred front för ledare och arbetsledande chefer i Lunds stift, samt internationella utbyten på chefsnivå, mellan våra vänstift och kyrkor som står i andra traditioner. Det kommer också att finnas en intressant utmaning i att utveckla idealitetsarbetet och närmare granska inom vilka områden idealitet kan vara en ny och förstärkande resurs i församlingarnas liv.

Det inomkyrkliga programmet kring lärande och undervisning vill också vara en idékraft som stärker kyrkan med tidshorisonten 30 år framåt i tiden. Vad detta program kommer att ha för inverkan är ännu ovisst, men klart är att kyrkan står i en process av ett "kulturskifte" som närmare innebär att i en allt större omfattning integrera lärande och undervisning i kyrkans övriga arbete.

Satsa på nätverk och inkludering

Vi behöver samtidigt skapa nätverk som delar kunskap om unga människors livssituation och vilka möjligheter de har att ta till sig kyrkans kommunikation om kristen tro. En viktig fråga blir då vilka utbildnings- och kommunikationsverktyg som kyrkan väljer att satsa på. Hur kan församlingen/pastoratet på riktigt vara en inkluderande miljö där allt från HBTQ-frågor till cispersoners relation till kristen tro får finnas med?

Krav på kyrka i framkant för barn, unga och kommande generationer

Det växer samtidigt fram flera ansatser och initiativ från kyrkliga gemenskaper utanför Svenska kyrkans gängse organisationsstrukturer, många gånger ekumeniska och drivna av ett entreprenörskap. Här har Svenska kyrkan en stor utmaning att förhålla sig till. Inte minst då mycket av vårt egna personkapital kommer att engageras, liksom de ideella som vi förväntar oss ska kunna bära Svenska kyrkans arbete, i en allt större utsträckning. Här behövs reflektion, nyfikenhet och frimodighet. Det kommer också att finnas behov av att på allvar lyfta fram barns och ungas möjligheter att leda, forma och påverka församlingarnas/pastoratens gudstjänst- och andaktsliv. Detta för att kyrkan ska kunna vara ett realistiskt alternativ och en samlande tros- och livsgemenskap i mötet med kommande generationer.

Bygga broar diakonal utmaning när välfärden sviktar

Från och med hösten 2021 upphör de ekonomiska medlen från kyrkomötet för flykting- och migrationsarbetet, Support teamet Migrations (SMIL) uppdrag fasas ut under 2021. SMIL:s uppdrag är och har varit att verka för en integrering av arbetet med asylsökande och flyktingar i församlingarnas/pastoratens liv. Uppdraget under

Årsredovisning 2020

2021 kommer att innebära att bygga upp strukturer och arbetssätt som ska vara hållbara på sikt såsom brobyggarnas funktion och den referensgrupp som finns att tillgå för församlingar/pastorat.

Med tanke på att det blir allt större klyftor i det svenska samhället så kan man konstatera att Svenska kyrkans diakonala arbete står inför stora utmaningar som följer på brister i välfärdssystemet. Ett växande antal människor lever som papperslösa i vårt land, en mycket hård tillvaro utan ekonomiskt stöd eller skydd. Arbetssättet med brobyggarna har gett effekt och det är nu viktigt att arbetet fortsätter i församlingarna utifrån den satsning som gjorts från och med 2015 – så att den även i fortsättningen efter 2021 ges möjlighet i församlingar/pastorat att bygga broar mellan asylsökande/nyanlända, något som är centralt för att bidra till en växande gemenskap.

Vikten av social hållbarhet och integration

Lunds stift är med på den nationella satsningen på Social hållbarhet - tillit och demokrati. Här har arbetet mot främlingsfientlighet kommit att bli mycket betydelsefull. Församlingarna har fortsatt behov av juridisk rådgivning. Det finns ett växande behov av psykosocialt stöd eftersom den grupp som mår dåligt ständigt ökar på grund av samhällsklimatet. Viktigt att arbetet för inkludering och integration fortsätter ute i församlingar.

Göra gemensamt och samverka trots olikheter

Samverkan och samordning inom Svenska kyrkan är ett angeläget område för att kunna bedriva kostnadseffektiv, kvalitativ och hållbar verksamhet. I samverkan med hela Svenska kyrkan eftersträvas en likvärdig kvalitet inom samverkansområdena IT, fastigheter, ekonomi- och lönehantering, ärende- och dokumenthantering samt inköpsstöd, trots att förutsättningarna är olika.

Mycket händer nu och framöver i samverkan/samordningsfrågorna främst inom digitalisering och samverkan där bland annat kyrkomötet har fattat beslut om att ett gemensamt lönecenter för Svenska kyrkan ska etableras under 2022. Kyrkomötet tar detta vidare hösten 2021 efter att en kartläggning har genomförts av församlingar/pastorats nuläge i dessa frågor.

Hållbar och långsiktig fastighetsförvaltning

”För att ge församlingar bättre förutsättningar att fullgöra sitt uppdrag fattade kyrkomötet i november 2016 beslutet Gemensamt ansvar – fastigheter, kyrkor och utjämningssystem.” (Kyrkomötets skrivelse 2016:7). Lokalförsörjningsplanering är en av flera metoder för att skapa långsiktig hållbarhet för kyrkolivet och ska ge stöd till att fatta välgrundade beslut om fastigheterna med utgångspunkt i församlingsinstruktionen och verksamhetsplaneringen. Effektivare fastighetsförvaltning med minskade fastighetskostnader bidrar till ökade resurser för den grundläggande uppgiften. Hur den grundläggande uppgiften utförs behöver därför också bearbetas och utvecklas för att evangeliet ska nå ut på bästa sätt.

Lokalförsörjningsplaner – piloter är igång

Under februari 2020 har arbetet med lokalförsörjningsplanering i Lunds stift påbörjats och som för övriga satsningar så stannade arbetet av en hel del på grund av pandemin. De 14 församlingar/pastorat som är piloter arbetar med sina uppdrag, vilket innebär att organisera arbetet i den egna församlingen/pastoratet och att börja samla in fakta kring fastighetskostnad, nyttjandegrad, fyllnadsgrad, uppvärmning och så vidare. Utifrån församlingsinstruktionens omvärldsanalys och verksamhetsplan går arbetet sedan vidare med en samlad bedömning kring verksamhet och fastighetsbestånd. Lokalförsörjningsplanen ska beslutas av kyrkofullmäktige. Stiftskansliet och Sensus Skåne-Blekinge stöttar processen utifrån de behov och den hjälp som församlingar/pastorat efterfrågar.

Överlåtelse av kyrkobyggnad

Detta är det tredje steget i kyrkomötets beslut om gemensamt ansvar. Den förste januari 2022 ska församlingar/pastorat ha möjlighet att ansöka om att överlåta kyrkobyggnader som inte används till trossamfundet Svenska kyrkan. För att utveckla och införa en arbetsmodell med processer, ansvarsfördelning och regelverk för hur en överlåtelse av kyrkobyggnad, från församling till trossamfundet Svenska kyrkan, ska gå till och hur mottagandet ska vara organiserat, arbetar kyrkokansliet tillsammans med stiftskanslierna i ett projekt. Till slutet av sommaren 2021 är det projektgruppens ambition att en beskrivning av hur en överlåtelse ska kunna gå till ska vara framtagen.

Arkivredovisning

Kyrkostyrelsen har beslutat att alla församlingar/pastorat i Svenska kyrkan ska ha gått över till verksamhetsbaserad arkivredovisning senast den 1 januari 2022. Sedan hösten 2020 pågår dock ett revideringsarbete, vilket med största sannolikhet kommer innebära att tidpunkten för övergången skjuts fram något eller några år och att förteckningsplanerna ändras. Av denna anledning har utbildningarna i hur man förtecknar enligt detta sätt skjutits fram till dess att kyrkostyrelsen fattar ett nytt beslut.

Under åren 2022-2023 kommer införandet av den verksamhetsbaserade arkivredovisningen att genomföras. Då planerar stiftskansliet ett stort arbete med att ge stöd och hjälp i att upprätta dokumenthanteringsplaner och avsluta arkiv i församlingar/pastorat.

Satsning på klimatstrategi och handlingsplan för Lunds stift

Kyrkomötet 2019 avsatte 25 miljoner kronor per år för finansiering av arbetet med klimatstrategin under åren 2020-2022. Mycket arbete har lagts på att färdigställa den för Svenska kyrkan gemensamma klimatstrategin Färdplan för klimatet. Under året fattade stiftsstyrelsen beslut att anta Svenska kyrkans färdplan för klimatet och ett arbete med handlingsplan för Lunds stift påbörjades. En extra resursförstärkning

Årsredovisning 2020

på stiftskansliet görs genom ett tjänsteköp på ett år av en teolog som tillsammans med stiftets miljöstrateg ska vara en resurs för stiftets församlingar/pastorat i klimatarbetet.

Allt arbetet med den gemensamma klimatstrategin ska skapa ökade förutsättningar inom Svenska kyrkan för att uppnå minskad klimatpåverkan och positiva bidrag till omställningen. Vidare ska den synliggöra positiva bidrag, dels inomkyrkligt för att inspirera varandra och bygga stolthet, dels externt för att visa på Svenska kyrkans bidrag och roll som en trovärdig samarbetspart.

I färdplanen finns det tre effektmål och för att uppnå dessa så finns det totalt 36 delmål framtagna till och med år 2022 som Svenska kyrkan behöver arbeta med för att kunna uppnå effektmålen till år 2030.

Delmålen berör många olika delar och nivåer av Svenska kyrkans organisation. För att klimat- och hållbarhetsarbetet ska leda till verkligt minskad klimatpåverkan på kort och lång sikt så behöver klimatarbetet integreras i det befintliga stöd och främjande arbetet som bedrivs av stiftskansliet. Lunds stift har även överlägset störst antal församlingar och pastorat att arbeta med vilket medför att prioriteringar behöver göras för att kunna bidra till så stor effekt som möjligt hos så många av våra församlingar som möjligt.

Därmed har en prioritering gjorts bland delmålen och under 2020-22 kommer tio delmål att främst prioriteras i arbetet såväl i vårt främjande och stödjande arbete i församlingar och pastorat såväl som arbetet internt på stiftskansliet.

PRIORITERADE DELMÅL FÖR LUNDS STIFT:

- Till 2022 kommer varje stift, med utgångspunkt i 'Ett biskopsbrev om klimatet', genomföra samtal om klimatkrisens andliga och existentiella aspekter med ideella, förtroendevalda, anställda och människor vi möter och verkar tillsammans med.
- Till 2022 kommer metoder/material/utbildning/stöd för djupare integrering av klimatfrågan så att församlingarnas konfirmandarbete, gudstjänst, bön, samtal och sång kan vara klara uttryck för det hopp som kan växa till kraft och engagemang för skapelsens framtid.
- Till 2022 kommer ett arbete för att fördjupa samarbetet mellan klimat- och pilgrimsarbetet ske, till exempel i form av framtagande av material, former för vandring samt former för reflektion/retreat.

Energianvändning i byggnader

- energianvändningen ska minskas med 10%. Basår 2017
- eldningsolja och fossil naturgas ska i princip vara utfasade.
- alla enheter ska ha gjort aktiva val av förnybar el och fjärrvärme, där så är möjligt. Nationella och regionala avtal för Bra Miljöval el ska finnas.
- klimatpåverkan från byggnadernas energianvändning halveras jämfört med 2017 (eller tidigare där fossilutfasning och val av förnybar el redan skett).

Transporter, resor, maskiner och markförvaltning

- en ökad andel församlingar och pastorat ska använda sig av digitala möten samt ha genomfört utbildningar för digitalt mötesbeteende
- goda exempel på flygfria konfirmand-, kör- och andra församlingsresor ska ha sammanställts och publicerats på hållbarhetsportalen
- det ska finnas ett strukturerat arbete för att fasa ut arbetsmaskiner/verktyg som drivs med fossila bränslen samt för en i övrigt hållbar och klimatsmart förvaltning av mark/grönytor/kyrkogårdar och begravningsplatser

FLERÅRSÖVERSIKT

	2020	2019	2018	2017	2016
Allmänna förutsättningar					
Tillhöriga per 31 december (antal)	832 415	845 934	857 424	871 715	888 709
Tillhöriga per den 31 december (andel av invånarna i%)	53,9	55,6	56,4	58,9	60,0
Kyrkoavgift (%)	0,03	0,03	0,03	0,03	0,03
Medelantalet anställda omräknat till heltid	62	64	66	67	63

Intäkts- och kostnadsanalys (kk)

Verksamhetens intäkter	139 911	146 134	143 803	150 738	132 580
Verksamhetens resultat	7 940	-15	491	884	391
Resultat från finansiella investeringar	61	7 322	5 327	3 305	3 317
Skatt på näringsverksamhet	-31	-45	-12		
Årets resultat	7 970	7 262	5 806	4 189	3 708

Kyrkoavgift (tkr)	57 778	59 487	59 560	56 492	53 848
- varav slutavräkning (tkr)	822	2 520	3 428	2 046	1 144
Personalkostnader/verksamhetens intäkter (%)	41,8	44,6	45,2	40,9	43,2
Av- och nedskrivningar/verksamhetens intäkter (%)*	0,3	0,2	0,2	0,1	0,2

Ekonomisk ställning

Fastställt mål för det egna kapitalets storlek (kk)	50 000	50 000	50 000	50 000	50 000
Eget kapital (kk)	118 105	110 135	102 873	97 067	92 877
Soliditet (%)	71,5	71,7	66,9	61,8	70,7
Värdesäkring av eget kapital (%)	7,2	7,1	6,0	4,5	4,2
Likviditet (%)	296	295	256	253	360

Förvaltade stiftelser

Stiftet förvaltar 7 stiftelser med ett totalt utgående eget kapital om 19 249 kkr.

Nyckeltalsdefinitioner

Kyrkoavgift (%) - Anges i procent av den kommunalt beskattningsbara inkomsten

Varav slutavräkning - För förklaring se redovisningsprinciper

Soliditet - Eget kapital i förhållande till balansomslutning

Värdesäkring av eget kapital - Årets resultat i förhållande till ingående eget kapital

Likviditet (%) - Uppgiften beräknas som utgående omsättningstillgångar dividerat med kortfristiga skulder

Resultaträkning

Tkr

Not

2020-01-01

2019-01-01

-2020-12-31

-2019-12-31

Verksamhetens intäkter

Kyrkoavgift

57 777

59 487

Erhållen ekonomisk utjämning

2

42 010

41 090

Erhållna bidrag

3

27 478

35 426

Nettoomsättning

4

11 483

9 418

Övriga verksamhetsintäkter

1 163

713

Summa verksamhetens intäkter**139 911****146 134****Verksamhetens kostnader**

Lämnad inomkyrklig utjämning

-37 534

-40 010

Övriga externa kostnader

5, 6

-35 585

-40 596

Personalkostnader

7

-58 484

-65 226

Av- och nedskrivningar av materiella
anläggningstillgångar

-368

-317

Summa verksamhetens kostnader**-131 971****-146 149****Verksamhetens resultat****7 940****-15****Resultat från finansiella investeringar**

8

Övriga ränteintäkter och liknande resultatposter

3 067

7 324

Räntekostnader och liknande resultatposter

-3 006

-2

Resultat efter finansiella poster**8 001****7 307**

Skatt på näringsverksamhet

9

-31

-45

Årets resultat**7 970****7 262**

Balansräkning

Tkr

Not

2020-12-31

2019-12-31

TILLGÅNGAR**Anläggningstillgångar*****Materiella anläggningstillgångar***

Inventarier, verktyg och installationer

10

884

756

884**756*****Finansiella anläggningstillgångar***

Långfristiga värdepappersinnehav

11

98

98

Långfristiga fordringar

12

30 000

30 000

30 098**30 098****Summa anläggningstillgångar****30 982****30 854****Omsättningstillgångar*****Kortfristiga fordringar***

Kundfordringar

1 301

1 318

Aktuell skattefordran

1 223

1 002

Övriga fordringar

1 944

758

Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

13

20 647

11 297

25 115**14 375*****Kortfristiga placeringar***

11, 19

94 482

87 382

Kassa och bank

19

14 556

21 067

Summa omsättningstillgångar**134 153****122 824****SUMMA TILLGÅNGAR****165 135****153 678**

Balansräkning

Tkr

Not**2020-12-31****2019-12-31****EGET KAPITAL OCH SKULDER****Eget kapital**

Balanserat resultat

110 135

102 873

Årets resultat

7 970

7 262

Summa eget kapital**118 105****110 135****Avsättningar**

14

1 697

1 956

Kortfristiga skulder

Leverantörsskulder

3 379

5 454

Skatteskulder

34

34

Övriga skulder

15, 16

28 218

24 523

Villkorade bidrag

17

916

861

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

18

12 786

10 715

Summa kortfristiga skulder**45 333****41 587****SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER****165 135****153 678**

Rapport över förändringar i eget kapital

SEK

Förändring av eget kapital

	Balanserat resultat	Årets resultat	Summa eget kapital
Eget kapital 2020-01-01	102 872 741	7 262 164	110 134 905
Omföring av föregående års resultat	7 262 164	-7 262 164	0
Årets resultat		7 969 997	7 969 997
Utgående balans 2020-12-31	110 134 905	7 969 997	118 104 902

Kassaflödesanalys

Tkr

Not

2020-01-01

-2020-12-31

2019-01-01

-2019-12-31

Den löpande verksamheten

Resultat efter finansiella poster

8 001

7 307

Resultat efter finansiella poster**8 001****7 307*****Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet***

Av- och nedskrivningar

368

330

Ökning/minskning av avsättningar

-259

137

Betald inkomstskatt avseende näringsverksamhet

-31

-45

**Kassaflöde från den löpande verksamheten före
förändringar av rörelsekapitalet****78****422*****Kassaflöde från förändring i rörelsekapital, långfristig
gravskötselskuld och begravningsverksamheten***

Minskning/ökning av kortfristiga fordringar

-10 519

2 562

Ökning/minskning av kortfristiga skulder

3 526

-6 448

Kassaflöde från den löpande verksamheten**1 086****3 843****Investeringsverksamheten**

Förvärv/tillverkning av materiella anläggningstillgångar

-496

-153

Förändring av långfristiga fordringar, utlämnande av lån

0

-3 000

Kassaflöde från investeringsverksamheten**-496****-3 153****Årets kassaflöde****590****690**

Likvida medel vid årets början

108 449

107 759

Likvida medel vid årets slut**109 039****108 449**

Noter

Tkr

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Från och med räkenskapsåret 2014 upprättas årsredovisningen med tillämpning av årsredovisningslagen (1995:1554) och Bokföringsnämndens BFAR 2012:1 *Årsredovisning och koncernredovisning (K3)*. Vidare tillämpas rekommendationer utgivna av Svenska Kyrkans Redovisningskommitté (KRED).

Redovisningsprinciperna är oförändrade i jämförelse med föregående år, om inget annat anges.

Intäktsredovisning

Intäkter redovisas till det verkliga värde av vad som erhållits eller kommer att erhållas och som är för egen räkning. Som för egen räkning inkluderas även medel där avsikten är att de helt eller delvis ska fördelas till andra juridiska personer men där fördelning grundas på beslut inom stiftet.

Kyrkoavgift

Svenska kyrkans huvudintäkt utgörs av kyrkoavgiften. I enlighet med lag om avgift till registrerat trossamfund får Svenska kyrkan statlig hjälp med uppbörd, taxering och indrivning av kyrkoavgiftsmedlen. Det slutliga utfallet av kyrkans avgiftsunderlag erhålls först två år efter avgiftsgrundande år och därför är Svenska kyrkan berättigad att uppbära ett förskott från staten, fördelat med en tolfedel per månad. Samtidigt med utbetalningen av förskottet sker en avräkning av det slutliga avgiftsunderlaget två år tillbaka. Kyrkoavgiften intäktsredovisas i takt med utbetalningarna från staten.

Erhållen inomkyrklig utjämning

Inom Svenska kyrkan finns ett utjämningssystem där Svenska kyrkans nationella nivå omfördelar medel mellan trossamfundets organisatoriska delar. Inom ramen för utjämningssystemet tilldelas stiftet årligen medel för viss basverksamhet inom stiftet (stiftsbidrag). Det beslutade stiftsbidraget erhålls från nationella nivån. Stiftsbidrag och särskild utjämningsavgift intäktsförs det år de avser. Utöver den utjämning som regleras inom ramen för kyrkoordningen kan Svenska kyrkans högsta beslutande organ, kyrkomötet, besluta om att av nationella nivåns kapital fördela medel till regional och lokal nivå. Besluten är vanligtvis förenade med villkor. Intäktsredovisning sker då enligt de generella principerna för bidrag i K3, se nedan.

Erhållna gåvor och bidrag

Erhållna gåvor redovisas som intäkt i den period de mottagits. Bidrag intäktsredovisas efter hand som villkor som är förknippade med bidragen uppfylls. Bidrag till anläggningstillgångar har reducerat anskaffningsvärdet på anläggningstillgångarna.

Nettoomsättning

Intäkt av varor och tjänster redovisas normalt vid försäljningstillfället.

Lämnad inomkyrklig utjämning och lämnade övriga bidrag

Stiftet utgör en länk i den inomkyrkliga utjämningssystemet som beskrivs under *Erhållen inomkyrklig utjämning* ovan. Såväl lämnad inomkyrklig utjämning som övriga lämnade bidrag skuldförs normalt när beslut om bidrag fattas såvida det inte av beslutet framgår att bidraget ska finansieras med kommande års intäkter. I det senare fallet skuldförs bidraget först under det finansieringsår som anges i beslutet. Beslutade, ej skuldförda, lämnade bidrag redovisas som ansvarsförbindelse.

Leasing

All leasing, både när stiftet är leasetagare och leasegivare, redovisas som operationell leasing, dvs. leasingavgifterna, inklusive en första förhöjd avgift, redovisas som intäkt/kostnad linjärt över leasingperioden. Uppgifterna om avgifter i noten är redovisade i nominella belopp. Med leasingperiod avses den period som leasetagaren har avtalat att leasa en tillgång.

Ersättning till anställda

Löpande ersättningar till anställda i form av löner, sociala avgifter och liknande kostnadsförs i takt med att de anställda utför tjänster.

Eftersom alla pensionsförpliktelser klassificeras som avgiftsbestämda redovisas en kostnad det år pensionen tjänas in.

Inkomstskatt

Stiftets inskränkta skattskyldighet regleras i 7 kap. inkomstskattelagen (1999:1229).

I den mån stiftet bedriver näringsverksamhet är huvudregeln att näringsverksamheten är skattepliktig. Näringsverksamhet kan undantas från skatteplikt om den har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet eller är hävdvunnen finansieringskälla. Även normalt sett skattepliktig näringsverksamhet kan i vissa fall undantas från beskattning om huvudsaklighetsprincipen är tillämplig.

Vid fastighetsinnehav kan fastighetsinkomsten undantas från beskattning om fastigheten till mer än 50 % används för att främja det allmännyttiga ändamålet alternativt att hyresinkomsterna har naturlig anknytning till det allmännyttiga ändamålet.

Stiftet är befriat från inkomstskatt i sin ideella verksamhet eftersom det uppfyller kraven som samhällsnyttig enligt skattelagstiftningen.

Materiella anläggningstillgångar

I stiftet finns materiella anläggningstillgångar redovisade enligt två olika definitioner i K3:

Som grundregel gäller att en materiell anläggningstillgång är en fysisk tillgång som innehas för att bedriva näringsverksamhet (ge ekonomiska fördelar/kassaflöde).

För ideell sektor gäller att materiell anläggningstillgång också omfattar fysisk tillgång som innehas för det ideella ändamålet även om grundregeln inte är uppfylld.

De flesta anläggningstillgångar har klassificerats utifrån den senare regeln då stiftets ändamål är religiös verksamhet.

Nedskrivningsprövning sker alltid för sådana tillgångar som inte längre uppfyller något av kraven ovan för att definieras som materiella anläggningstillgångar.

Inventarier med ett anskaffningsvärde under prisbasbeloppet har utifrån väsentlighetsbedömning redovisats som kostnad.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde minskat med avskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår utgifter som direkt kan hänföras till förvärvet av tillgången.

Bidrag som avser förvärv av materiell anläggningstillgång reducerar tillgångens anskaffningsvärde.

En materiell anläggningstillgång som har betydande komponenter där skillnaden i förbrukning förväntas vara väsentlig, redovisas och skrivs av som separata enheter utifrån varje komponents nyttjandeperiod.

Materiella anläggningstillgångar skrivs av systematiskt över tillgångens bedömda nyttjandeperiod. När tillgångarnas avskrivningsbara belopp fastställs, beaktas i förekommande fall tillgångens restvärde. Linjär avskrivningsmetod används.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Bilar	5 år
Datautrustning	3 år
Övriga inventarier, verktyg och installationer	5 år

Nedskrivning av materiella anläggningstillgångar

När det finns en indikation på att en materiell anläggningstillgångs värde har minskat, görs en prövning av nedskrivningsbehov. För tillgångar som tidigare skrivits ner görs per varje balansdag en prövning av om återföring bör göras.

Materiella anläggningstillgångar skrivs ned enligt två huvudmetoder beroende på grunden för klassificering som materiell anläggningstillgång. Materiella anläggningstillgångar som används för att ge ekonomiska fördelar/kassaflöde skrivs ned enligt reglerna i K3, kapitel 27. De materiella anläggningstillgångar som innehåser för det ideella ändamålet skrivs ned enligt kapitel 37, där det finns en grund- och en förenklingsregel. Tillämpad metod för nedskrivningar beskrivs i tilläggsupplysning i förekommande fall.

Finansiella instrument

Finansiella instrument redovisas i enlighet med reglerna i K3, kapitel 11, vilket innebär att värdering sker utifrån anskaffningsvärdet.

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar värdepapper, kundfordringar och övriga fordringar, kortfristiga placeringar, leverantörsskulder och låneskulder. Instrumenten redovisas i balansräkningen när stiftet blir part i instrumentets avtalsmässiga villkor.

Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rätten att erhålla kassaflöden från instrumentet har löpt ut eller överförs och stiftet har överfört i stort sett alla risker och förmåner som är förknippade med äganderätten.

Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelseerna har reglerats eller på annat sätt upphört.

Kundfordringar och övriga fordringar

Fordringar redovisas som omsättningstillgångar med undantag för poster med förfallodag mer än 12 månader efter balansdagen, vilka klassificeras som anläggningstillgångar. Fordringar tas upp till det belopp som förväntas bli inbetalt efter avdrag för individuellt bedömda osäkra fordringar.

Kortfristiga placeringar

Värdepapper som är anskaffade med avsikt att innehas kortsiktigt redovisas inledningsvis till anskaffningsvärde och i efterföljande värderingar i enlighet med lägsta värdets princip till det lägsta av anskaffningsvärde och marknadsvärde.

Låneskulder och leverantörsskulder

Låneskulder och leverantörsskulder redovisas initialt till anskaffningsvärde efter avdrag för transaktionskostnader. Skiljer sig det redovisade beloppet från det belopp som ska återbetalas vid förfallotidpunkten periodiseras mellanskillnaden som räntekostnad över lånets löptid med hjälp av instrumentets effektivränta. Härigenom överensstämmer vid förfallotidpunkten det redovisade beloppet och det belopp som ska återbetalas.

Avsättningar

Med avsättningar avses förpliktelser på balansdagen som är säkra eller sannolika till sin förekomst men ovissa till belopp eller till den tidpunkt då de ska infrias. Avsättning redovisas med det belopp som motsvarar den bästa uppskattningen av den utbetalning som krävs för att reglera åtagandet.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen upprättas enligt indirekt metod och visar stiftets in- och utbetalningar uppdelade på löpande verksamheten, investeringsverksamheten eller finansieringsverksamheten. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medfört in- eller utbetalningar. Som likvida medel klassificerar stiftet, förutom kassamedel, disponibla tillgodohavanden hos banker och andra kreditinstitut, kyrkkontot samt kortfristiga likvida placeringar som är noterade på en marknadsplats.

Skattepliktig näringsverksamhet

Stiftet bedriver, förutom sin ideella verksamhet, näringsverksamhet som är skattepliktig. Aktuella skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjutna skatter värderas utifrån de skattesatser och skatteregler som är beslutade före balansdagen. Uppskjuten skattefordran avseende underskottsavdrag eller andra framtida skattemässiga avdrag redovisas i den utsträckning det är sannolikt att avdraget kan avräknas mot överskott vid framtida beskattning. Fordringar och skulder nettoredovisas endast när det finns en legal rätt till kvittning. Aktuell skatt, liksom, i förekommande fall, förändring i uppskjuten skatt, redovisas i resultaträkningen om inte skatten är hänförlig till en händelse eller transaktion som redovisas direkt i eget kapital, då skatteeffekten redovisas där.

Not 2 Ekonomisk utjämning

	2020	2019
Erhållen inomkyrklig utjämning		
Stiftsbidrag	42 010	41 090
	42 010	41 090
Lämnad ekonomisk utjämning		
Bidrag till sjukhuskyrka	6 021	6 434
Bidrag till fängelsekyrka	1 610	1 725
Övriga bidrag	29 902	31 850
	37 533	40 009

Not 3 Erhållna bidrag

	2020	2019
Bidrag och offentliga bidrag redovisade i resultaträkningen		
Flykting- och asylmedel	2 719	6 791
ESF-rådet	6 558	11 072
Övriga bidrag	231	252
Kyrkoantikvarisk ersättning	7 169	7 562
Riktat församlingsbidrag	10 802	9 749
Summa	27 479	35 426

Not 4 Nettoomsättning

	2020	2019
Kursavgifter	1 379	2 100
Förvaltningsuppdrag	9 003	8 611
Övriga tjänster	532	-1 729
Hysesintäkter	568	418
Övriga intäkter	1	19
	11 483	9 419

Not 5 Arvode och kostnadsersättning till revisorer

Med revisionsuppdrag avses arbetsuppgifter som det enligt lag ankommer på stiftets revisorer att utföra samt rådgivning eller annat biträde som föranleds av iakttagelser vid sådana arbetsuppgifter.

	2020	2019
Kvalificerade revisorer		
Revisionsuppdrag	137	173
Övriga tjänster	33	26
	170	199

Not 6 Operationella leasingavtal

Framtida leasingavgifter, för icke uppsägningsbara leasingavtal, förfaller till betalning enligt följande:

	2020	2019
Inom ett år	4 305	4 400
	4 305	4 400

Den operationella leasingen utgörs i allt väsentligt av hyrda lokaler och maskiner.

Not 7 Personal

	2020	2019
Medelantalet anställda		
Kvinnor	34	36
Män	28	28
	62	64

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Könsfördelningen i stiftsstyrelsen och bland ledande befattningshavare

	Antal på balansdagen					
	2020-12-31			2019-12-31		
	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
Stiftsstyrelsen	5	8	13	5	8	13
Ledande befattningshavare	4	3	7	4	3	7

Löner, arvoden och andra ersättningar

Ledamöter i stiftsstyrelse	1 599	1 624
Anställda	40 291	43 595
	41 889	45 219

I medelantalet anställda ingår inte anställda som uppburit ersättning som understiger ett halvt prisbasbelopp. Detta har gjorts med stöd av BFNAR 2006:11.

Ersättning till ordföranden i stiftsstyrelsen

Till ordföranden i stiftsstyrelsen har ersättning utgått med	1 091	1 245
--	-------	-------

Pensionskostnader och andra sociala avgifter

Pensionskostnader exkl. särskild löneskatt	2 147	3 342
Andra sociala avgifter enligt lag och avtal	13 490	15 407
	15 637	18 749

Stiftet har inga övriga utfästelser om pensioner eller avgångsvederlag till personer i ledande ställning.

Not 8 Resultat från finansiella investeringar

	2020	2019
Resultat från finansiella anläggningstillgångar		
Räntor	962	867
Utdelning	1 405	2 413
Realisationsvinster	699	4 043
Nedskrivning av lån	-3 000	
Valutakursförändring	-5	0
	61	7 323

Not 9 Skatt på näringsverksamhet

	2020	2019
Skatt hänförlig till tidigare års redovisade resultat i skattepliktig verksamhet (näringsverksamhet)	0	11
Redovisad skattekostnad	0	11

Not 10 Inventarier, verktyg och installationer

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående anskaffningsvärden	9 214	9 061
Inköp	496	153
Försäljningar/utrangeringar	-233	
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	9 477	9 214
 Netto anskaffningsvärde	 9 477	 9 214
Ingående avskrivningar	-8 458	-8 129
Försäljningar/utrangeringar	233	
Omklassificeringar		-12
Årets avskrivningar	-368	-317
Utgående ackumulerade avskrivningar	-8 593	-8 458
 Utgående redovisat värde	 884	 756

Not 11 Värdepappersinnehav

Innehav (tkr)	Ansk. värde	Ansk. v. (föreg. år)	Bokfört värde	Bokf. v. (föreg. år)	Markn. v. bokslutsdag	Markn. v. (föreg. år)
Långfristiga värdepappersinnehav						
Berling Media AB						
556191-0521	28	(28)	28	(28)		
Kyrkans Försäkrings AB						
556660-7965	70	(70)	70	(70)		
	98	(98)	98	(98)		
 Kortfristiga placeringar						
Noterade aktier och						
aktiefonder	44 788	(39 750)	44 788	(39 750)	69 773	(62 703)
Noterade räntebärande						
värdepapper	49 695	(47 632)	49 695	(47 632)	48 576	(46 207)
	94 483	(87 382)	94 483	(87 382)	118 349	(108 910)
 Summa innehav	 94 581	 (87 480)	 94 581	 (87 480)	 118 349	 (108 910)

	2020-12-31	2019-12-31
Förändring av långfristiga värdepappersinnehav		
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	98	98
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	98	98
Utgående bokfört värde	98	98

Not 12 Långfristiga fordringar

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående ackumulerade anskaffningsvärden	30 000	27 000
Tillkommande fordringar	3 000	3 000
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	33 000	30 000
Årets nedskrivningar	-3 000	
Utgående ackumulerade nedskrivningar	-3 000	
Utgående bokfört värde	30 000	30 000

Fordran avser lån till Stiftelsen Lunds Stiftsgård för upprättande av "Andrum" på stiftsgården Åkersberg i Höör.

Under 2020 tillkom ett lån om 3 MSEK som likviditetsstöd kopplat till pandemin. Detta lån har skrivits ned med sitt fulla belopp eftersom säkerhet för lånet saknas.

Not 13 Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna intäkter	19 645	10 242
Förutbetalda hyror	997	1 050
Arken bokkonto	5	5
	20 647	11 297

Not 14 Avsättningar

	2020-12-31	2019-12-31
Förmånsbestämd ålderspension		
Avsättning för förmånsbestämd tjänstepension	1 697	1 956
Avsättning vid årets slut	1 697	1 956

Enligt kyrkans tjänstepensionsavtal har anställda med en månadslön överstigande cirka 39 tkr (2018) under vissa förutsättningar rätt till förmånsbestämd tjänstepension. Försäkring av intjänad pensionsrätt sker året efter inkomståret. Vid upprättande av denna årsredovisning är premiekostnaden inte känd för 2018 varför den förmånsbestämda tjänstepensionen redovisas som en avsättning.

Not 15 Vidareförmedlade bidrag

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående skuld	4 360	4 209
Under året mottagna bidrag	11 704	8 875
Under året förmedlade bidrag	-11 863	-8 725
Utgående skuld	4 201	4 359

Not 16 Övriga skulder

	2020-12-31	2019-12-31
Kyrkobyggnadsbidrag	6 588	6 588
Kyrkounderhållsbidrag	16 195	12 155
Vidareförmedlade bidrag	4 200	4 360
Övriga skulder	1 235	1 421
	28 218	24 524

Not 17 Villkorade bidrag

	2020-12-31	2019-12-31
Ingående balans	861	1 450
Erhållet under året	412	513
Ianspråktaget under året	-357	-1 102
	916	861

Not 18 Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

	2020-12-31	2019-12-31
Upplupna löner	3 245	2 971
Upplupen beräknad löneskatt	412	474
Upplupna arbetsgivaravgifter	2 057	2 078
Avräkning riktade församlingsbidrag	0	1 641
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	7 074	3 551
	12 788	10 715

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

KERSTIN ENGLE

Styrelseledamot

Serienummer: 19470924xxxx

IP: 109.225.xxx.xxx

2021-04-23 05:22:34Z

LARS IVAR ERICSON

Styrelseledamot

Serienummer: 19480723xxxx

IP: 93.182.xxx.xxx

2021-04-23 05:57:34Z

LENA PETERSSON

Styrelseledamot

Serienummer: 19580328xxxx

IP: 195.67.xxx.xxx

2021-04-23 06:53:34Z

Mats Johan Olof Hagelin

Styrelseledamot

Serienummer: 19600919xxxx

IP: 195.67.xxx.xxx

2021-04-23 06:55:07Z

NIKLAS LARSSON

Styrelseledamot

Serienummer: 19880603xxxx

IP: 98.128.xxx.xxx

2021-04-23 07:05:18Z

DANIEL ENGSTRÖM

Styrelseledamot

Serienummer: 19870921xxxx

IP: 2.65.xxx.xxx

2021-04-23 07:07:36Z

Jan Roine Valter Olsson

Styrelseledamot

Serienummer: 19590916xxxx

IP: 83.209.xxx.xxx

2021-04-23 07:46:09Z

Linda Isberg

Styrelseledamot

Serienummer: 19770815xxxx

IP: 188.66.xxx.xxx

2021-04-23 08:31:19Z

Penneo dokumentnyckel: 58IP1-H1EEE-YWT7X-EJ8JE-3F3NP-MXTGZ

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Johan Arvid Tyrberg

Styrelseledamot

Serienummer: 19630620xxxx

IP: 195.67.xxx.xxx

2021-04-23 08:50:33Z

BIRGER VERNERSSON

Styrelseledamot

Serienummer: 19481215xxxx

IP: 217.209.xxx.xxx

2021-04-23 09:06:35Z

SÖREN RAVN

Styrelseledamot

Serienummer: 19600626xxxx

IP: 77.53.xxx.xxx

2021-04-23 09:31:41Z

ELISABETH KULLENBERG

Styrelseledamot

Serienummer: 19520522xxxx

IP: 90.226.xxx.xxx

2021-04-23 09:45:59Z

ANNE-MARIE HANSSON

Styrelseledamot

Serienummer: 19460513xxxx

IP: 178.29.xxx.xxx

2021-04-23 10:11:51Z

INGEMAR JOHNN

Revisor

Serienummer: 19440817xxxx

IP: 158.174.xxx.xxx

2021-04-23 12:44:47Z

Kjell Nils Bengt Persson

Revisor

Serienummer: 19481111xxxx

IP: 155.4.xxx.xxx

2021-04-23 13:08:25Z

Eva Åsare

Revisor

Serienummer: 19381115xxxx

IP: 188.148.xxx.xxx

2021-04-23 18:39:09Z

Penneo dokumentnyckel: 58IP1-H1EEE-YWT7X-EJ8JE-3F3NP-MXTGZ

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

Nils Evert Erlandsson

Revisor

Serienummer: 19480101xxxx

IP: 37.17.xxx.xxx

2021-04-24 09:19:34Z

Per Lenny Persson

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19770210xxxx

IP: 195.78.xxx.xxx

2021-04-26 05:22:13Z

Penneo dokumentnyckel: 58IP1-H1EEE-YWT7X-EJ8JE-3F3NP-MXTGZ

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

REVISIONSBERÄTTELSE

Till stiftsfullmäktige i Lunds stift
Org.nr. 252010-0070

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Lunds stift för år 2020. Stiftelsens årsredovisning ingår på sidorna 47-85 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Lunds stifts finansiella ställning per den 31 december 2020 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att stiftsfullmäktige fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Revisorernas ansvar enligt denna sed beskrivs närmare i avsnitten "Det registrerade revisionsbolagets ansvar" samt "De förtroendevalda revisorernas ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för den andra informationen. Den andra informationen består av *Verksamhetsberättelse* (men innefattar inte årsredovisningen och vår revisionsberättelse avseende denna).

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Stiftsstyrelsens ansvar

Det är stiftsstyrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Stiftsstyrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar stiftsstyrelsen för bedömningen av stiftet förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om stiftsstyrelsen avser att upplösa stiftet, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Det registrerade revisionsbolagets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller fel och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på fel, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i stiftsstyrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- drar vi en slutsats om lämpligheten i att stiftsstyrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftets förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett pastorat inte längre kan fortsätta verksamheten.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera stiftsstyrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

De förtroendevalda revisorernas ansvar

Vi har att utföra en revision enligt kyrkoordningen och revisionslagen och därmed enligt god revisionssed i Sverige. Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och om årsredovisningen ger en rättvisande bild av stiftets resultat och ställning.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av stiftsstyrelsens förvaltning för Lunds stift för år 2020.

Vi tillstyrker att stiftsfullmäktige beviljar stiftsstyrelsens ledamöter ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet "Revisorns ansvar". Vi är oberoende i förhållande till stiftet enligt god revisorssed i Sverige. Vi som registrerat revisionsbolag har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Stiftsstyrelsens ansvar

Stiftsstyrelsen ansvarar för stiftets organisation och förvaltning av stiftets angelägenheter enligt kyrkoordningen.

Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma stiftets ekonomiska situation och att tillse att stiftets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och stiftets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon ledamot av stiftsstyrelsen i något väsentligt avseende företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftet.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftets situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande om ansvarsfrihet.

Lund den

Baker Tilly MLT KB

Lenny Persson

Auktoriserad revisor

Eva Åsare

Ingemar Johnn

Kjell Persson

Nils-Evert Erlandsson

PENNEO

Signaturerna i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

INGEMAR JOHNN

Revisor

Serienummer: 19440817xxxx

IP: 158.174.xxx.xxx

2021-04-23 12:44:47Z

Kjell Nils Bengt Persson

Revisor

Serienummer: 19481111xxxx

IP: 155.4.xxx.xxx

2021-04-23 13:08:25Z

Eva Åsare

Revisor

Serienummer: 19381115xxxx

IP: 188.148.xxx.xxx

2021-04-23 18:39:09Z

Nils Evert Erlandsson

Revisor

Serienummer: 19480101xxxx

IP: 37.17.xxx.xxx

2021-04-24 09:19:34Z

Per Lenny Persson

Auktoriserad revisor

Serienummer: 19770210xxxx

IP: 195.78.xxx.xxx

2021-04-26 05:22:13Z

Penneo dokumentnyckel: X5B0L-U04EU-TJ2FZ-NL0KO-SXYUJ-UEI3F

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är låst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validate>

Stiftsstyrelse

STIFTSSTYRELSEN ORDINARIE LEDAMÖTER OCH ERSÄTTARE

Ordinarie

Johan Tyrberg, biskop
Kerstin Engle, (S)
Birger Wernersson (S)
Anne-Marie Hansson(S)
Roine Olsson (S)
Mats Hagelin (BA)
Elisabeth Kullenberg (BA)
Lena Petersson (POSK)
Linda Isberg (POSK)
Lars-Ivar Ericson (C)
Niklas Larsson (C)
Sören Ravn (SD)
Daniel Engström (SD)

Ersättare

Bo Sandahl, domprost
Ulla-Britt Mattisson (S)
Kent Andersson (S)
Marie Nielsén (S)
Viveka Söderdahl (ViSK)
Birger Svensson (KR)
Marianne Åkerblad (BA)
Joakim Persson (POSK)
Mats Leijman (POSK)
Lars Stellan Jönsson (S)
Aina Svensson (C)
Ronnie Nilsson (SD)
Gudrun Bengtsson (SD)

Stiftsfullmäktige

STIFTSFULLMÄKTIGES ORDINARIE LEDAMÖTER 2018–2021

S (Arbetarepartiet- Socialdemokraterna)

Marie Nielsén
Robert Stenbeck
Birger Wernersson
Ann-Margret Olofsson
Roine Olsson
Hans Johansson
Kerstin Engle
Jan Olof Rosenberg
Ulla-Britt Mattisson
Lennart Hallengren
Anna Brandoné
Monica Molin
Kent Andersson
Gunilla Jannerstig
Lars Stellan Jönsson
Anne-Marie Hansson
Pia Ingvarsson

BA (Borgerligt Alternativ)

Elisabeth Kullenberg
Per Jakobsson
Lennarth Förberg
Lena Jönsson
Samuel Lilja
Ulla Birgitta Malmgren
Mats Hagelin
Jenny Delén

C (Centerpartiet)

Kristina Backe
Ann-Marie Johnsson
Johan Vesterlund
Aina Svensson
Anneli Kihlstrand
Lars Ivar Ericson
Niklas Larsson
Birte Sandberg

POSK (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan)

Sune Karlsson
Ville Trygg
Helena Tengstrand
Joakim Persson
Linda Isberg
Ingrid Petersson
Lena Petersson
Christer Larsson
Magnus Holst

SD (Sverigedemokraterna)

Daniel Engström
Gudrun Bengtsson
Sören Ravn
Stefan Borg
Bengt Johansson
Christer Bengtsson
Eivor Söderberg
Birgitta Markevärn
Lars Nilsson
Anders Jan-Åke Isaksson

FISK (Fria liberaler i Svenska kyrkan) Per Johansson

FK (Frimodig kyrka)

Sven Hammarberg
Anders Oskar Johansson
Magnus Nilsson

ÖKA (Öppen kyrka – en kyrka för alla)

Emma Stene Jernqvist
Anders Nihlgård
Kristin Bertilsson

ViSK (Vänstern i Svenska kyrkan)

Linda Sjöo
Per Håkansson
Viveka Söderdahl

MPSK (Miljöpartister i Svenska kyrkan)

Siv Bildtsén

KR (Kristdemokrater i Svenska kyrkan)

Birger Svensson
Cecilia Engström

STIFTSFULLMÄKTIGES ERSÄTTARE 2018–2021

S (Arbetarepartiet- Socialdemokraterna)

Anette Palm
Aina Modig Lindell
Magnus Andrell
Camilla Persson
Claes Block
Maria Hanson
Lena Ekstrand
Pia Ingvarsson
Anders Söderberg

BA (Borgerligt Alternativ)

Elisabet Lindqvist
Marianne Åkerblad
Ingela Sylwander
Bo Silverbern

C (Centerpartiet)

Maria Jönsson
Hans-Åke Jönsson
Berit Pagels
David Liljedal
Lisbeth Göranson
Anna-Lena Weberup

POSK (Partipolitiskt obundna i Svenska kyrkan)

Åsa Rönnvång
Marchen Adébo
Anneli Väpnare
Krister Persson
Evelina Bladh Winborg

SD (Sverigedemokraterna)

Linda Lindberg
Ronnie Nilsson
Anton Holmberg
Linda Våbro
Bengt-Olof Bengtsson

FISK (Fria liberaler i Svenska kyrkan)

Stefan Sörensson
Marcus Romedahl

FK (Frimodig kyrka)

Thomas Hermansson
Dan Sarkar

ÖKA (Öppen kyrka – en kyrka för alla)

Elisabeth Hansson
Nils Jernqvist

ViSK (Vänstern i Svenska kyrkan)

Marcus Ekdahl
Elisabeth Holmstedt

MPSK (Miljöpartister i Svenska kyrkan)

Carl Henrik Henriz
Ann Stenberg

KR (Kristdemokrater i Svenska kyrkan)

Bente Unosson
Svante Kjellén

SJÄLAVÅRD OCH SAMTALSSTÖD ÄN MER ANGELÄGET I PANDEMITIDER

– Trycket är kontinuerligt och konstant men själavård har blivit än mer angeläget i pandemitider. Vår bedömning är att det fortsatt kommer att finnas ett stort behov. Dessutom kan efterfrågan öka ju längre detta pågår, konstaterar Mi Helén och Helena Hagert.

PANDEMIN HAR VARIT SÅ föränderlig fortsätter Mi och Helena. Därför har de anpassat sig utifrån läget och försökt att vara tillgängliga snabbt.

Vilka frågeställningar är särskilt brännande för människor idag?

– Ovissheten i både nuet och i framtiden, men också frågor som rör identitet och uppdrag. När jag inte kan göra det jag är satt att göra, vem är jag då? Det finns en längtan tillbaka till normaliteten, men vad är det och vad blir det framöver?

Många lider total brist på sociala kontakter och möten. Andra saknar kollegor, och de anspråkslösa och viktiga samtalen i korridoren eller i fikarummet.

Vad gör det med oss?

– Konsekvensen blir att vi förlorar kittet som binder oss samman. Även den spontana kreativiteten försvinner. Det är ofta just det som stöttar oss i vardagen. Det påverkar oss i hög grad negativt och fattas oss nu.

Kris är möjlighet sägs det. Finns det något gott som kommer ur detta?

– Vi går igenom det här tillsammans. Det finns en känsla av gemenskap i det svåra. Det är en gemensam erfarenhet globalt, nationellt och lokalt. Vi behöver hålla fast i medmänskligheten.

– Det är angeläget att vi känner stolthet över vårt arbete, att vi kan lära oss det svåra i att hålla sams och behålla lugn och vänlighet i en påfrestande tid. Humor är också viktigt, det förenar oss. Vi är alla utsatta och att kunna skratta tillsammans är en befrielse.

Vad kan ge oss stöd i pandemitider?

– Den isolering vi går igenom är påfrestande. I kristider gäller det att vi hittar bärande strukturer, annars kan vi hamna i nedstämdhet och hopplöshet. Att skapa en ordning att hålla sig till och att vara i naturen kan hjälpa oss. Det behövs yttre rutiner och gott ledarskap men också inre rutiner, att ha omsorg om oss själva och andra – visa medkänsla, empati och öva oss på att förstå andras situation.

"När oron tynger oss och framtiden ter sig oviss kan själavård och det vägledande samtalet vara det som ger oss kraft och mod att hålla i och hålla ut", säger Mi Helén och Helena Hagert, verksamma vid Lunds stifts Själavårdscentrum.

– Vi är inga superhjältar! Man har rätt att känna sig ledsen i rådande situation med förlorade kontakter och arbetsuppgifter. Det är lättare att hantera när vi är medvetna om det.

Vilka kunskaper och erfarenheter är extra relevanta i pandemins spår?

– Vi får en fördjupad insikt i att det är vissa saker som jag inte kan ha kontroll över. Det är bra att reflektera över vad som är möjligt och vad jag kan göra om eller göra annorlunda.

– Att be ger styrka. Sinnesrobönen kan bära oss genom osäkra tider: "Gud, ge mig sinnesro att acceptera det jag inte kan förändra, mod att förändra det jag kan och förstånd att inse skillnaden", avrundar Mi Helén och Helena Hagert.

Text och foto: Maria Lundström

FAKTA

Lunds stifts själavårdscentrum är till för anställda och förtroendevalda i församlingar och pastorat i Skåne och Blekinge. Här erbjuds själavårdande samtal, individuell krisbearbetning, korttidssterapi, familjerådgivning, bikt och handledning, individuellt eller i grupp.

LUNDS STIFT
ORGANISATIONSNUMMER: 252010-0070
POSTADRESS: BOX 32, 221 00 LUND
BESÖKSADRESS: KRAFTS TORG 12 B, 223 50 LUND
046-15 55 00 (VÄXEL)

LUNDSSTIFT@SVENSKAKYRKAN.SE
WWW.SVENSKAKYRKAN.SE/LUNDSSTIFT

The mark of
responsible forestry